

UMUDUN KADINLARI DERGİ KÜNYESİ

Sayfanın sol üst köşesinde üst bilgi olarak derginin logosu yer alıyor. İki bulut arasından doğan güneş görüntüsü. Bulutlar mavi, güneş sarı. Görüntünün üstünde yarım ay şeklinde dizilmiş Umudun kadınları yazısı. Altında düz biçimde dizilmiş “Yazılı, sesli aylık dergi” yazısı. Yazılar mor.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Aylık Dergi

Yıl 3, Sayı 33, Ekim 2024

Yayın Kurulu Üyeleri: Emine KAMÇI, Emine ORTAKAYA, Selvet BAYRAKTAR TOKAT, Sultan ÇAMUR KARATAŞ, Şule SEPİN İÇLİ.

Seslendirenler: Ceren Serap AKIN, Ecem ZAFER, Ekin YILMAZ, Elif AKPINAR, Filiz ARICIOĞLU, Filiz MENKÜ, Müge DEĞER TERZİ, Müge TÜZÜN GERÇEK, Münevver ERTÜRK, Nazmiye COŞKUN, Sema EROL, Sultan ÇAMUR KARATAŞ, Zehra Birsen YAMAK, Zeynep KILIÇ.

Montaj: Ali CENGİZ, Yılmaz ARSLAN.

Düzeltilmeler: Samet BAYRAKTAR, Sultan ÇAMUR KARATAŞ.

İletişim:

Web sitesi: www.umudunkadinlari.com

E-posta: umudunkadinlari@gmail.com

You tube Kanalı: [Umudun Kadınları](#)

<https://www.youtube.com/channel/UCemhgfNg5mivFwRrJPO9FZQ>

Twitter: [Umudun Kadınları Dergi@KadUmudun](#)

<https://twitter.com/KadUmudun>

Instagram: [umudunkadinlari](#)

<https://instagram.com/umudunkadinlari?igshid=YmMyMTA2M2Y=>

Facebook hesabı: [Umudun Kadınları](#)

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100077440465949>

[Facebook sayfası: Umudun Kadınları Dergi](#)

https://www.facebook.com/Umudun-Kad%C4%B1nlar%C4%B1-Dergi-107662891830597/?ref=page_internal

Podcast: <https://podcasters.spotify.com/pod/show/umudun-kadnlar>

Spotify: umudun kadınları

Spotify: <https://open.spotify.com/show/6AjV2k5J5oO1DgKV3AkuVM>

Apple:

[WhatsApp: Şule Sepin İçli: 05323604831](#)

[Sultan Çamur Karataş: 05065140294](#)

UMUDUN KADINLARINDA BU AY

HAZIRLAYAN: Şule SEPİN İÇLİ

sulesepin06@gmail.com

İyi ki varsın mücadele! İyi ki varsın dayanışma! İyi ki varız! Artan kadın cinayetlerine, intihara büründürülmüş ölümlere, organize bebek cinayetleri vahşetine karşı söylenebilecek sözler ancak bunlar olabilirdi.

Sultan Çamur Karataş, hepimizin yüreğinde derin izler bırakan bebek ölümlerini anlatıyor ‘Şimdi De Organize Bebek Cinayetleri Vahşeti Mi’ yazısında.

‘Kadının Güncesi’ köşemizde, Selvet Bayraktar Tokat, kadınların kaybolmayla başlayan kadın ölümleri, kadına karşı şiddet karşısında çığlıklarını, iftiralarla engellenmeye çalışılan başarılı kadın belediye başkanının başına gelenleri ele alıyor.

Bu kadar bebek öldürülmeleri yaşanır da başına bizzat gelen bir olay anlatılmaz mı hiç? İşte Emine Ortakaya, ‘Bebeklere Kıymayın Hanımlar, Efendiler’ yazısında anlatıyor yaşadıkları olayı.

‘Kadın doğulmaz, kadın olunur’ sözünün sahibi Simone De Beauvoir konuk oluyor ‘Tarihin Kadın Yüzleri’ köşemize. Şule Sepin İçli hazırladı, ‘Günümüz Yorumlarıyla Simone De Beauvoir’ yazısını.

Üzülerek söylüyoruz kanserin giderek arttığını. Mücadeleci yaşamı filmlere konu olmuş Neslican Tay’ı daha yakından tanımak isteyenler için çok etkileyici bir yazımız var. Selvet Bayraktar Tokat’ın yazdığı ‘Bir Bacaktan İbaret Değilim’ yazısı.

Sakat mı, özürlü mü, yoksa engelli mi? ‘Duygularımızı İfade Edebiliyor Muyuz’ köşemizde, Menekşe Koçak ne kadar dokunaklı anlatıyor bu konuyu hem de örneklerle ‘Özürlüden Engelliye Geçişin Hikayesi’ yazısında.

Ebru Bozcuk, son günlerde yaşanan acımasız olaylar karşısında içinde bulunduğumuz vicdan azabından bizleri kurtarıyor adeta verdiği tavsiyelerle ‘Kalp Takvimi’ yazısında.

‘Rol Modellerimiz’ köşemizde Şule Sepin İçli, Döndü Kanat’ı konuk ediyor ‘Halterde Dünya Şampiyonu’ yazısıyla.

Ne kadar anlam yüklü ses sözcüğü. Yayla Boztaş yine o güçlü ve içten anlatımıyla dile getiriyor bu anlamları ‘Ses’ yazısında.

Fazla tatlı yemek nelere yol açıyor? Kaç kadın cinsel ilişki sırasında acı çekiyor? Yanıtları, Selvet Bayraktar Tokat’ın hazırladığı ‘Bilim Dünyasında Bu Ay’ köşemizde.

Şule Sepin İçli, bu kez de erkek bir dostunu anlatıyor ‘O Güvenilir Bir Dost’ yazısında. Her zaman kadınlar anlatılmaz öyle değil mi? Övgüyü hak eden erkeklere de yer vermenin tam da zamanı şimdi.

Emine Ortakaya, bu kez de çocukları destekleyen bir örgütü anlatıyor, ‘Tarihte İz Bırakan Kadın Örgütleri’ köşemizde, ‘Himaye-i Etfal Cemiyeti’ yazısında. Bebeklere kıyan vahşet zihniyetine karşı eski adıyla Çocuk Esirgeme Kurumu, Şimdiki adıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının üzerine düşenler var...

Çok sıkıldık ve yıldık artık abartılı sözlerden. Bunlardan biri de ‘Güçlü Kadın’ klişesi. Ayşe Gülçin İlhan değişiyor bu konuya, ‘Zorunlu Seçmeli Kadın Dersleri’ yazısında. Yazının başlığına bakınca hiç aklımıza gelmiyor böyle bir konuya değineceği.

Avukat Zehra Birsan Yamak, ‘Hak Mı Hukuk Mu Lütuf Mu’ köşemizde, sürekli başvuracağımız bir metin hazırlamış ‘Evlilikte Mal Rejimleri’ yazısında.

Fatma Işık Kaya, ‘Hangimiz Daha Salakmışız’ yazısında, çocukluk anılarıyla bizi benzer anılarımıza götürüyor ve güldürüyor.

Şule Sepin İçli, ‘Arı Kovanı’ köşemizde, gezmeyi çok seven bir kadınla tanıştırıyor bizi, ‘Anormal Kâşife’ yazısında.

Emine Kamçı, rüzgârla çok sahiplendiği hayvanlarla ilgili anılarını getiriyor bize, ‘Rüzgârla Gelenler’ yazısında.

Daha isteyken, akşam yemeğinin derdine düşenlerin, ne pişireceğini yorgunluktan bilemeyenlerin imdadına Rahime Söylemez Çetin yetişiyor. ‘Bugün Ne Yiyelim’ köşemizde, ‘Tavuklu Kremalı Makarna’ tarifi sizleri bekliyor.

Sonbahar geldi, sanat faaliyetlerini tatil demeden yürüten kadınlar coşkusunu artırdı. ‘Sanatın Kadın Sesleri’ köşemizde, Selvet Bayraktar Tokat, harika bir seçki yapmış yine. Depremi

unutmayan kadınlar, kamu spotuna tepki veren kadın sanatçı, yaşadığı tacizi anlatmaya cesaret eden kadın... Dahası da var, köşemiz ziyaretinizi bekliyor.

Yeni yazarımız Selami Erfidan, iç çatışmalarımızı anlatıyor ve günümüzde yaşanan öfkeyi aşan durumları anımsatıyor bize, 'Selvi Boylum Al Yazmalım' köşemizdeki 'Ben' öyküsüyle.

Vazgeçmek, söylendiği gibi kolay değil. Ancak vazgeçtikten sonra yazılabilir şiirde. İşte Ayşe Gülçin İlhan, 'Yüreğimizden Taşanlar' köşemizde anlatıyor duygularını 'Vazgeçtim' şiiriyle.

Hepimiz bebek olduk ve büyüüp bugüne geldik. 'Umut Şarkıları' köşemizde, Demet Sağıroğlu'nun seslendirdiği, 'Elleri Kolları Kınalı bebek' şarkısıyla sizlere veda ediyoruz.

Çocuklara, kadınlara, insanlara sakın kıymayın olur mu? Cumhuriyetimizin 101. Yılı hepimize kutlu olsun.

29 Ekim 2024

ŞİMDİ DE ORGANİZE BEBEK CİNAYETLERİ VAHŞETİ Mİ?

YAZAN: Sultan ÇAMUR KARATAŞ

Merhaba Umudun Kadınları izleyicileri.

Siz de benim gibi öfke içinde misiniz? Sanırım hepimiz toplumsal bir travma yaşıyoruz. Haberleri izlemek benim için eziyet haline geldi. Yine de topluma karşı sorumluluk duygusuyla, kendimi izlemekten alıkoyamıyorum ve kaygı düzeyim giderek artıyor.

Yaşadığım travmanın etkileriyle baş etmeye çalışıyorum ki depresyona, yabancılaşmaya, bana ne'ciliğe doğru gitmeyeyim.

Uzun zamandır yaşadığımız vahşet ortamında sağlıklı kalabilene aşk olsun. Çocuk cinayetleri, kadın cinayetleri, terör saldırıları ve bebek cinayetleri. Daha ne organize kötülükler karşımıza çıkacak diye bekler durumdayız.

Hukuk çökmüş, ahlak çökmüş, yönetim çökmüş. Para ve iktidar uğruna her şey mübah sayılmış.

Günlerdir yenidoğan çetesi diye bir vahşeti izliyoruz. Bu ifadenin yaşanan vahşeti anlatmakta yetersiz olduğunu düşündüğüm için yazının ismini 'şimdi de organize bebek cinayetleri vahşeti mi?' koydum. Yaşananlar, insan olanın aklının ermeyeceği, vicdanının kabul etmeyeceği, yüreğinin dayanmayacağı bir vahşet.

Bunlar yaşanırken, güvenmek istediğimiz hukuk sistemi, kamu gücü, sorumlu yönetim, emniyet güçleri hiçbir müdahalede bulunmazken bir de "Bu kötülük organizasyonunun işbirlikçileri miydiler?" diye düşünmek, sıkışmışlık ve yetersizlik duygumu en üst düzeye çıkardı.

Türkiye’de son 20 günde en az 28 kadın öldürüldü.

Çocuklar istismara uğradı.

Narin kuzumuzun cinayeti ile ilgili iddianame hazırlandı ama içinde cinayeti kim ve ne için işledi sorusunun yanıtı yok.

1 yıldır en az 12 sağlıklı bebek katillerin elinde yaşamını kaybetti ve soruşturma yürüten savcı tehdit edilene kadar, sorumlular seyretti. Konu ortaya çıktıktan sonra bile sorumluluk üstlenmiyorlar. Bu durum insan haklarına dayalı herhangi bir ülkede yaşansa şimdiye kadar istifalar gelmiş olurdu.

Bu vahşetin nedeni Sosyal Güvenlik Kurumundan alınacak para mıydı yoksa yeni doğmuş bebeklerden elde edilen kök hücreler ve yenidoğan bebeklerin kanlarından elde edilen hücre yenileyici maddeler ya da organ nakli için bebeklerin katledilmesi miydi, öğrenebilecek miyiz? Açığa çıksa bile bebeklerini bu şekilde kaybetmiş olan ya da yüreğine kaygı düşen ailelerin acısı diner mi? Bu vahşet yeni doğanlarla sınırlı mı başka hastaları da etkiledi mi?

Mahkemesine, okuluna, hastanesine, karakoluna güvenemediğimiz bir ülkede güven duygusu içinde yaşanır mı?

Bu olaylar sonucunda verilecek kamuoyu tepkisini engellemek için getirilen yayın yasağı kararları, sosyal medya kısıtlaması ve etki ajanlığı adını verdikleri, medyayı ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarını sınırlandırmak için kullanılacak yasa tasarısının tekrar Meclise gelmesi, bizi nasıl bir gelecek beklediğine ilişkin göstergeler.

Bunlar yaşanırken ben ne yapıyorum? Öfke, üzüntü, isyan duygularıyla başa çıkmak için yine benim gibi ülkesi için kaygı duyan ve mücadele eden yol arkadaşlarımla birlikte olup hem bu haberlerin gündemden düşüp unutulmasını engellemek için hem de baskı gücü ile bu vahşeti yapanların caydırıcı güçte ceza almalarını sağlamaya çalışıyorum. Yoksa gelecekte torunlarımın bana soracağı “Bunlar olurken sen ne yapıyordun anneanne?” sorusuna verecek yanıtlım olmaz. Sağlam durmak ve dayanışma içinde olmak dışında bir yolumuz yok. Bu kâbusun biteceği günlere kadar umutla kalın.

23 Ekim 2024

KADININ GÜNCEİ EKİM

HAZIRLAYAN: Selvet BAYRAKTAR TOKAT

selvetbayraktarr@hotmail.com

Merhabalar değerli Umudun Kadınları okuyucu ve dinleyicileri. Gerek ülkemizde gerek dünyada kadına dair ne varsa yine bu köşede paylaşıyoruz sizlerle. Önce başlıklar:

Şehzadeler Belediye Başkanı Gülşah Durbay'dan özel hayatıyla ilgili iddialara sert yanıt

İş hayatında karanlık tablo... Dört kadından biri cinsel şiddete uğruyor

Denizli'de kız öğrenciler için konukevi açıldı

Diyarbakır'da kadınlardan ROJİN için sessiz yürüyüş

Kadıköy'deki kadına şiddet eyleminde 'hükümet istifa' sloganları

Alihsa Lehmanndan maaş isyanı: 'Yüz kat daha fazla'

Avrupa ülkesinde 'taşıyıcı annelik' evrensel suç sayıldı: Hapis ve para cezası uygulanacak

Hindistan'da hükümetten evlilik içi cinsel şiddete yeşil ışık

Şehzadeler Belediye Başkanı Gülşah DURBAY'dan özel hayatıyla ilgili iddialara sert yanıt

Cumhuriyet Halk Partili Şehzadeler Belediye Başkanı Gülşah DURBAY özel hayatına ilişkin hakkında ortaya atılan söylentilere yaptığı açıklamayla tepki gösterdi.

Gülşah Durbay'ın açıklamasının tamamı şöyle:

"2 Ağustos günü, 2008 yılından beri yaşadığım bir bağırsak rahatsızlığı nedeniyle İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesinde Doçent Doktor Tayfun Bişkin tarafından yapılan bir bağırsak operasyonu geçirdim. Operasyondan sonra yaşadığım sıkıntılardan kurtuldum, görevimin başına eskisinden daha iyi bir şekilde döndüm. Fakat geçtiğimiz ay, 4 Eylül günü, gelen patoloji raporunda kolon kanseri olduğumu öğrendim. Gerek ameliyatım gerekse ameliyat sonrası sağlık durumumun iyi olması nedeniyle sonuç ne benim ne de doktorlarımın beklediği bir şey değildi. Zira az önce de belirttiğim gibi doktorumun da oluruyla son derece sağlıklı bir şekilde hiçbir şikâyetim olmadan görevime başlamıştım.

Teşhis sonrası tüm uzman kadrolarla hem görevimi en güçlü şekilde devam ettirmek hem de en iyi tedaviyi alabilmem adına değerlendirmelerde bulunduk. Tüm süreci şeffaf bir şekilde sizlerle paylaşmak istiyordum fakat kız kardeşim riskli bir hamilelik geçirdiği ve erken doğum riski olması nedeniyle açıklama yapmayı onun ve doğacak olan yeğenimin sağlığını etkilememesi adına erteledim. Bana alçakça iftiralar atanlar yüzünden dün İzmir Medicana Hastanesinde ilk kemoterapimi alırken, ailem bu haberler nedeniyle apar topar İstanbul'a kardeşimin yanına gidip durumu açıklamak zorunda kaldı. Kendi hastalığımı karnı burnunda bebek bekleyen kardeşime kendim açıklayamadım. Kendisiyle konuşamadım. Bunun acısını asla unutmayacağım, asla affetmeyeceğim. Ameliyat olduğum günden bu yana, organize olmuş hazımsız bir grup tarafından, planlı bir şekilde pek çok iftiraya ve yalana maruz kaldım. Geçtiğimiz gün ise bir alçak tarafından son derece çirkin, ipe sapa gelmez, baştan sona yalanlarla dolu bir yazı dolaşıma sokularak ben,

ailem ve Sayın Genel Başkanım hedef gösterildi, iftiraya uğradı. Şunu açıkça ifade etmek isterim ki dünden beri 100'den fazla kişi ve kurum tarafımda mahkemeye verildi. Bu alçaklardan hukuk önünde hesap sorup, hepsini tek tek mahkûm ettireceğim. Mahkemeye verildiğini öğrenen bazıları derhal yazılarını kaldırdı ve benimle iletişim kurmaya çalışıp özür mesajları gönderdiler. Bu saatten sonra hiçbir özrün benim ve ailem nezdinde kıymeti yoktur. Hakkımda bu adice iftiraları atanlar, mahkûm olacaklardır. Ne acıdır ki biz kadınlar, bu toplumda sadece fiziki şiddet, taciz ve cinayetle karşı karşıya kalmıyor. Böylesi vicdansız erkek egemen siyasi hesaplaşmalarla da hedef alınıyoruz. Herkes bilsin, herkes duysun ki, bu kirli ve hastalıklı zihniyet yenilmeye mahkûmdur.

Dün itibari ile tedavim 2 haftada 1 kez olacak şekilde başlamış durumda. Bir yandan bu hastalık illetiyle mücadele edip tekrar sağlığıma kavuşacak, bir yandan da bu ne idüğü belirsizlerden bu yaptıklarının hesabını soracağım. Siyasi hırsları için böylesine seviyesiz ve aşağılık yalanları yayanlara ve bundan medet umanlara meydanı boş bırakmayacağım.

Partimi ve beni böyle çirkin iftiralarla karalamak isteyenler günün sonunda bunun hesabını yargı önünde ve daha da önemlisi milletin vicdanında çok ağır bir şekilde verecekler. Dünden beri telefonuma, sosyal medyama, binlerce arama ve mesaj geldi. Bana ulaşamayanlar arkadaşlarımı aradı. Hepsi sonsuz desteklerini ilettiler, yanımda olduklarını söyledi. 36 yıllık hayatımda hep doğru insanlarla tesadüf etmişim, kendimle gurur duydum. Bu çirkin iftiraya paye vermeyip, bana güç verdiniz, hastalığımı bilmeden bana büyük moral oldunuz. Hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

En büyük teşekkürüm de hastalığımı öğrendiği günden itibaren bana en büyük desteği veren, yıllardır beraber yol yürümekten onur ve gurur duyduğum değerli Genel Başkanım Sayın Özgür Özel ve kıymetli eşi Didem Ablama. Desteklerinizi ömrümün sonuna kadar kalbimin üzerinde taşıyacağım.

Değerli dostlarım, kıymetli hemşerilerim, sizlerin destekleriyle Manisa tarihinde bir ilki başardık, 36 yaşındayken Manisa'nın ilk kadın belediye başkanı olma gururunu yaşadım. Yine sizlerin destekleriyle bu illeti de atlatacağım. Şu an kendimi çok daha iyi ve güçlü hissediyorum, beyaz kâğıda yazılı test sonuçlarının bana 'hastasın' demesini umursamadan, Şehzadelere hizmet edecek, destekleriniz ve sevginiz sayesinde bu hastalığı yeneceğim.

Birlikte iyileşecek, birlikte güçleneceğiz. Hepinizi çok seviyorum!"

Bizler de Umudun Kadınları Dergisi yayın kurulu üyeleri olarak kadın belediye başkanımız Gülşah DURBAY'a geçmiş olsun dileklerimizi iletiyor, erkek egemen acımasız siyasi hesaplaşmalarda sonuna kadar yanında olduğumuzu belirtiyoruz.

İş hayatında karanlık tablo... Dört kadından biri cinsel şiddete uğruyor

Özyeğin Üniversitesi ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ortaklığıyla gerçekleşen "İş Yerinde Şiddet ve Tacize İlişkin Algı ve Deneyimleri" araştırması kamuoyuna sunuldu.

İş hayatındaki kadın ve erkeklerin yüzde 60'ının ekonomik şiddete cinsel şiddete maruz kaldığı, cinsel şiddete uğrama oranının kadınlarda erkeklerin yaklaşık 2 katı fazla olduğu ortaya çıktı. Projenin bulguları yapılan basın açıklamasıyla kamuoyu ile paylaşıldı.

Geçen nisan ayında başlayan araştırma kapsamında, 39 ilçeden rastgele seçilen 188 mahalleden 3 bin 7 katılımcı ile görüşmeler yapıldı. Yapılan hane halkı anketinde demografik bilgiler, işe adanmışlık ve iş yerinde taciz ve şiddet türlerine yönelik sorular soruldu. Çalışmada soru yöneltilen kişiler yarı yarıya kadın ve erkek olacak biçimde belirlendi. Kadınlar daha çok cinsel şiddete uğrarken erkekler ise ayrımcılığa maruz kaldı. Ekonomik şiddet ise cinsiyet fark etmeksizin en çok maruz kalınan şiddet türü oldu. Çalışma yaşamındaki kişilerin yüzde 60'ının ekonomik şiddete maruz kaldığı ortaya çıktı.

Kamu sektöründe fiziksel şiddet daha fazla görülürken özel sektörde ise cinsel ve ekonomik şiddet oranı daha yüksek oldu. Çalışmada hem algılanan hem de maruz kalınan şiddet ölçüldü. Özyeğin Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanı ve Proje yürütücüsü Prof. Dr. Canan Sümer "Ne kadar farklı şiddet türüne maruz kalınırsa algılanan şiddet oranı düşüyor. Yani şiddete maruz kaldıkça farkındalık azalıyor"dedi. Araştırmada daha az eğitilmiş olmanın daha fazla şiddete maruz kalmaya sebep olduğu belirtildi. Çalışmanın ortaya koyduğu ilginç bulgulardan biri ise katılımcıların genellikle din, milliyet veya etnik köken sebebiyle ayrımcılığa uğradıklarını belirtmesi oldu. Cinsiyet ise ayrımcılığa uğrama sebepleri arasında çok düşük oranda yer aldı. Sümer, bu bulgunun cinsiyet eşitsizliğinin normalleşmesine işaret edebileceğini belirtti. Bulgulara göre şiddet faillerinin çoğu erkek. Kadınlar genelde psikolojik şiddet uygularken, erkekler daha çok fiziksel ve cinsel şiddet uyguluyor. Cinsel şiddette faillerin yarıya yakını birinci derecede amir olanlar. Yine cinsel şiddette faillerin yüzde 60'ı evli.

Cinsel şiddete uğrama oranı ise, kadınlarda erkeklerin yaklaşık iki katı. Çalışmada soru yöneltilen her dört kadından biri daha önce cinsel şiddete uğradığını ve bu şiddetin münferit olmadığını ifade etti.

Denizli'de kız öğrenciler için konukevi açıldı

Denizli Büyükşehir Belediye Başkanı Bülent Nuri Çavuşoğlu'nun eğitim camiasına kazandırdığı ve Kınıklı Mahallesi'nde konukevi olarak hizmet verecek Denizli Büyükşehir Belediyesi Zübeyde Hanım Kız Konukevi törenle açıldı. Programa, Denizli Büyükşehir Belediye Başkanı Bülent Nuri Çavuşoğlu, Başkanvekili Ali Marım davetliler ve çok sayıda vatandaş katıldı. Saygı duruşunda bulunulup İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından açılış konuşması yapan Başkan Çavuşoğlu, güzel bir hayal ile yola çıktıklarını belirterek, herkesin mutlu olduğu bir şehir inşa etmek için sosyal belediyecilik anlayışıyla gayret ettiklerini söyledi. Denizli'de her sektörün ayağa kaldırılması için dayanışmanın geliştirilmesi gerektiğini kaydeden Başkan Çavuşoğlu,

“Dayanışma yolculuğumuzu her geçen gün arttırarak sürdürüyoruz. Denizli’de yaşayan emeklilerimizden yeni doğum yapan kadınlarımıza, öğrencilerimizden kendisini idame ettiremeyen bakıma muhtaç insanlarımıza, her kesimin derdiyle dertlenip, herkesin sorunuyla hallenmek diye bir görevimiz vardı ve bu yolculuğumuzu beraber sürdürüyoruz” diye konuştu. Yapısal belediyeçiliğin ötesinde sosyal belediyeçilik ve dayanışmayı şiar edindiklerini vurgulayan Başkan Çavuşoğlu, “Uzun zamandan beri görülmeyen, fark edilmeyen ya da kendisine ulaşılmayan kesimler öncelikli kesimlerimiz oldu. Bugün de özellikle şehrimize üniversite eğitimi için geldikten sonra zorda ve darda hissedecek olan genç kızlarımızın, kardeşlerimizin de başlarını sokabileceği, gelecekle ve Denizli ile ilgili kaygı taşımamaları için yol arkadaşlığı yapma ihtiyacımız ve görevimiz vardı. Denizli’de bir ilki daha hep birlikte başarıyoruz. Özellikle kızlarımızın bu okuma isteklerinin törpülenmemesi, sorunlarını ortadan kaldıralım diye ilk olarak kızlarımıza ait konukevimizi bugün hep birlikte faaliyete açacağız. 44 kız öğrencimiz ile başladığımız bu yolculuğumuzu umut ediyoruz ki erkek öğrencilerimizle de devam ettireceğiz” ifadelerini kullandı.

Diyarbakır’da kadınlardan ROJİN için sessiz yürüyüş

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü 1’inci sınıf öğrencisi Diyarbakırlı Rojin Kabaiş, kaldığı yurttan 27 Eylül akşam saatlerinde dışarı çıkmış ve bir daha haber alınamamıştı. Çok sayıda ekibin katılımıyla sürdürülen arama çalışmalarında Rojin’in cansız bedeni, 15 Ekim günü Van Gölü Molla Kasım köyü sahilinde bulundu.

Sabah saatlerinde Diyarbakır’daki Yeniköy Mezarlığı’nda toprağa verilen Rojin için kadınlar sessiz yürüyüş düzenledi. Aralarında Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanı Ayşe Serra Bucak Küçük, Van Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanı Neslihan Şedal ile çok sayıda kadının katılımıyla Bağlar ilçesindeki Göletli Park’tan Rojin için taziyelerin kabul edildiği Abdurrahman Enç Taziye Evi’ne kadar sessiz yürüyüş yapıldı.

Yürüyüşün ardından kadınlar, Kabaiş ailesine taziye ziyaretinde bulundu.

Kadıköy'deki kadına şiddet eyleminde 'hükümet istifa' sloganları

Kadın örgütleri, kadına yönelik şiddeti ve cezasızlığı protesto için Kadıköy Süreyya Operası önünde bir araya geldi. CHP Kadıköy İlçe Örgütü’nün de destek verdiği eylemde kadınlar, cinayete kurban giden kadınların fotoğraflarıyla birlikte "Kadınlar ölüyor iktidar susuyor", "Narinler okula, mezara değil", "AKP seyretme yasayı uygula", "Bir kişi daha eksilmeyeceğiz" sloganları atarak, Kadıköy İskele Meydanı’na doğru yürüyüşe geçti. Yürüyüş sonu, iskele Meydanı’nda toplanan kadın örgütleri adına açıklamayı Güneş Fadime Akşahin yaptı. Açıklama sırasında "Hükümet istifa" sloganlarının atılması üzerine Akşahin şöyle konuştu:

"Gör AKP gör, Erdoğan gör! Bu ülkenin kadınları sizi istemiyor. 19 yaşında iki genç kadın güpegündüz öldürülüyor, ülkenin cumhurbaşkanı sorunu çarpıtıyor, saçma sapan açıklamalar

yapıyor. Sorun uyuşturucu falan değil, sorun erkek egemenliği, sorun AKP'nin ta kendisi. Bu da böyle bilinsin. Cumhurbaşkanı diyor ki; 'milli ve manevi değerlerimiz bizi ayakta tutacak.' Hangi manevi değer kadın cinayetlerini durduracakmış? Sizin manevi değer diye anlattığınız şey, kadın düşmanlığının ta kendisi. Cumhurbaşkanı bir açıklama yapmış, 'cezasızlık algısını ortadan kaldırmak bizim boynumuzun borcudur' diye. Bu ülkenin size güveni kalmadı artık. Safi yalansınız. Gerçekten inandırıcıysanız, bizim anlattığımız her şeyi uygulamak zorundasınız. Çünkü çözüm bizim mücadelemiz, çözüm bizim fikirlerimizde. Çocuklar için Lanzarote Sözleşmesi'ni, kadınlar için 6284'ü uygulatacağız. İstanbul Sözleşmesi'ni yeniden kazanacağız. Vazgeçtik sanmasınlar, elbette İstanbul Sözleşmesi için mücadelemiz devam ediyor. Buradan kamu kuruluşlarına sesleniyorum. 6284'ü ya uygulayacaksınız ya uygulayacaksınız. Çünkü İkbâl, ısrarlı takip suçu sonucu öldürüldü. 6284 madde 1, ısrarlı takip suçuna maruz kalanlar bu kanundan faydalanırlar. İkbâl'in ki ısrarlı takip değil de ne? Siz görmediniz, görevinizi yerine getirmediniz. Ali Yerlikaya olaydan bir hafta sonra İkbâl ve Ayşenur'un ailesini ziyaret etmiş. O da diyor ki "sapkın akım"... Ali Yerlikaya, İkbâl'in ailesine ne dedin? "Benim bünyemde çalışan polisler, senin kızını dikkate almadı" dedin mi? 6284 uygulansaydı İkbâl yaşayabilirdi. Biz yaşatmayı seçmedik" dedin mi?" Akşahin'in konuşmasının ardından mikrofonu Büyükçekmece'de denizde elleri ve ayakları bağlı, halıya sarılı halde cansız bedeni bulunan Sedef Güler'in annesi Gülizar Sezer aldı. Adalet isteyen Sezer şöyle konuştu:

"Ben adalet aramaktan yasımı tutamadım. Resmen devlete dileniyoruz. Ben yavrumu büyütürken siz neredeydiniz? Katledilirken yanında olun bari. Ben çocuğum katledilirken, yanımdan gittikten bir zaman sonra karakola gittiğimde, bana 24 saat süresini uyguladılar. Hiçbir şekilde benim ifademi beyan almadılar. Bana söyledikleri tek kelime şuydu; "Çocuğun erkek arkadaşıyla buluşmaya gitmiştir, tatile gitmiştir..." "Benim çocuğum gitmedi" dedim. Ama 'gitmiştir' dediler kaybımı esas bile almadılar. Ben çocuğumu devlet kollarında aramaya çırpınırken, benim çocuğum orda katledilerek, karşısına geçilip iki gün cesedinin başında beklendi. Ben yavrumun cenaze haberini basın mensuplarından aldım. Karakola gittiğimde, 'Senin çocuğum değil' dediler bana. Ben gittim baktım ki, benim çocuğummuş. Benim çocuğumun ölüsü bile yapayalnızdı. Adalet neredesin? Ben sonuna kadar buradayım."

Alihsa Lehmanndan maaş isyanı: 'Yüz kat daha fazla'

Juventus Kadın Futbol Takımı'nda forma giyen Alisha Lehmann, kadın ve erkek futbolu arasındaki ücret dengesizliğine isyan etti. Juventus'ta forma giyen erkek arkadaşı Douglas Luiz ile bu konuda konuştuğunu söyleyen İsviçreli oyuncu, "Herkes aynı maaşı almak ister. Bu konuyu evde Douglas ile sık sık konuşuyorum ve ona bunun doğru olmadığını söylüyorum. Aynı işi yapıyoruz ama o benden yüz kat daha fazla maaş alıyor" ifadelerini kullandı. Söz konusu durumun kendisini

rahatsız ettiğini söyleyen Lehmann, "Bu bana dokunan bir şey çünkü ben bir kadını. Açıkçası, yürüdüğümüz yolda daha gitmemiz gereken uzun bir mesafe var çünkü hiçbir zaman eşit ücret olmayabilir. Bu yönde bir değişim yaratmak için çok güçlü bir irade gerekecek" dedi. Kadın futboluna yönelik eleştirilere tepki gösteren Lehmann, "Biri bana bu tarz sözlerle gelirse, 'Hiç maç izlemedin mi?' diye sorarım. Muhtemelen hayır çünkü kadın futbolunda bir maç izlediğinizde ne kadar iyi ve tutkulu olduğunu fark ediyorsunuz" diye konuştu. Kişisel hayatına da değinen Lehmann, "Bir yıldız gibi değil, herkes gibi yaşıyorum. İnsanlar sizi sosyal medyada gördüklerinde farklı bir hayat yaşadığınızı düşünüyorlar ama öyle değil. Normal bir hayat yaşıyorum. Eve geliyorum, yemek yapıyorum, herkes gibi yaşıyorum. İnsanların sizi sokakta tanınması da elbette güzel bir şey" dedi. Alisha Lehmann, yaz transfer döneminde erkek arkadaşı Douglas Luiz ile birlikte Aston Villa'dan Juventus'a transfer olmuştu.

İtalyan basınında yer alan haberde, Douglas Luiz'in Juventus'tan haftada yaklaşık 100 bin sterlin kazandığı belirtildi. Alisha Lehmann'ın ise İtalyan ekibinden senelik kazancının 200 bin sterlin olduğu öne sürüldü.

Avrupa ülkesinde 'taşıyıcı annelik' evrensel suç sayıldı: Hapis ve para cezası uygulanacak

İtalya Başbakan Giorgia Meloni liderliğindeki sağ koalisyon hükümetinin büyük ortağı İtalya'nın Kardeşleri (FdI) partisinin hazırladığı, ülkede hâlihazırda suç olan taşıyıcı anneliğin, 'evrensel suç' sayılmasına yönelik teklif, 1,5 yılı aşan parlamentodaki onay sürecini tamamladı.

Sputnik'in aktardığına göre, ülkede ilk olarak 26 Temmuz 2023'te parlamentonun alt kanadı Temsilciler Meclisi'nde kabul edilen kanun teklifi, bugün de Senato'da oylandı.

200 sandalyeli Senato Genel Kurulunda yapılan oylamada, 58 'hayır' oyuna karşılık, 84 'evet' oyuyla İtalya'da taşıyıcı anneliğin evrensel bir suç sayılmasına ilişkin kanun teklifi kabul edildi ve yasa halini aldı.

Taşıyıcı anneliğin, İtalya'da 2004'ten bu yana suç olması dolayısıyla bu yasa tasarısının amacının, bu uygulama için yurt dışına gidilmesini engellemeyi amaçladığı belirtiliyor.

Yeni yasayla, farklı ülkelerde taşıyıcı annelik uygulamasına başvuran İtalyanların 2 yıl hapis ve 1 milyon Euro'ya kadar para cezasıyla yargılanmasının önü açılacak.

Senato'daki oylamada 'hayır' oyu kullanan muhalefetteki sol partiler ve aktivistler, yasalaşan teklifi 'Orta Çağ'dan kalma', 'Anayasaya aykırı' olarak nitelendiriyor ve karşı çıkıyordu.

Hindistan'da hükümetten evlilik içi cinsel şiddete yeşil ışık

Hindistan'da cinsel saldırının suç sayılması yönündeki dilekçelere Yüksek Mahkeme bunun "evlilik kurumunu etkileyebileceğini" ve "aşırı derecede sert" olacağını belirterek karşı çıktı.

BBC'nin aktardığına göre, Federal İçişleri Bakanlığı, bir erkeğin eşini cinsel ilişkiye zorlama "hakkına sahip olmadığını" ancak evli kadınları cinsel şiddete karşı koruyacak yasaların yeterli olduğunu savundu.

Yüksek Mahkeme, İngiliz sömürge döneminde kalan bir erkeğin evlilik içi cinsel saldırı nedeniyle yargılanamayacağını söyleyen yasanın değişmesi yönündeki dilekçeleri inceliyor.

1860'tan bu yana yürürlükte olan Hindistan Ceza Yasası'nın 375. Maddesinin iptali için çok sayıda dilekçe sunuldu. Yasada, çeşitli "muafiyetler" arasında, kadının reşit olmadığı evlilikler de yer alıyor.

Yakın zamanda hükümetin yaptığı bir araştırmaya göre her 25 kadından biri kocası tarafından cinsel şiddete uğruyor.

Gelecek sayımızda buluşa bilmek umuduyla, sevgiyle kalın.

21 Ekim 2024

BEBEKLERE KIYMAYIN HANIMLAR, EFENDİLER

YAZAN: Emine ORTAKAYA

e_mine_ortakaya@hotmail.com

Geçen hafta tam bugün yani 16 Ekim'de küçük yeğenim doğdu. Canım küçük yeğenim tam da 'Bebek Kıyma Makinesi' olan bir hastanede dünyaya geldi. O günlerde olayları duyuyorduk fakat daha henüz bu hastane listesinin bilgisine sahip değildik. Meğer yetkililer bu durumu 2023'ün ilk aylarından beri bilirlermiş de sadece izlemekle yetinirlermiş. Yooo! haklarını yemeyelim; meğerse İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'nden bir denetçi önceden denetime geleceğini bildirerek bu hastaneleri denetlemiş ve temiz bulmuş... Heyhat!... Tabii, ne de olsa yitip gidenlerin hiçbirisi kendi yakınları değil. Ne demeye acil önlem alsınlar ki? Analar bol bol doğuruyor nasılsa. Sanki onu karnında gezdirmek bir anne için kolaydı.

Bu olay bana Ahmet Davutoğlu'nun Başbakanlığı sırasında Ankara Gar katliamından sonraki sözlerini hatırlattı. Ne demişti Davutoğlu: "Biz bunu yapanları biliyoruz ama onlar bir yerde patlatmadan onları yakalayamıyoruz." Şimdiki yöneticiler de anladığım kadarıyla bütün bu canileri biliyorlar ama onlar öldürmeden onlara suç-üstü yapamıyorlar. Bu durumda, bu konu yetkililere ihbar edildikten sonraki bütün ölümlerden devlet yetkilileri de sorumlu olmaz mı tıpkı Ankara Gar katliamından sorumlu oldukları gibi?

Bebeğimizin adı Eslem'. Eslem doğduktan kısa bir süre sonra sarılık teşhisi konuyor ve hemen yoğun-bakım ünitesine alınmak isteniyor. Kardeşim (Eslem'in dedesi), hemen olaya

müdahale ediyor ve kızına imza verip bebeği hastaneden çıkarmasını söylüyor. Yeğenim de olaylardan bihaber babasının sözünü dinliyor ve imza atıp çocuğu hastaneden çıkarıyor, tabii ki kendisi de çıkıyor. Orada uzaktan akraba olan ve bir başka hastanede çalışan hemşire aranarak çocuğun sarılık değerleri onunla paylaşılıp yoğun bakıma alınıp alınmaması gerektiği soruluyor.

Hemşire Hanım: “biz bunun en az 2 puan üstündeki çocukları yoğun bakıma alıyoruz. Çocuğu evinize götürün ve güzel güzel besleyin.” diyor.

Şimdi bebek her iki günde bir kontrole bir başka hastaneye götürülüyor. Sıfır onda 2’lik veya sıfır onda 3’lük artışlar gözleniyor ama şu ana kadar kimse “Şu çocuğu yoğun-bakıma alalım,” demedi.

Sen şanslı bir bebeksin miniğim fakat biz senin dünyaya gelmene yeterince sevinemedik. Sevincimiz yüzümüzde dondu kaldı. Sanki aşırı sevinç gösterirsek öteki bebeğini kaybeden veya bebeği sakatlanan annelere nispet yapıyormuşuz gibi geliyor bize. Bu konuda hiçbir sorumluluğu olmayan biz bile bu kadar sarsılmışken bunu yapanlar acaba ne durumda, en ufak bir üzüntü hisseden var mı merak ediyorum.

Sana, “Hoş geldin, iyi ki geldin. Bize umut verdin ve mutluluk getirdin küçük yeğenim.” demek isterdim ama sen büyük bir karanlığın içine doğdun canım miniğim. Dilerim senin ve tüm bebeklerin yarınları çok aydınlık olur. Ben ve bütün kız kardeşlerim bunun böyle olması için elimizden gelen mücadeleyi yürüteceğiz. Siz miniklere sözümüz olsun. Sizi asla yalnız ve savunmasız bırakmayacağız.

23.10.2024

TARİHİN KADIN YÜZLERİ

GÜNÜMÜZ YORUMLARIYLA SİMONE DE BEAUVOİR

HAZIRLAYAN: Şule SEPİN İÇLİ

Sulesepin06@gmail.com

Simone De Beauvoir, feminist düşünür, Fransız yazar, filozof, gazeteci kimlikleriyle dünyaya sesini duyurdu ve hala dillerden düşmeyen bir kadın aktivist. Tıpkı Duygu Asena gibi kimileri onun görüşlerinden çok etkilendi ve kendilerine yol çizdi, kimileri de onun görüşlerini kabullenmedi, bir tehdit olarak gördü. 9 Ocak 1908-14 Nisan 1986 tarihleri arasında yaşadı. Beauvoir, 9 Ocak 1908’de Paris’te doğdu. Georges Bertrand ve Françoise (Bresseur) de Beauvoir çiftinin kızıdır. Babası hukukçu, annesi ise banker ailenin Katolik kızıdır. Geleneksel ailenin büyük kızı olmasına karşın, bu geleneksel değerlere karşı çıkmıştır. Hayatını etkileyen iki kişi vardır, biri bir şeyler öğreterek

yetişmesine katkıda bulunduğu kardeşi Helen, diğeri de trajik ölümüyle etkisinde kaldığı arkadaşı Zaza'dır. Matematik ve felsefede Baccalauréat sınavını geçti. Katolik Enstitüsü'nde matematik öğrenimi ve Sainte Marie Enstitüsünde yabancı dillerde eğitim gördü. Daha sonra Sorbonne'da felsefe eğitimi aldı. 1929-1943 yılları arasında lise öğretmenliği yaptı.

1929'da seçkin Ecole Normale Supérieure'ye kayıt olan ve Sabone'da kurs alan Jean-Paul Sartre ile tanışır. 1929'da, Sartre felsefede 1. Ve Simone 2. Olur. Aslında 1.'liği hak eden Simone'dır. Fakat o zamanın koşullarında Sartre erkek olduğu için Simone haksızlığa uğrayarak 2.'liğe layık görülür. Simone Sorbonne'deyken 'Castor' yani cesur lakabıyla anılmaya başlamıştır. 2. Dünya savaşından sonra Simone, Sartre'ın Maurice Merleau-Ponty ve diğer arkadaşları ile Modern Zamanlar (Les Temps Modernes) adlı politik gazeteyi kurar. Ömrünün sonuna kadar bu gazetede editör olarak çalışır. Belirsizlik Ahlakı Üzerine (Pour Une Morale de L'ambiguïté, 1947) kitabında Fransız varoluşçuluğu akımından etkilendiği görülür. Sartre'in görüşlerinden etkilenmiş ve bunu yazdığı pek çok felsefi yazılarına yansıtmıştır.

Simone biseksüeldir. Ancak ilişkilerinde orgazm kavramıyla yaşam deneyimi olmadığı için tanışmamış, 1947'de katıldığı bir seminerden sonra bu kavramı deneyimlemiş, 1949'da yayımlanan '2. Cins' kitabında orgazm meselesini irdlemiştir. Aynı zamanda Freudcu yönleri ağır basan feminist bir varoluşçuluk göze çarpar. 'Kadın doğulmaz, kadın olunur' anlayışına ulaştığını da bu kitaptan öğreniyoruz. Hala toplumsal cinsiyet eşitliğini anlatırken bize rehber olmuş bir sözdür. Bu kitap, bir haftada 20000 adet satılmasına karşın, görüşlerine tepki gösterdikleri için Simone aforoz edilmiştir.

'Kadın Efsane ve Gerçek' adlı yazdığı ilk denemesinde, erkeklerin, kadınları gizemli diğerler olarak gördüklerini, hiyerarşik güç algısından beslendikleri için bu bakış açısına sahip olduklarını, kadınları anlamadıklarını ve onlara baskı uyguladıklarını savunmuştur.

Simone'nin kadınlarla ilgili iddialarını şu sözleriyle daha iyi anlayabiliriz: "Kadınlar erkekler kadar ayırım yapma, seçme yeteneğine sahiptir ve böylece kendilerini geliştirmeyi seçebilir, kadını mevcut durumundan ileri götürebilir, kendi hayatlarının ve dünyanın sorumluluğunu alabilir."

1968'lerin post-feminizminin kurucusudur. Aynı zamanda bir akademisyendir. Roman, felsefe politik ve sosyal deneme, biyografi ve otobiyografi yazarıdır.

Simone'e göre, evlilik; kadınlara geleneksel olarak sunulmuş tek gelecektir. Evliliği reddetmiyor, kadınların evlilik sarmalının içinde sıkıştırılıp kalmalarına tepki gösteriyor. Günümüz koşullarına bakarak değerlendirdiğimizde, çok da haklı değil mi?

Mutlu insanların öyküsünün olmadığına inanır Simone. Çok doğru değil mi? Genelde öyküler mücadele dolu yaşamlardan çıkıyor.

1981’de Sartre’ın acı dolu son yıllarını anlattığı Veda Töreni (Cérémonie Des Adieux) kitabında anlatır. Kendisi de Paris’de Gimetière du Montparnasse Mezarlığına Sartre’ın yanına gömülür. Mezar taşında isimleri alt alta yazılıdır. Çünkü zihinsel birliktelikleri, sevgililikleri hep sürmüştür. Paris’te Seine Nehri üzerine yapılan bir köprüye yazarın adı verilmiştir.

Simone De Beauvoir’ın hayatımıza yön veren şu sözleriyle yazımızı sonlandıralım: “Kadını götürüp mutfağa ya da süsleme odasına kapatıyor, sonra da ufkunun darlığına şaşıyoruz. Kanatlarını kesiyoruz, sonra uçamıyor diye yakınıyoruz.”

Eserleri

Konuk Kız, (1943)

Pyrrhus ve Cineas, (1944)

Başkalarının Kanı, (1945)

Kim Ölecek? (1945)

Her Erkek Ölümlüdür, (1946)

Belirsizlik Ahlakı Üzerine, (1947)

İkinci Cins, (1949)

Gün gün Amerika, (1954)

Mandarinler, (1954)

Sade’ı Yakmalı mı? (1955)

Uzun Yürüyüş, (1957)

Bir Genç Kızın Anıları, (1958)

Yaşlılık, (1960)

Sessiz Bir Ölüm, (1964)

Les Belles Images, (1966)

The Woman Destroyed, (1967)

Hesap Tamam, (1972)

When Things of the Spirit Come First,(1979)

Veda Töreni, (1981)

Sartre’a Mektuplar, (1990)

21 Ekim 2024

Kaynaklar: Simone de Beauvoir Kimdir? Şehriban Toptaş

<https://youtu.be/RzK1LXFNG-k?si=yYELnTsg-ZYT1KhJ>

Çatlak Zemin

Simone De Beauvoir Kimdir? Sözcü Gazetesi

21 Ekim 2024

BİR BACAKTAN İBARET DEĞİLİM

YAZAN: Selvet BAYRAKTAR TOKAT

selvetbayraktarr@hotmail.com

Bazı insanlar vardır daha yaşarken ölümsüzleşirler. Neslican tay bunun en güzel örneğiydi bence. Demir kadın Neslican filmini izleyince bu yazıyı yazmaya karar verdim. Kansere kafa tutan bir genç kadınla tanışmıştım ve onun yaşamı, mücadelesi, umudu bu dergide de yer almalıydı. Kimdi bu amazon Neslican.

14 Mart 1998 yılında bursa da Rizeli bir anne ve Manisalı Çerkez bir babanın kızı olarak açtı gözlerini. Enerjik, deli dolu harika bir çocukluktan onun hayatının ilk yılları. Düz duvara tırmanan, ağaçların üstünden meyve toplayan asi bir Karadeniz kızı. Bir gün hayat hikâyesini anlatırken de söyleyeceği gibi, Komşu çocukların ezeli rakibiydi. Sabah beş buçukta ceviz ağacına tırmanıp inemeyince orada 2 saat beklemek zorunda kalan çılgın bir kız çocuğu. Daha sonraki yıllarda Basketbol oynayan, atletizmle ilgilenen hiperaktif bir genç kız. En büyük şansı ailesi tabii ki. Her zaman ve her anında yanında olan sevgi dolu insanlar. Yaramazlıklarına kızıp öfkelenmeden gülüp geçen anlayışlı ebeveynlerle paylaşıyordu yaşamı. Çocukluğu ve eğitim hayatı annesinin memleketi Rize de geçer. 2016'da Fen Lisesi'nden mezun olur. Hiperaktivitesi, tüm yaramaz ruhu bir yana, çalışkan bir öğrencidir Neslican. Henüz 19'unda hayat hikâyesini anlatmak için Ayşe Arman'a verdiği röportajda, Arman'ın "Fen lisesine girebilmek zor..." cümlesini karşılarken, üniversite hayallerini de şöyle anlatıyordu: "Valla bitirebilmek, girmekten daha zor! Ama çok sevdim okulumu, aldığımız eğitimi. İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlığa girmek istiyordum. Sıralamam kötü değildi; ama ben tercih yapmamayı seçtim..."

Bu cümlelerin devamında Neslican, hayat hikâyesini anlatılmaya değer kılan kanserden bahsediyordu: "O sırada hastalığım nüksetti. Ama tekrar gireceğim sınavlara ve İTÜ'ye girebilmek istiyorum. Çok da sıkı çalıştım aslında. Biraz da stres oldum. "Stres tetiklemiş olabilir!" diyorlar. Çünkü duygusal olarak zayıf olduğunuz zamanlarda kanser besleniyormuş..."

Neslican, kanser olduğunu öğrenir ve zorlu bir mücadelenin içine girer. Üstelik bu savaşın içinde hayatından vazgeçmediği gibi eğitiminden de vazgeçmez. Bacağında bir ağrı hissetmeye başlar. Spor yaptığı için kas ağrısı olduğu söylenir. Öyle ya kimin aklına gelirdi kanser? Teşhis konduğunda tümör bacadaki kemiği sarmış ve damarı tıkamıştır artık, kısacası geçte kalınmıştır. 3 aylık günde 8 saatlik kemoterapiler görür. Avuç-avuç. Eline dökülen saçlar, enfeksiyonlar, su nedeniyle bile yaşanan mide bulantıları azmini kıramaz. Neslican hayatı seviyordur. "Neden ben?"

diye kendini hırpalamak yerine “Eğer ben seçilmişsem bu hastalık için onu yine bilecek güçte olduğum içindir” diyerek yoluna devam eder. Kanseri içselleştirmez. Yaşamını sekteye uğratmasına asla izin vermez. Kanseri beynini esir alamaz. Şu sözler bu durumu güzel anlatır. “Tümör büyüse de küçülse de asla beni ele geçiremeyecek ve zayıf düşüremeyecek” saçlarını tamamen kazıtır. Maskesini takar. Makyajını yapar. Kan testleri kötü gelmeye devam eder ama Neslican dans ederek doktorların odasına giriyordur hala gülümseyerek. Hatta bir gün doktor ablasına böyle olmak için ilaç kullanıp kullanmadığını bile sorar. Üç aylık ilk kemoterapiden sonra tümör biraz küçülür. Kemoterapi süreci tekrar devam eder. Bacaktaki ağrılar şiddetini arttırmaya başlar. Gece uykudan uyandıran ve asla dalmaya izin vermeyen korkunç ağrılar. İki ay süren ikinci kemoterapi sonrasında bacaktaki kitle fazlasıyla büyür. Çok agresif ve aktif bir tümördür. Kitlenin alınması bir zorunluluktur artık. Alınmazsa başka bir organa sıçrama ihtimali olabilir çünkü. İlk ameliyat 20 Temmuz 2017 de yapılır. Operasyona bile makyajını yaparak gider. Ameliyat kısa sürer. Neden bu kadar az sürdüğünü düşünerek kaygılanır. Gerçeği öğrenince üzerindeki örtüyü atar ve artık bir bacağı yoktur. İlk önce çok büyük bir hayal kırıklığı yaşar. O anki duygularını şöyle anlatır. “İş kadını olmayı hedefliyordum, artık hedefime ulaşırsam topuklu ayakkabı giyemeyecek miydim? Çocuklarım olunca peşlerinde nasıl koşacaktım?”

Tarifsiz bir acı yaşar. Ona odaklanmadan üzerine gitmek zorunda olduğunu bir süre sonra kabullenir. Hayatta kalmak için bacağına feda eden Neslican hayatın hakkını vermeye söz verir kendine. Şortunu giyer bastonlarını alır ve alışveriş merkezine gitmek için yola çıkar. Ailedekilerin şaşkınlığı tarifsizdir. O günü şöyle anlatır. “O kıyafeti ve o kalabalık mekânı özellikle seçmiştim. O gün bacağımı gizlersem, o gün kaçarsam hep gizleyecektim ve hep kaçacaktım. Korkularımın üstüne gitmeliydim.” O günden sonra yaşamını hiç durdurmaz. Protez ayağını taktıktan sonra gezmeye, dans etmeye devam eder. Ailesiyle pikniklere gider. Arkadaşlarıyla eğlencelere katılır. Ötekileştirilmeye izin vermez. Kendini kabullenir. Üniversiteye hazırlanmaya devam eder. Neslican, Bahçeşehir Üniversitesi, Psikoloji Bölümü’nü kazanır ve eğitimini de başlatır. Şimdi mimarlık hayalinden uzakta bir yerdedir; ama hayatı ile ilgili keşfettiği öyle şeyler vardır ki günlük sosyal medya blogunda yazmaya başlar. Yabancı dil öğrenir. Binlerce takipçisi vardır kitap yazmayı hedeflediğinden günlük tutar. Ölümünden sonra ablası Nazlıcan Tay’ın editörlüğünde kitabı yaşım 19 yayınlanır.

25 Aralık 2017 de her şey güzel giderken kanser bu kez akciğerine nükseder. Yeni yıla hastane odasında girer. Sağ akciğerin bir kısmındadır tümör. Şanslı olduğunu düşünür. Bir organını kaybetmeyecektir. “Kitle daha kolay çıkarılacak.” diye motive eder kendini. Karalar bağlamaz. Tekrar ameliyat olur. Ciğerin içindeki tümör çıkartılır. Yine umudunu kaybetmez Neslican. Yaşamına sağlıklıymış gibi devam eder. Yaşayacağı günleri coşkulu yaşayacaktır, çünkü kimsenin

ne zaman öleceği belli değildir. Sonra ne yazık ki üçüncü kez yine kansere yakalanır. Yeniden iyileşir. Engelliliğin kendisine engel olmasına izin vermeyen Neslican çeşitli etkinliklere katılarak konuşmalar yapar. Tanınırlığı yüksek olunca kanserle savaşan birçok insana örnek yaşamıyla cesaret verir.

Son olarak 15 Eylül 2019 yılında hastaneye kaldırılır. Kanser iki akciğerini de kuşatmıştır. Yoğun bakıma alınır. 20 Eylül 2019 da yaşamını yitirir. Cenazesi annesinin memleketi Rize’de aile mezarlığında toprağa verilir. Ölümünden sonra onun yaşamını ve mücadelesini anlatan Demir Kadın Neslican filmi çekilir. Ölmeden bir hafta önce çektiği videoda ki sitemiyse düşündürücü gerçekten. “Kanserin sayesinde popüler oldun” yorumlarını yapan insanlara seslenir. “Emin olun ki hiç kimse benim yaşadıklarımı deneyimleyerek popüler olmayı istemez.”

Lahmacuna bayılan, Ekrem İmamoğlu seçimi kazanınca protez bacağıyla 1 saat dans eden, ablasıyla arabayla tur atarken yüksek sesle Manuş Baba dinleyen o coşkulu, heyecanlı çılgın kız bedenlen aramızda değildir artık. Onun mücadele azmi, örnek yaşamı, hastayken bile pes etmeyen dirençli kişiliği, engellerle mücadele ederken umudunu azaltan, kanserle savaşmakta zorlanan insanlara daima örnek olacak. Yaşamının sonlarında bile tek amacı yorulan yüreklere yaşama sevinci aşılacak, kalplere içtenlikle dokunup mücadeleye sevk etmek, vazgeçme eşiğine gelmiş insanlara kıvılcım olmaktı. Kim bilir onun bloglarındaki yaşam kesitlerini takip ederek kaç kişi kilolarıyla barıştı, engelliyle yüzleşti. Kim bilir kaç insan o savaşıyorsa bende başarabilirim diye düşündü. İyi ki geçtin bu yaşamdan dur durak bilmeyen Neslican.

Seni unutmayacağız karanlığa teslim olmak yerine yıldızını keşfeden kadın. Güzel anılarla, savaşçı amazon kadını ruhunla yer edindin yüreklerimizde. Işıklar içinde uyu. Yıldızlar yoldaşın olsun.

22 Ekim 2024

DUYGULARIMIZI İFADE EDEBİLİYOR MUYUZ? ÖZÜRLÜDEN ENGELLİYE GEÇİŞİN HİKÂYESİ

YAZAN: Menekşe KOÇAK

meneksekck06@gmail.com

Sakat, özürlü, engelli, özel gereksinimli birey; bu kavramlardan hangisini kullanıyorsunuz Siz, bu sorunun cevabını düşünürken engellilikle ilgili kavramların bazılarını hatırlayalım:

Âmâ, kör, görme engelli, şaşı.

Sağır, işitme engelli.

Ahraz, dilsiz, lal, konuşma engelli.

Topal, çolak, felçli.

Zihinsel engelli, deli, otizmli

Bir toplumun engelli bireye bakış açısını deyimleri ve atasözleri gösterir.

Mesela “Körle yatan şaşş kalkar.” atasözünde kötü insanlarla birlikte olanların zamanla ona benzeyeceği anlatılır yani kötülük kör olma ile eşleştirilir.

Yine yarım yamalak giden bir durum “Kör topal gitmek” deyimiyile ifade edilir.

Engellilere olumsuz bakış açısını yansıtan pek çok atasözü ve deyim vardır dilimizde.

Bu işte bir sakatlık var.

Bitli baklanın şaşş alıcısı olur.

Sağır duymaz yakıştırır; kör görmez karıştırır.

Kel ölür sırma saçlı olur; kör ölür badem gözlü olur.

Deliye her gün düşün bayram.

Peki, bu sadece Türkçede görülen bir durum mu? Elbette ki hayır... Çünkü eskiden insanın doğada var olması da güçlü olmasına bağlıydı. Bu nedenle her dilde güçlü olmayan, desteğe ihtiyaç duyanlar olumsuz kavramlarla ifade edildi. Hatta engelli bireyi saklamak, yaşam hakkını elinden almak yaygındı. Öyle ki engelli bireyleri tanrılara kurban dahi vermeye değer görmüyorlardı. Ancak bugün bilgi teknolojiyi doğurdu; teknoloji ise güce olan ihtiyacı azalttı... Artık insan olmak için fiziksel güce eskisi kadar gerek kalmadı.

Bu nedenle toplumda engellilerle ilgili geçmişten gelen bu olumsuz bakış açısının değişmesi gerekir. Ama insan eziliyor, kendini isteklerine ulaşmakta yetersiz hissediyorsa güçlü olmak için güçsüz arar. Elinde kralı olacağı orman kalmamıştır. Zayıflığını gizlemek için hoyratlaşır. Bu nedenle engellileri ve dezavantajlı grupları yardım edilmesi gereken, acınacak, zavallı kişiler olarak görerek kendini güçlü hisseder.

Maalesef toplumdaki engellilerle ilgili hoyrat ve empatiden yoksun bu ruh hali nedeniyle, engelli bireyleri ifade eden kavramların hakaret olarak kullanılması da yaygındır. Engellilerin ve yakınlarının üzüleceği hiç düşünülmez. “Sakat mısın yahu !... Kör müsün iyi bak! Sağır mısın niye cevap vermiyorsun!... Geri zekâlı bu adam, söylediği söze bak!”

Engellilerle ilgili bu olumsuzluk algısı öyle güçlüdür ki kavramlar değişir ama bu olumsuzluk algısı devam eder. Mesela sakat kavramı özürlü olarak değiştiğinde “Özürlü müsün oğlum? Bunda anlaşılmayacak ne var!” sözleri dökülür halkımızın ağzından özürlü terimi yerini engelliye bıraktığında olumsuzluk algısı hiç değişmeden taşınır. “Engelli misin? Git başımdan!” Ya da “Bu engelli, boşuna uğraşma, bundan bir şey olmaz...” biçimine döner.

Oysa sakat yani özürlü kavramından engelli kavramına geçiş, dünyada engelli birey algısındaki köklü değişimi ifade eder

Bizde dil devriminde Arapça olan sakat teriminin yerine Türkçe özürlü sözcüğü türetilir. Öz kökünden türetilen özürlü kavramında “Ben özürlüyüm, bağımsız yaşayamam, diğer insanlarla eşit haklar talep edemem.” bakış açısı vardır. Değişim bu bakış açısından başlar...

Dünyada 1970 yılına kadar “Eksiklik özümden benden kaynaklanıyor, sorumluluk bana ait.” algısı yaygındı. 1970’lerde Amerika’da başlayan ‘Bağımsız Yaşam Hareketi’ ile bu algı değişmeye başladı. Çünkü engelli bireylerin ve yakınlarının başlattığı bu hareket, engellilik algısını benden bize dönüştürmeyi başardı. Artık “Ben özürlüyüm, bağımsız yaşayamam!” algısı yerini “Toplum bizlere engeller koyuyor. Toplum tarafından desteklenmediğimiz, engellendiğimiz için bağımsız yaşayamıyoruz.” düşüncesine bıraktı.

Dünyada bu anlayışın yaygınlaşması halkların ve hükûmetlerin engellilere yönelik sorumluluk almaya başlamasına neden oldu. Birleşmiş Milletler 1981 yılını engeller yılı olarak ilan etti.

Türkiye de Birleşmiş Milletler ‘in engelli bireylerle ilgili düzenlemelerini kabul etti ve bildiğimiz gibi 7 Temmuz 2005’te 5378 sayılı Özürlüler Yasasını yürürlüğe soktu. 2013’te de Engelliler Hakkında Kanunu yayınlayarak özürlü kavramından engelli kavramına kısmen geçiş yaptı. Kısmen diyorum halen özürlü ve engelli terimi resmî kurumlarda ve toplumda birlikte kullanılıyor.

Bugün uygar ülkelerde “Sen özürlüsün, bağımsız yaşayamazsın.” anlayışı yerini “Biz toplum olarak engellediğimiz için sen bağımsız yaşayamıyorsun.” düşüncesine bıraktı. Hükûmetler de bu değişimi yasal düzenlemelerle sisteme ekledi. Sonuç olarak Bağımsız Yaşam Hareketinin öncülüğünde pek çok ülkede engelliler, bizlerin imrenerek baktığımız kaliteli yaşama kavuştu.

Türkiye’de ise devlet engelli haklarıyla ilgili yasaları çıkardı ama uygulamadaki sorunları aşamadı. Çünkü özürlü yerine engelli denildiğinde sihirli bir değnek topluma dokunarak engellileri hayatın içine almadı. Engellilerin toplumdan ayrıştırılması hızla devam etti.

Oysa Bağımsız Yaşam Hareketi engelliye toplumun bir parçası yaptığı için başarıya ulaşmıştı.

Toplumdan, tanımadığı ve birlikte vakit geçirmedeği engelli bireyin haklarına saygı duymasını beklemek, deveye hendek atlatmaktan zordur. Çünkü insanlar, göremeyen gözlerin altında rengârenk duyguların olduğunu, duyamayan kulakların yaşadığı duygu senfonisi, konuşamayanların suskunluğunun altındaki duygu derinliğini bilemez...

Birlikte yaşarsa engellilerin de canının acıdığını fark eder. Otuz yaşındayken üç yaşında bir çocuğun ruhunu taşımanın zorluğunun farkına varırken; otuz yaşında üç yaşındaki çocuk kadar masum kalmanın güzelliğini görür.

“Siz de engelli adayısınız.” gibi klişe laflar söyleyip “Buyurun özel eğitim okuluna gidin, engelli lokallerinde oyalanın, mümkünse evden çıkmayın” dersek hem toplum hem de engelli birey hep özürlü kalır.

Unutmayalım, engelli bireyle bütünleşen toplumda empati gelişir. Neden mi? Duyguların fiziksel veya zihinsel engel tanımadığını yaşayarak öğrenir. Her bedende acının acı olduğunun farkına varır. Acıları mutluluğa çevirme çabasına girer. Yeter ki insan olmanın gereğini yapıp empati kurma becerisini geliştiren sistemi kuralım.

Sıla bebeğe, Narin’e, Ayşenur ve İkbal’e uzanan ellerin sahipleri onlarla empati kursaydı bugün ağlar mıydık?

Gelecek yazımızda ülkemizde engellilere yönelik hizmetlerde ne yapılıyor, ne yapılması gerekir sorularını birlikte cevaplamak dileğiyle... Hoşça kalın....

Kaynakça

Koyun, Ali Haydar; Maldiahaber Atasözlerimizde ve Deyimlerimizde Engelliler, 16 Kasım 2023

Çaha, Havva; Engellilerin Toplumsal Hayata Katılmalarına Yönelik Politikalar

10 Ekim 2024

KALP TAKVİMİ

YAZAN: Ebru BOZCUK

ebrubozcuk@hotmail.com

Uzun bir sabah yürüyüşünden sonra bir ağacın altına oturuyorum. Sırtımı heybetli gövdesine dayayıp, yüzümü güneşe çeviriyorum.

Aklıma birden büyük usta Nazım’ın dizeleri geliyor...

“Sonra saygıyla toprağa oturdum

Dayadım sırtımı duvara

Bu anda ne düşmek dalgalara

Bu anda ne kavga ne hürriyet, ne karım

Toprak, güneş ve ben

Bahtiyarım”

Bu ruh hali içinde Ekim güneşini hissetmenin ve hala uğurböceği gördüğünde sevinebilmenin ne güzel bir şey olduğunu düşünüyorum.

Küçük şeylerin, inceliklerin ruhu hafifleten halleri var. Bütün mesele hayata neresinden baktığınızla ilgili. Mavileri mi yoksa grileri mi tercih ediyorsun?

Önümüzde mevsimlerin şahı Sonbahar var. Kendi kabuğuna çekilmenin, durmanın, dinlenmenin, aheste hallerin mevsimidir kendileri ki çok esaslı hallerdir.

Pazar tezgahlarında başka bir renk cümbüşü başladı bile. Narlar, yeşilli sarılı mandalinalar, hurmalar, alacalı üzümler yerlerini aldılar. Doğanın bu muhteşem döngüsü her defasında sizi de büyülemiyor mu?

Bir taraftan da acımasız bir savaşın ortasındayız. Ortadoğu yine kan içinde ve dünyanın bir yerlerinde masum insanlar yok yere ölüyorlar. “Çocuklar öldürülmesin, şeker de yiyebilsinler” diyen Nazım’ın çığlığı ne acıdır ki hepimizin içinde ayyuka çıkıyor.

Evlerimizde oturduğumuz koltuklardan korkunç şeyler izliyoruz. Acımasızca katledilen kadınlar için yüreğimize kocaman bir taş oturuyor her seferinde. Sapıkların, canilerin elini kolunu sallayarak aramızda dolaştığını bilmek tüm dengemizi bozuyor. Siyasi otoritenin kayıtsız hali ise içimizi bir misli daha acıtıyor. Montaigne'nin dediği gibi, "Adaletin olmadığı yerde ahlak da yoktur" ve ne yazık ki her geçen gün adalete olan inancımızı da kaybediyoruz.

Bir taraftan altüst olmuş ağır ekonomik şartların yüküyle cebelleşirken, bir taraftan da iyimser yanımızı ayakta tutmaya çalışıyoruz.

Her şeye ve her koşula rağmen hayat devam ediyor ve yaşamaya dair yanımız bir yerlerden kolluyor sanki bizi.

Yine uyanıyoruz, yine kahvaltı ederken “Bugün ne pişirsem acaba” diye düşünüyoruz.

Kimimiz balkona yorgun çamaşırlar asmaya devam ediyor, kimimiz aynadaki suretine küsüyor, kimimiz de “Akşama ne giysem acaba” diye içinden geçiriyor.

Kimimiz kasvetli, kimimiz vurdumduymaz, kimimiz de arafta yaşayıp gidiyoruz esasında...

İnsan evladı onca melametın ortasında küçük iyiliklere sığınınca üzülecek şeyleri belki bir nebze de olsa hafifletiyor ki bu duruma bence insan olmanın en güzel hali diyebiliriz.

Toplum olarak yorgun ve ağır günler yaşıyoruz fakat “Her şey geçiyor” diyen latif diller iyileştiriyor bizi...

Ekim de Kasım da Aralık da hızla geçecek, tıpkı Mayıs ve Haziran’ın geçtiği gibi fakat bütün mesele bizim tüm bu olanların içinden nasıl çıktığımız.

Her mevsim, her ay kendi ritmiyle yaşanacak ve geçecek fakat o geçişleri kutsayacak olan yine bizleriz.

Kim bilir, belki içindeki değişim rüzgarının sessiz bir fısıltısını duyacaksın. Belki de o mevsim, geride bırakma ve yenilenme zamanının geldiğini söyleyecektir sana.

Belki de her sonun yeni bir başlangıca hem de ıslıl ıslıl bir başlangıca vesile olduğunu idrak edeceksin.

Hatta belki oyunda yenilsen de dizlerin yara bere içinde kalsa da burnunu silip üstünü silkeleyerek yeniden oyuna katılmaya karar vereceksin.

Sonrasında ne mi olacak? Sonrası yağmurlar, yün battaniyeler ve hafif hırkalarla sıcak kahvelerin buluşma zamanıdır...

Yeni kitaplar, yeni albümler, yeni filmler zamanıdır. Evde adaçayı kokusudur. Fırında pişen peynirli poğaçaya ve demli bir çay zamanıdır...

Tüm mumları yakıp, en sevdiğin şarkıyı dinlediğin günlerdir.

Palamut ve lüfer zamanıdır. Velhasıl küçük sevinçlere sığınma zamanıdır Sonbahar.

Nihayetinde her ev bir hikâye. Elbette hepimizin çok farklı dertleri var fakat yaşanan tüm zorluklar, yaşamdan keyif almamak için bahane olmamalı.

Birileri tarafından hayatın anlamsızlaştırılan çerçevesine adaleti, merhameti, aşkı, dostluğu, güneşi, iyiliği yeniden çizerek duvarlarımıza asmak bizim görevimiz olmalı.

Hayallerimize, umutlarımıza pranga vurulsa dahi bir gün her şeyin geçeceğine dair inancımızı sağlam tutmalıyız.

Mutluluk kendi illüzyonunu yarattığın andır esasında. Güzel bir uyku, telaşsız bir sabah, doğada uzun bir yürüyüş, sağlıklı içilen bir kahve, güzel bir kitap, sevdiklerine zaman ayırabilmek ve yaşadığın her an ve nefes için şükretmek...

Bunlara hizmet etmeyen tüm eylemler içi boş hırslardır ve gereksizdirler.

Unutmayınız ki üzülecek şeyler her daim bir köşede bizi sinsice bekler. Bu yüzden bırakınız beklesinler, belki de bir süre sonra onlar da beklemekten sıkılıp çekip giderler.

Siz bu akşam kendinize güzel bir balık sofrası kurun mesela... Yanına bir ince Müzeyyen belki... Ve sonra kim bilir gecenin siyahına rakının beyazı da karışır... Bir bakarsınız ki o vakit gülümseyiverirsiniz bile...

Ekim/2024

ROL MODELLERİMİZ

HALTERDE DÜNYA ŞAMPİYONU

SÖYLEŞİYİ YAPAN: Şule SEPİN İÇLİ

sulesepin06@gmail.com

KONUK: Döndü KANAT

Şule: Sevgili Umudun Kadınları izleyicilerimiz. Bugün spor dünyasında çok önemli başarılarla imza atmış bir arkadaşımızı tanıtacağız, Döndü Kanat. İsterseniz Döndü'yü önce kısaca tanıyalım, daha sonra spor konusuna değinelim.

Döndü: Öncelikle başta sen olmak üzere Umudun Kadınları ekibine verdikleri emekten dolayı sonsuz teşekkür ediyorum. Sosyal Hizmetler'de çalışıyorum. 2007'den bu yana sporun içerisindeyim. Halterciyim. Doğuştan görme engelliyim. İlkokulu körler okulunda okudum sadece. Ortaokul ve liseyi Gaziantep Anadolu Lisesinde tamamladım. İngilizcem gayet iyi düzeyde. Sonra Sosyal Hizmetler'de işe başladım. Sporun içine girdikten sonra Gazi Üniversitesi Spor Yöneticiliği Bölümünü bitirdim. O zamandan bu zamana da sporun içerisindeyim.

Şule: Sporla tanışman nasıl oldu, nasıl karar verdin?

Döndü: Birdenbire kendimi sporun içinde buldum. Eskişehir'de Türkiye Şampiyonası yapılacaktı 2007 yılında. Daha önce erkekler başladı kampa. Halterci Halil Mutlu ile bir tanışıklığım vardı spor salonunda.” Şampiyonaya katılsan, gerçekten bu işi yapabilecek durumdasın, vücudun müsait. Bir dene kendini.” dedi. Girdim ve Eskişehir'de Türkiye Şampiyonu oldum. İlk gittiğim ülke Brezilya oldu. Sonrasında da bir türlü kopamadım.

Şule: Şimdi hangi spor kulübündesin?

Döndü: Şu anda Çankaya Belediyesi Görme Engelliler Spor Kulübündeyim.

Şule: Pek çok derecen var, onları da paylaşır mısın?

Döndü: 2007'den bu yana sürekli ilk üçe giriyorum. Yıllardır çok emek veriyorum. Spor, düzenli bir antrenman ve düzenli bir çalışma gerektirir. Halter, çok nankör bir spordur. Yaparsın yaparsın, bir ay antrenman yapma bırak, vücut tamamen geriye atar. O yüzden süreklilik arz eder. Beni arayan çoğu zaman tangur tungur, pat küt sesleriyle karşılaşabilir.

Şule: Haftada kaç kez antrenman yapıyorsun?

Döndü: Genelde haftada üç-dört kere antrenman yapıyorum. Üçün altına düşmüyor. Yarışmalar yaklaştıkça haftanın her günü 13-17 saatleri arasında antrenman yapıyorum.

Şule: Antrenmanı tek başına mı yoksa bir öğretmenle mi yapıyorsun?

Döndü: Antrenörümüz var. Kendisi hem Milli Takımın hem de Çankaya Belediyesi'nin antrenörü. Tek başına ağırlıkta antrenman yapamazsın. Olağanüstü durumlar, sakatlanmalar olabilir düşüncesiyle zaten salondaki çalışanlar seni antrenörsüz ya da refakatçisiz almazlar. Özel salonlar alır mı bilmiyorum ama gittiğim 19 Mayıs Halter salonunda almazlar.

Şule: Çalıştığın alan, engelli kadınlar mı?

Döndü: Sadece görme engelli kadınlar. Bedensel engelliler farklı. Türkiye ve dünyada ve ülkeler arası olduğu için bayağı kadınla tanışmış oluyorum. Gittikçe tanıştığım insanlar artıyor. Bu da benim çok hoşuma gidiyor.

Şule: Engelsiz kadınlarla yapılması mümkün değil sanırım.

Döndü: Mümkün ama bizim kategorilerimiz farklı. Normal bir halterle bizim aramızda biraz fark var. Ama bu sene kulüp olarak normal haltere de katılacağız. Koparma ve silkme yapacağız. Görme engellilerininki Bench Pres, Deat Lift ve squat, üç kategori olarak adlandırılıyor. Engelsizlerininki; koparma ve silkme, iki kategori olarak adlandırılıyor. Koparma ve silkmeğe göre, bizimki bir tık daha çaba gerektiren bir spor dalı.

Şule: Demek ki öğretilenirse, o alanda da diğer engelsiz kadınlarla birlikte yapabilirsiniz.

Döndü: Biz zaten salonda, antrenmanda ve kampta kadın-erkek karışık engelsiz insanlarla birlikte yapıyoruz. Salonumuz oldukça geniş. Maç ve yarışmalarda sadece görme engelli kadınlar oluyor.

Şule: Maçlarda da karma olabilir mi diye düşündüm.

Döndü: Olabilir tabii. Böyle bir Power Lifting diye bir grup var, İstanbul ve Ankara'da. Daha biz ona katılmadık. Halter Federasyonuna da daha bu sene geçtik. Onları da başkanla konuştuğumuzda, "Evet değerlendirebiliriz. Naim Süleymanoğlu Turnuvası ya da bilindik kişileri adlandırarak bir turnuva yapabiliriz. Karma olabilir." dedi. Öyle bir olayın da içine gireceğiz.

Şule: Yarışmalar yılda bir mi yapılıyor?

Döndü: Dünya Şampiyonaları yılda bir kez oluyor. Türkiye'de de normalde kamp seçmeleri yılda bir kez oluyor ama artık birle kalmayacaklar. Yılda iki ya da üç tane Türkiye Şampiyonaları düzenleyip tüm kulüplere ve tüm branşlara yaymayı düşünüyorlar.

Şule: Derecelerle ilgili ayrıntılı bilgi alamadık, çok alçakgönüllü davrandın.

Döndü: Son üç-dört yıldır Türkiye ve Dünya şampiyonluğum var. Daha önce Brezilya'da Dünya ikinciliğim oldu. Amerika'da Dünya birinciliğim ve Dünya ikinciliğim oldu. Gürcistan'da yine birinci ve ikinci oldum. Bu sene Kazakistan'da birinci ve ikinci oldum. Çok değişik bir şey oldu. Normalde bize Bench Pres ve toplamda madalya veriyorlardı. Bu kez de her dalda madalya verdiler. Benim için önemli olan toplamda Bench Preste birinci ve ikinci, diğer dallarda ikinci olmanın gururunu yaşıyorum.

Şule: Şimdiye kadar yaklaşık kaç ülke gezdin?

Döndü: 15-20 ülke olmuştur diye düşünüyorum.

Şule: Spor yapmanın birtakım zorlukları var mı? Çok uzun dönem spor yapanların ileride çok ciddi sağlık sorunları yaşayabilecekleri söyleniyor, bu doğru mu acaba?

Döndü: Her şeyin bir zorluğu var. Bilinçli yapılan spor kesinlikle zararlı değil. Hatta kadınlara özellikle tavsiye ederim. 45-50 yaşından sonra kemik erimesi gibi sorunlarla karşılaşılıyor ya. Eğer bir kadın sporcuysa, bu yaştan sonra asla böyle bir sorunla karşılaşmıyor. Daha güzel besleniyor, daha düzenli bir hayatı oluyor. Yemesine ve içmesine çok dikkat ediyor. Vücut fit kalıyor. 17 yıldan

beri spor yapıyorum, sadece 6 kilo aldım. 52 kiloyla başladım. Şimdi 57-58 kilo arasında gidip geliyorum. Bazan 55-54 kiloya düştüğüm oluyor. Vücudun düzeni açısından son derece faydalı. Zorlukları var mı? Evet. Zaman ayırman, fedakârlık yapman, bir sürü programı aksatman lazım. Sırf yarışmaya gideceğim diye, bu sene tatil yapamadım.

Şule: Beslenme konusunda belirli bir diyet mi yapmak gerekiyor?

Döndü: Belirli bir zamandan sonra kendi diyetini kendin ayarlayabiliyorsun. Yarışmadan iki ay önce karbonhidratı, yağlı ürünleri tüketmemek, kendime yaptığım şey. Zaten hayatımda kola, cips, şekerli gibi gıdalar hiçbir zaman yoktur. Gıda boyasıyla yapılan ürünleri vücuduma almıyorum. Onun da güzelliğini yaşıyorum.

Şule: Halter yapmanın belirli bir yaşı var mı? Halteri en geç kaç yaşında öğrenebilir bir insan?

Döndü: Vücudu alıştırmak için çok genç başlamak gerekiyor. Öğrenmek çok farklı. Yapılmaz mı yapılır. 35-40'lı yaşlardan sonra yaparsın ama 15-20'li yaşlardaki kadar başarılı olamazsın. Vücut oturmaz. Yanlış bir harekette tamamen kendini sakatlar devre dışı kalabilirsin.

Şule: Sen spora kaç yaşında başladın?

Döndü: 22-23 yaşlarında başladım ama ben hep sporun içindeydim. Anadolu Lisesinde okurken, beden eğitimi hocamız çok ilgiliydi. Çok bilinçli bir adamdı. Koşma, gülle atma gibi görme engellilerin yapabileceği sporları sürekli yaptırırdı. Vücudum bomboş değildi, sürekli spor yapıyordum.

Şule: Son zamanlarda engellilerin spor yapmalarında bir artış var, bu güzel bir şey aslında. Bunu neye borçlular acaba? Yıllar önce engellilerin, görme engellilerin spor yapacakları kimsenin aklına gelmezdi. Bunun tarihçesi hakkında bilgi verebilir misin? İlk adım nasıl atıldı? Spor kulüpleri kuruldu ama ondan sonrasını içinde olmadığımız için bilmiyoruz.

Döndü: Görme Engelliler Spor Federasyonu 2000'li yıllarda kuruldu. Ondan sonra çeşitli kulüpler kuruldu. Daha sonra spor körler okullarına yayıldı. Olimpik, paralimpik gibi durumlarda çok güzel gelir kapısı oldu. Halterin dışında; golball, futbol, atletizm gibi spor kapıları görme ve bedensel engellilere açıldı. Kulüpler arasında bir rekabet başladı. Herkes bir kulüp kurdu, herkes bir sporcuya el attı. Böylece çoğaldı gitti.

Şule: Belli bir ücret alıyor musun? Sana katkısı oluyor mu?

Döndü: Halter, paralimpik olmadığı için uzun süre ödül alamadık. Şu anda Gençlik Sporun özel ödül komisyonuna girdi. Türkiye şampiyonalarında hiçbir sporcu ödül almıyor. Türkiye şampiyonası, milli takım seçmesidir. Dünyada ödül alıyoruz. Ücret konusu, kulüplerin kendi inisiyatifine bağlı. Çankaya Belediyesi zaman zaman bize birtakım ödemeler yapıyor ama bu süreklilik arz etmiyor.

Şule: Bazıları sporda yeteneğin yanında torpilin de olduğunu ileri sürüyor. Bu doğru mu? Engellilerde böyle bir durum var mı?

Döndü: Kesinlikle var. Özellikle olimpiyatlara seçilen sporcularda oluyor. Hangi kulüp daha çok oy getirecekse, o kulübün sporcularına daha fazla şans veriliyor. O da sporcunun motivasyonunu bozuyor ama görme engellilerde yeteneğini kullanan sporcuların dışarıda kaldıklarını görmedim.

Şule: Basın sizin derece almanızı sadece engellilik anlamında mı düşünüyor, yoksa genel anlamda sahipleniyor mu?

Döndü: Geçen seneye kadar Görme Engelliler Spor Federasyonu basına uzaktı. Şimdi Türkiye’de olimpiyatlara, paralimpiklere gidildi. Sporcular ne kadar başarılı oldularsa, sadece ilk gün, sporcunun adı sanı gazetelerde yayımlandı. Daha sonra basında hiç duymadık. Halter Federasyonu, her yarışmayı, her gün hem yayımladı hem de tüm basına duyurdu. Görme Engelliler Spor Federasyonundan daha çok ilgi gördü.

Şule: Görme Engelliler Spor Federasyonu ve bunun yanında bir de Halter Federasyonu mu var?

Döndü: Biz eskiden Görme Engelliler Spor Federasyonuna bağlıydık. Sonra Gençlik Spor, branşları dağıtmaya başladı. Bu da tüm engelliler için kötü bir durum oldu aslında. Görme Engelliler Spor Federasyonunda 8-10 branş varken 3-4 branş kaldı. Halter, yüzme ve satranç gitti. Bu da gerek ödenek gerekse de sporcu birliği açısından kötü oldu. Benim için sorun değil ama ileride yeni yetişecek sporcular için birlik ve beraberlik açısından sıkıntılı olacak.

Şule: Derneklerden beklediğiniz ilgiyi bulabiliyor musunuz?

Döndü: Yıllardır bu işin içindeyim. Bir derneğin beni sahiplenip de “Şu arkadaşımız şurada şu işi yapıyor.” dediğine hiç tanık olmadım. Sadece benim için değil bütün sporcu arkadaşlarımın tanıtımı ve reklamının yapıldığını görmedim.

Şule: Aslında sizin aracılığınızla kendi tanıtımlarını da yapmış olacaklar.

Döndü: Bizim derneklerimiz spora uzaklar.

Şule: Gelecek için hayallerin neler? Anladığım kadarıyla sporda hep ilerlemek istiyorsun.

Döndü: Sporda ilerlemek bir yere kadar. Daha sonra kişileri spora yönlendirmek olur benim hedefim. Gönüllü olarak da gördüğüm, duyduğum, Sosyal Hizmetler’de benden destek isteyen herkesi öyle ya da böyle yönlendiriyorum. Herkesin yapabileceği bir spor dalı vardır.

Şule: Kulüp değiştirme konuları nasıl oluyor? Çankaya’dan başka bir yere geçiş olabiliyor mu diğer sporcularda olduğu gibi?

Döndü: Oluyor ama belli bir ücreti var. O ücreti bonservis şeklinde ödeyip geçebiliyorsunuz. Ama o yıl bir kulüp adına bir yarışmaya girdiysen, başka bir kulübe yıl boyu geçemiyorsun. Yıl bitiminde değiştirebiliyorsun.

Şule: Şimdiye kadar hiç sakatlandın mı?

Döndü: Sakatlanma diyemeyiz ama ağrılarım oldu. Kopma gibi bir ameliyatlık durum yaşamadım. Çünkü ben antrenmanlarımı bilinçli yapıyorum.

Şule: Genellikle halterde hangi tür sakatlanmalar oluyor?

Döndü: Yan bağlar, çapraz bağlar kopuyor. Çok bilinçsiz yaptığında bel, boyun fıtığı, kol kırılması, tendon atması gibi durumlar olabiliyor.

Şule: Derneklerde ve vakıflarda yöneticiliklerin olmuştu. Spor kulüplerinde de yöneticilik yaptın mı?

Döndü: Spor kulübü yöneticiliğim ilk Gaziantep'te oldu. Daha sonra başka kulüpte de yöneticilik yaptım. Ama hepsi bir arada gitmiyor. Altınokta Körlere Hizmet Vakfında da yöneticiydim ne umduğumu bulabildim ne çalışabildim ne de çalıştırıldım. Ben beklerdim ki “Sen de şunu yap.” desinler. Ne zaman bunu söylesem, “Sen planını, projeni getir biz değerlendirelim” dediler. Ben bilmiyorum ki hangi proje yapılır. Zaten ilk kez vakıf yönetimine girmişim. Biri bir öneride bulunur. Yanında seni götürür, bir şeyler öğrenirsin ve yaparsın. Altınokta Körler Derneği Ankara Şubesinde yöneticiyken, öyleydi ve gayet verimliydin.

Şule: Sporda engelliler arasında kadınlar mı yoksa erkekler mi çok daha aktif? Nasıl bir durumdayız?

Döndü: Şu anda erkekler çok daha aktif. Kadınlar her zamanki gibi engelleniyorlar. Belli bir saatten sonra kadının evde olması gerekiyor. Hele kadın evli barklı, çoluk çocuk sahibiyse, mutlaka çocuklarının yanında olması gerekiyor. Erkeğin öyle bir şartı yok. Nasıl olsa karısı ya da kız kardeşi evde bekliyor. O istediği kadar sporunu yapabiliyor.

Şule: Epeyce spor konusunu konuştuk. Gerçekten pek çok görme engelli kadın arkadaş da rol model olacaksın. Bizimle paylaşmak istediğin, aklına gelen başka bir mesaj varsa onu da paylaşabilirsen.

Döndü: Özellikle kadın arkadaşlarıma öneriyorum. Göbeklenmemek için, kemik erimesine yakalanmamak için, sosyal bir ortamda olabilmek için üye olduğu derneklerdeki spor faaliyetlerine katılsınlar, kulüplerle iletişim kursunlar. Pilates gibi faaliyetlere katılsınlar, spor yapsınlar ve sağlıklı kalsınlar isterim.

Şule: Bu kadar yoğunluklarının arasında bize zaman ayırdığın için sana çok teşekkür ediyoruz.

Döndü: Asıl ben size çok teşekkür ederim. Spor üzerinde konuşunca vakit o kadar güzel geçti ki dolu doluydu. Herkese keyifli dinlemeler, Umudun Kadınları'na da sonsuz başarılar ve iyi yayınlar diliyorum.

Şule: Biz de Umudun Kadınları Dergisi olarak senin bundan sonraki spor yaşamında ve genel anlamda yaşamında başarılar elde etmeni diliyoruz. Umarım başka rol modeller de artar ve biz de onları seve seve konuk ederiz.

24 Ekim 2024

SES

YAZAN: Yayla BOZTAŞ

yaylaboztas@yahoo.com

İki en fazla üç harften oluşan küçücük bir sözcüktür 'ses', 'ün'

Bakmayın siz onun Sessiz sedasız köşesinde durmasına. Ses çıkartmıyorsa vardır bir bildiği. Sesini kesmesi de korktuğundan değildir asla.

Ses, kuşta ve çocukta cıvıltı, duygulu insanda coşku, müzikte ezgi, ölümde çığlıktır. Haksızlığa karşı çıkışta haykırıdır yürekli. Sessiz akan gözyaşında hüznün saklıdır, sessiz sessiz yaklaşımda sinsilik.

Sesi soluğu çıkmayan insanda ezilmişliği duyumsarız, sesi ayyuka çıkanda abartıyı. Fısıltıya dönüşen ses gizliliği, küfre dönüşen ise zorbalığı betimler. Ses sarhoşta naradır, ahı alınanda ilenç. Unutulanda yazıkklanma, yanlış yapanda pişmanlıktır. Kara haberde eyvah, muştuda bir "Oh" tur erinçli.

Doğa, en doğal çalgıları içeren; onlardan besteler yapan bir sanatçıdır. Onun verimli, sıcak kucağında beslenir sesler. Yapraklara düşen yağmur damlaları, çığlıklarıyla denize kafa tutan martılar, öfkesine yenik düşen gök, söyleşmeye doyamayan kuşlar hep doğanın çocukları değil midir?

Yalnızca kuş seslerinin solo çalgı olduğu konçertolar yazılabilir. Sirenlerin çağrı şarkıları yadsınabilir mi? Ormanlarda, üstünlük için tokuşan boynuzların sesi, çobanıl şiirlerin bir dizesi gibi gelmez mi bize? Aslında doğa bütün bunları yansıtan bir Pastoral Senfoni'dir.

Ormanlık bir yerde; aniden bastıran yağmura yakalandığınız olmuş mudur hiç? Ben böyle bir anı, iliklerime kadar ıslanarak yaşadım, şu an bile, yağmurun her ağaçta, yaprakta, dalda bıraktığı sesleri anımsıyorum. Yaprığın büyüklüğü, kalınlığı, ağacın boyu ve genişliği, sesin tınısını farklı kılar, değiştirir. Yerin çimen ya da taş oluşu da çıkan müzik için çok önemlidir, ses demedim, çünkü müziktir duyulan, doyumsuz, insana insanlığını duyumsatan bir müziktir.

Sesi, kentlerde irdelemek istemiyorum. Teknolojinin getirileri çok. Fakat götördükleri arasında en büyük olumsuzluklardan biri, ne yazık, ‘Gürültü Kirliliği’ dir. Nasıl da teknoloji deyince, doğada müzik olan ses, anında “Gürültü” oldu değil mi?

Çayırda otlayan ineğin çingırağı, köy yolundaki atın nal sesleri, emmek için sürüye bırakılan kuzuların analarına koşma sesleri benim müziğim. Kimsenin sınırına geçmeden dinlediğim, beni mutlu eden, duygularımı besleyen müzikler ise benim ‘sesim’.

22 Ekim 2024

BİLİM DÜNYASINDA BU AY EKİM

HAZIRLAYAN: Selvet BAYRAKTAR TOKAT

selvetbayraktarr@hotmail.com

Merhabalar değerli takipçilerimiz. Birbirinden farklı bilimsel araştırmalar ve sonuçlarını derledik sizlere. Önce başlıklar:

Bilim açıklık getirdi: Fazla tatlı yemek depresyona yol açıyor

Her 10 kadından biri cinsel ilişki sırasında acı çekiyor

Cleveland Clinic araştırması: 'Covid-19 kalp krizi ve felç riskini üç yıl süreyle iki katına çıkarabilir'

Bilim açıklık getirdi: Fazla tatlı yemek depresyona yol açıyor

Tüm dünyada Özellikle işlenmiş şeker, diyabet ve kalp hastalıklarına yakalanma riskini artırmak gibi sağlık sorunlarına yol açtığı için tavsiye edilmiyor.

Birleşik Krallık'ta yapılan yeni bir araştırmadaysa hamur işlerinden gazlı içeceklere, şekerli gıdalara düşkün olanların ruh sağlığının da tehlikeye girdiği ortaya kondu. Journal of Translational Medicine adlı hakemli dergide yayınlanan çalışmada, ülke genelindeki yurttaşların sağlık verilerini içeren Birleşik Krallık Biyobankası'ndan 180 bin kişinin beslenme alışkanlıkları incelendi.

Independent Türkçe'de yer alan bilgilere göre yapay zekadan yararlanan araştırmacılar, katılımcıları üç gruba ayırdı: hayvansal ve şekerli gıdaları az tüketip meyve ve sebze ağırlıklı beslenenler; bitkisel, hayvansal ve şekerli de dahil her şeyden yiyenler ve sağlıklı besinleri genellikle es geçip çoğunlukla şekerli gıdalar tüketenler.

Katılımcıların kan örneklerini inceleyen araştırmacılar, belirledikleri 2923 protein ve 168 metabolitin nasıl bir değişkenlik gösterdiğini analiz etti. Proteinler enfeksiyonlarla savaşmaktan, kasları gevşetmeye kadar her türlü işi yaparken, metabolitler de vücuttaki sindirim gibi süreçler sırasında üretilen küçük molekülleri ifade ediyor.

Bilim insanları bu maddelere dair verilere bakarak kişinin biyolojik değerleri hakkında kapsamlı bir resim elde edebiliyor. Araştırmacılar tatlıya düşkün grubun, depresyona yakalanma riskinin yüzde 31 daha yüksek olduğunu tespit etti.

Ayrıca bu kişilerin diyabet ve kalp hastalığı riski de yüksek çıkarken, sağlıklı grupta bu tehlike çok daha düşüktü. Her şeyden yiyen katılımcıların sağlık riskleri de ortalama seviyedeydi. Bulgular özellikle işlenmiş şeker içeren gıdaların ruh sağlığı üzerinde de ciddi sorunlara yol açabileceğine dikkat çekiyor. Surrey Üniversitesi'nden Prof. Nophar Geifman, liderliğini üstlendiği çalışmanın bulguları hakkında "İşlenmiş şeker birçok kişinin beslenmesinde önemli bir faktör ve bu sonuçlar, toplum olarak bir şeyi yemeden önce düşünmemiz gerektiğinin bir diğer kanıtını sunuyor" diyerek ekliyor:

Kimse başkalarına ne yapması gerektiğini söylemek istemez, bizim işimiz sadece halkı bilgilendirmek.

Her 10 kadından biri cinsel ilişki sırasında acı çekiyor

İngiltere'de yapılan bir araştırmaya göre her 10 kadından biri cinsel ilişki sırasında acı veya ağrı hissediyor.

Doğum bilimi ve jinekoloji dergisi BJOG tarafından yayımlanan araştırma "disparöni" yani acı veren cinsel ilişki sorununun her yaşta kadını etkilediğine işaret ediyor.

Aynı araştırma, pek çok kişinin bu konuyu utanç verici ve konuşulması zor bir konu olarak gördüğünü de ortaya koyuyor.

Oysa uzmanlara göre bu sağlık sorunu çözümsüz değil.

Araştırmaya, yaşları 16 ile 74 arasında değişen ve aktif cinsel hayatı olan yaklaşık yedi bin kadın katıldı.

Acı veren cinsel ilişki çoğunlukla vajina kuruluğu, ilişki sırasında gergin olma ve zevk alamamayla ilişkilendirildi.

Bazı kadınlar acı nedeniyle cinsel ilişkiden çok korktuklarını da dile getirdi.

Menopoz çağındaki kadınlar için vajinal kuruluk acı verirken cinsel ilişki yoluyla yayılan enfeksiyonlar da cinsel ilişki sırasında ağrıya neden olabiliyor.

Araştırmaya göre acılı cinsel ilişki sorunundan en çok etkilenenler 50'li ve 60'lı yaşlarının sonundaki kadınlar.

Bu kadınları 16-24 yaş grubu izliyor.

Araştırmayı yürütenlerden Dr. Kirstin Mitchell, cinsellik deneyiminin nasıl yaşandığının da önemli olduğunu söylüyor.

"Daha genç yaştaki kadınlar, cinsel ilişkiye yeni başlıyor olabilirler ve kendileri uyarılmasalar da partnerlerinin istediklerini deneyimliyor olabilirler. Ya da cinsel ilişkide yeni oldukları için ve partnerleriyle yüzde 100 rahat olmadıkları için gergin hissediyor olabilirler."

Cinsel ilişki sırasında acı duyduklarını söyleyen kadınların dörtte biri semptomları ya sık sık ya da her cinsel birleşimde yaşadıklarını söylüyor.

Bu kadınların üçte biri de cinsel yaşamlarından memnuniyet duymadıklarını belirtiyorlar.

Ağrı duymadıkları halde cinsel yaşamlarından memnun olmayan kadınların oranı ise yüzde on.

Altmış iki yaşındaki Karen (takma ismi), Londra'da yaşıyor ve sorunlarının 40'lı yaşlarda başladığını söylüyor:

"Cinsel arzumun önemli ölçüde dibe vurduğunu hissettim, uyarılma normalden çok daha uzun zaman almaya başladı ve anlayışlı bir eşim olmasına karşın, onu adım atmaktan endişe eder hale getirdim."

Karen kayganlaştırıcı kullanmayı denedi, ancak bu sorunlarını çözmeye yetmedi.

"Endişeleniyorsun, strese giriyorsun ve bu durumu daha da kötü yapıyor. Kısır döngü haline geliyor."

Karen vajinismus denen, cinsel birleşme sırasında vajina çevresindeki pelvis kaslarının istem dışı kalması anlamına gelen sorunla da karşılaştı.

"Sadece yatakta olmuyordu. Smear testi yaptırmam gerektiğinde de oluyordu," diyor.

Karen sonunda doktoruyla konuşmaya karar verdi.

Doktoru, kuruluk için östrojen kremleri ve ovül denemesini, istem dışı kas sıkışmasını önlemek için de vajinal dilatör (kanal genişletici alet) kullanmasını önerdi. Doktorun söylediklerini denedikten sonra kısmen rahatladığını söylüyor.

Cleveland Clinic araştırması: 'Covid-19 kalp krizi ve felç riskini üç yıl süreyle iki katına çıkarabilir'

Covid-19 ve kalp sağlığı arasında nasıl bir ilişki var?

Pandemiden bu yana sık sık gündeme geldi, çok tartışıldı.

Etrafında çokça bilgi kirliliği oluştu.

ABD'nin Ohio eyaletinde yer alan Cleveland Clinic Lerner Araştırma Enstitüsü yöneticisi Dr. Stanley Hazen, Covid'in kalp ve damar sağlığına etkilerine dair en güncel araştırmanın detaylarını BBC Türkçe'ye anlattı. Cleveland Clinic ve University of Southern California'nın İngiltere'de yaşayan yaklaşık 250 bin kişinin sağlık verisine dayanarak yaptığı bilimsel araştırma, Covid-19'un kalp sağlığına etkileri konusunda önemli bulgular ortaya çıkarttı.

Araştırma, Covid-19 enfeksiyonu geçirenlerin, teşhisten sonraki üç yıla kadar kalp krizi, felç geçirme olasılığının iki kat daha fazla olduğunu ortaya koydu. Ağır geçirilmiş Covid-19'u 'hastaneye kaldırılmak' olarak tanımlayan Dr. Hazen, "Hastalığı ağır geçirenlerin kalp krizi riskinin, daha önce kalp hastalığı geçmişi olanlara eşdeğer olduğunu" tespit ettiklerini açıkladı.

Dr. Hazen, Covid hastalığının "Hastanın bedenini adeta yeniden yapılandırıldığını" söylüyor. Bunun da zaman içinde kan pıhtılaşması sonrası kalp krizi veya inme geçirme riskini arttırdığını açıklıyor.

Araştırmanın sonuçlarından biri bu riskin üç yıl boyunca azalmaması.

Dr. Hazen, dünya çapında bir milyardan fazla kişinin COVID geçirdiği göz önüne alınırsa, bu araştırmanın bulgularına dayanarak, COVID nedeniyle dünyada kalp ve damar hastalıklarının artabileceğine dikkat çekti. Hastaneye yatacak kadar hastalığı ağır geçiren COVID vakalarında, kalp hastalığı riskinin kan grubuna bağlı olarak 4 ila 7 kat kadar arttığı tespit edildi. O rh kan grubu, risk açısından diğerlerinden ayrışıyor.

Covid-19 enfeksiyonuyla beraber ortaya çıkan kalp hastalığı riskinin, kan grubuna bağlı olarak değiştiği de tespit edilenler arasında.

O rh kan grubuna sahip olanlarda risk dört kat artarken, A, B ve AB RH kan grubuna sahip kişilerde risk yedi katına kadar çıktı. Dr. Hazen, daha önce kalp hastalığına dair bir geçmişi olmayan kişilerin, Covid geçirdiklerinde, kalp-damar hastalarının riskine eşdeğer bir seviyeye ulaşmaları anlamına geldiğini tespit ettiğini vurguluyor.

Dünyanın en prestijli kalp sağlığı hastanelerinden biri olan ABD'deki Cleveland Clinic'te önleyici kardiyoloji alanında hasta gören bir hekim olarak görev yapan Dr. Hazen, araştırmanın sonuçlarına dayanarak Covid geçiren hastalarda önleyici kalp sağlığı tedbirlerini artırdığını söylüyor.

"Bu denli yüksek bir risk seviyesi, normalde, önleyici kalp-damar tedbirlerine başvurulmasını gerektiren bir etken olmuştur. Bu veriye dayanarak, kişinin Covid geçirmiş olmasını, kalp-damar hastalık riskini azaltmaya yönelik önleyici yaklaşımlar tasarlarken dikkate almamız gerektiğine inanıyorum." dedi.

Gelecek sayımızda ilginizi çekecek yepyeni bilimsel araştırmalarla buluşmak üzere umutla kalın.

21.10.2024

O GÜVENİLİR BİR DOST

YAZAN: Şule SEPİN İÇLİ

sulesepin06@gmail.com

Kimi zaman mücadelecı, güçlü duran, başarılı, kimi zaman şiddete maruz bırakılmış, ezilmiş, yaşamlarından kesitlerle anlatıyoruz yüreğimizde iz bırakan kadınları. Çok da iyi yapıyoruz. Zaman zaman da öğretilmiş kadınlığı ve erkekliği tartışıyoruz. Bu tartışmalarda farkında olmadan normalleştirdiğiniz bazı durumlar oluyor. Bir örnek verelim hemen. Aldatma olayıyla ilgili değerlendirmeler yapılırken, “Erkeklerin hemen hepsi bunu yapıyor, getir yapmayanı” diyebiliyoruz. Çoğunluğun yaptığını normalleştirdiğimiz gibi, olumlu örnekleri gözden geçiriyoruz. Oysa bu örneklerle yer versek hem umutla dolacağız hem de olumlu örnekleri modelleyenler artacak. Bir insana hep olumsuz yaklaşımları anlatırsak, olumlu davranışlar göstermeyi denemeyi düşünebilir mi?

Gelin bu kez bir değişiklik yapalım, kadınların yaşamlarına dokunan erkek bir dostu anlatalım. Biraz ezber bozalım. Çoğu zaman yakışıklı, seçkin bir mesleği icra eden, zengin, başarılı, süslü sözler söyleyen, girdiği ortamlarda kendini fark ettiren insanlara akıyoruz. Dikkatimiz onlarda oluyor, çok etkileniyoruz. Onların olumsuz davranışlar sergileyeceklerini aklımızdan bile geçirmiyoruz. Anlayacağınız albenisi çok olan insanlar bizim hayallerimizi süslüyor çoğu zaman. Sonunda asıl değerlerin bunlar olmadığını anlıyoruz ama iş işten geçtikten ve pek çok acı deneyim yaşadktan sonra. Bir erkek düşünün uzun yıllar süren evliliğinde eşinin kalbini bir kez bile kırmamış. “Nerdeeee” demeyelim. Böyle bir dostu tanıdım ben. Kendisinden dinlemedim bunları. “Ben eşimi şöyle çok severim, ona çok değer veririm” diyen biri değil o. Bizzat eşi anlattı bana. Onlarla uzun zamanlar geçirdiğim için deneyimledim de bunları.

İlk evliliğini görücü usulüyle bile diyemeyeceğimiz bir şekilde yapmış. Annesi kendi köyünden ortopedik engelli bir kızın babasına para ödemiş ve bu dostumuzun fikrini bile almadan kızı alıp gelmiş İstanbul’a. Kadını köye göndermek istese de “orada laf, dedikodu çok olur, kadın namussuzlukla suçlanır” söylemlerinden etkilenip kararından vaz geçmiş ve evlenmiş. Evliliği iki çocukları olmasına rağmen yürütememişler. Hayatında bu evlilik yüzünden epey sıkıntılar da yaşanmış. Eşi bacağından ameliyat olmuş. Daha önce ayrılık kararını düşünmesine rağmen sağlığına kavuşması için 3 sene beklemiş. Kadın iyileşince ona düzgün bir özel kurumda iş bulmuş ve öyle boşanma davasını açmış. Tabii ki evi tamamen eşine bırakarak çıkmış.

Bu dostumuz, çok laf etmeyen, uzun uzun konuşup etkili nutuklar atmayan, daha çok karşıyı dinleyen, en sonunda çok derin değerlendirmeler yapan bir insan. Sözlerden çok davranışlarıyla dostluğunu, sevgisini gösteren bir arkadaş.

Kadın haklarıyla ilgili konferanslar verip “Ben kadınlara çok önem veririm, yönetici olduğum yerlerde kadınları baş tacı ederim” diyenlerden değil. O yapar, uygular, karşı bunları fark ederse

eder, fark etmezse, “Ben senin için şunları yaptım, ben çok önemli bir adamım” gibi sözler söylemeye gerek duymaz. Yakın dostları hep fark eder bu yaptıklarını. Bir dönem derneklerde yöneticilik yapmış. Pek çok körü işe yerleştirmiş. Onun ağzından hiç duymadım ben bunu. İşe girenler ve buna tanık olanlar söyledi. Şaşırdık değil mi? Beklediğimiz ve çoğu zaman da tanık olduğumuz şuydu çünkü: Ne zaman topluluk içinde söz alıp konuşsa, mutlaka abarta abarta yaptıklarından söz etmesi, havalara girmesi ve herkesin onu takdir etmesini beklemesi. “Sizin için çok önemli hizmetler vermiş biriyim.” demesi.

Dahası da var. İşe yerleştirdiği 15 kişinin 14’ü kadın. Klasik değerlendirmelere girersek, aklımıza kadınlara çok düşkün olduğu gibi bir durum gelebilir. Ama öyle değil. Kendi söylemiyle, “Bir kadın sokakta satıcılık yapamaz bu kötü koşullarda ama bir erkek işsiz kaldığında, onun seçeneği kadına göre daha fazla. O halde kadınlar öncelikli olmalı” diye düşünmüş. Sürekli kadınları iş görüşmelerine götürdüğü için dernekte antipropagandaya bile maruz kalmış. O dönemlerde engelli kamu personel sınavları yok tabii. Bu dostumuzda iki yerde iki üniversite hastanesinde birden çalıştığı ve orada olumlu izlenimler bıraktığı için o iki kurumun birçok fakültesine görme engelli hemcinslerimizi işe aldırabilmiş.

Şimdi soruyorum sizlere, kadınlarla ilgili söylemlerde bulunanı mı anlatalım yoksa yaptıklarıyla örnek olanı mı?

Son derece sakindir, bizi ağlarken gördüğünde, derdimize ortak olur, bizimle gözyaşı döker, bizi üzenlere tavır alır. Hatalarını gösterenleri dinler, kendini eleştirir, bu eleştirilerin arkasında durur ve kendini gözden geçirmeye çalışır. Mangalda kül bırakmayan cinsten değil. Şu devirde kaç insan bunları yapar? Yaptığını söyler de uygulamalarını biz görmeyiz nedense. Ama yine de bu sözlerin peşinden koşarız. Şimdi soruyorum size. Bu dosta nasıl güvenmeyelim?

Kendisini öven biri olsaydı, sayfalarca anlatacak konular bulabilirdim. Az ve öz olsun, varsın gerçekçi olmayan, abartılı anlatımlar olmasın

Merak ettik değil mi bu öylesine dürüst ve güvenilir dostun adını. Adı Lütfü. Onu tanıyanlar eksik anlattığım için eleştirebilirler beni. Birazını da onlardan dinlemek isteriz. Bunları duyup da Lütfü’ye erişemeyenler olursa, yorumlarını paylaşabilirler. O bunları öğrenir çünkü dergimizin sıkı takipçisi. Bana kızacak “Neden söylüyorsun?” diye ama kızarsa kızsın, biz bir orta yol buluruz. Ciddi sağlık sorunlarının arasında, verdiğimiz emeğe saygı duyup dergimizi maddi-manevi her zaman destekledi.

İyi ki seni tanıdım sevgili güvenilir dostum Lütfü. Merak etme, reklamını yapmadım. Gerçekleri az bile yazdım. Senin gibi insanların yaşamlarına dokunan kadın arkadaşlarımı anlatmışlığım ve yazmışlığım vardır. Önemli olan hepimiz hayattayken, bu anlamlı yaşanmışlıkları çevremizle paylaşmamız. Madem yapmışsın bunca değerli işleri, bunların etkisini de senin duyman

gerekir. Bu, senin en doğal hakkın. Seninle başladık anlatmaya, umarım başkaları da vardır az da olsa erkek egemen bir toplumda yaşayıp da yaptıklarıyla anlatılmaya değır erkekler. Devamı da gelsin diye umut ediyorum. Sizin gibi insanlara hep ihtiyaç var.

Çocuğuyla, genciyle, kadınıyla, erkeğiyle, tüm insanlarla bir aradaysak, doğru yolu, güçlü iletişimi bulmamız için bu örnekleri tanımalı ve tanıtmalıyız.

18 Ekim 2024

TARİHTE İZ BIRAKAN KADIN ÖRGÜTLERİ HİMAYE-İ ETFAL CEMİYETİ

HAZIRLAYAN: EMİNE Ortakaya

e_mine_ortakaya@hotmail.com

Yüz yıla dayanan geçmişıyle Himaye-i Etfal Cemiyeti ve Çocuk Esirgeme Kurumu

Bugün varlığını sürdürmese de “kimsesiz çocuklar” ve “çocuk koruması” kavramları zikredildiğinde akla gelen ilk kurum, Çocuk Esirgeme Kurumu’dur. Kurum, şu anda bildiğimiz adını almadan, 1930’lu yıllara kadar Himaye-i Etfal Cemiyeti (HEC) olarak bilinmekteydi. Himaye-i Etfal Cemiyeti’nden önce de çocuk alanında hizmet veren sosyal hizmet kuruluşlarından bahsedilebilir. Mithat Paşa döneminde kurulan ıslahevleri ve 2. Meşrutiyet döneminde kurulup çoğunlukla azınlık çocuklarına hizmet veren “darüleytamlar” (yetimhane) bunlardan bazılarıdır. Bu kurumların yetersiz kalması nedeniyle ulusal bir örgütlenme modeli temel alınarak İlk HEC 1908 yılında, Kırklareli’de kurulmuştur. Bunun devamında aynı adla iki cemiyet daha kuruldu. İlki 1917 yılında kurulan İstanbul HEC idi. 6 Mart 1917’de İstanbul’da Galatasaray Yurdu’nda toplanan cemiyet 20 kişilik bir merkez heyeti kurdu. I. Dünya Savaşı nedeniyle cephede savaşanların çocukları ile kaybedilen topraklardan Anadolu’ya göç eden ailelerin kimsesiz ve yoksul kalan çocuklarına bakmak amacıyla İstanbul Fırzağa’da 100 kapasiteli çocuk misafirhanesi açarak işe başladı. Cemiyet kuruluşundan kısa bir süre sonra Padişah 5. Mehmed tarafından da tanınarak yararlı cemiyet sayılmıştır; ancak bu cemiyet, hepimizin bildiği, sonradan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu adını alacak kurum değildir. İstanbul HEC’in üyelerinin önemli bir kısmı Kurtuluş Savaşı’na destek vermek üzere Ankara’ya gidince, İstanbul’dan gelenler dışında aralarında çok sayıda milletvekilinin de olduğu bir toplantıda, Ankara HEC 30 Haziran 1921’de kuruldu. İstanbul HEC, Kurtuluş Savaşı sonuna kadar varlığını devam ettirse de 1923 yılıyla birlikte tarihe karıştı. Ankara HEC kurulduğunda başta Atatürk olmak üzere, çok sayıda milletvekili ve Kurtuluş

Savaşı sürecinde yer almış önemli kişilerin desteğini aldı. 30 Haziran 1921 tarihli Karar Defteri'nin ilk sayfasında cemiyetin amacı şu ana başlıklar etrafında şekillenmişti:

-1. Dünya Savaşı ve onu izleyen savaşlar sonucu ülkede sayıları oldukça fazla olan şehit çocuklarının bakımı ve korunması,-

-Şehit çocukları dışındaki diğer sıkıntılara ve felaketlere uğramış çocukların bakımı ve korunması,

-Bu bahsedilen çocukların ülkeye faydası olabilecek düzeyde eğitilmelerinin sağlanması,

-Geleceğimizin temeli olan çocukların şefkatli bir gözle gözetilmeleri.

Bu ana başlıkların dışında çocuklara; erken gelişim dönemlerinde süt dağıtım merkezlerinin kurulması, velisi veya vasisi olmayanlara hukuki desteğin sağlanması ve sosyal gelişimleri için oyun alanlarının yapılması maddeleri de dikkat çekicidir. Cemiyeti, bu yönüyle sosyal hizmetin akademik olarak henüz okutulmadığı bir ortamda, cumhuriyet döneminin ilk sosyal hizmet kurumu olarak kabul etmek yanlış olmayacaktır. Çünkü ilk kez bir kurum amaçlarında; çocuklara fiziksel, sosyal ve hukuki destek vereceğini duyurmuştur ve icraatlarıyla sosyal hizmet alanındaki ilkleri gerçekleştirmiştir. Cumhuriyetin kurulması ile birlikte HEC, dernek statüsünde hizmet vermeye devam etti ve 1937 yılında “kamu yararına çalışan dernek” olarak kabul edildi. HEC'i kuran milletvekilleri arasında o zamanlar Bolu milletvekili olan Doktor Fuat Bey de vardı ve kendisi cemiyetin ilk başkanı seçildi. Fuat Bey, kurumun ulusal düzeyde örgütlenmesi için ve kuruluş sürecinde gelir elde etmesi amacıyla çeşitli çalışmalar yaptı. Bu amaçla mecliste birçok yasa teklifi getirmiştir. Bunların bir kısmı meclisten geçmese de Fuat Bey damga vergilerinden cemiyetin muaf tutulması ve devletin düzenli olarak cemiyete ekonomik destek vermesini sağlayarak, önemli gelir kapıları açmıştır. Yine cemiyetin ilk yıllarında kuruma gelir sağlamak amacıyla yurt içinde çeşitli bağışlar toplanmış ancak bu bağışların yeterli olmadığını düşünen Fuat Umay, başka milletvekillerinin de yardımıyla Amerika'da yaşayan Türklerle temas kurmuş, Mart 1923'de T.B.M.M.'nin onayını da alarak beş ay sürecek A.B.D. seyahatine başlamıştır. Ondan fazla şehirde toplantılar düzenlemiş ve 85.000 dolar bağış toplamıştır. ABD'de, özellikle sanayi bölgelerinde yaşayan Türk topluluklarının oldukça kalabalık olmasından dolayı ve cemiyete yapılacak yardımların sürekliliğini sağlamak amacıyla orada bir şube kurulmasına karar verildi. Fuat Umay, bu teklifi yetkili makamlara iletmış ve olumlu karşılık almıştır. Fuat Bey'e Soyadı Kanunu yürürlüğe girdikten sonra, Atatürk tarafından “Umay” soyadı verilmiştir. Umay, Türk mitolojisinde çocukların koruyucusu anlamına gelmektedir. Nisan 1923'de New York HEC kuruldu. Latin harflerinin kabulünden sonra, dilde sadeleşmenin başlamasıyla birlikte pek çok devlet kurumu gibi HEC'in de adı değişti ve 1935 yılında bugün herkes tarafından bilinen ‘Çocuk Esirgeme Kurumu’ adını aldı. Daha sonraki yıllarda Çocuk Esirgeme Kurumu Anayasasında yapılan bir değişiklikle

Gerekli görülen durumlarda kimsesiz çocukların on sekiz yaşına kadar barınabileceği ve yardım alabileceği ifade edilmiştir. Bu bir anlamda, on sekiz yaşına kadar her bireyin çocuk olarak kabul edildiğinin resmi ifadesidir. Çocuk Esirgeme Kurumu, devam eden yıllarda, ülkenin en önde gelen sivil toplum kuruluşu olmuştur. 1946 yılına gelindiğinde, kurumun 62.000 üyesi ve otuz sekizi yurtdışında olmak üzere, yedi yüzden fazla şubesi bulunmaktaydı. New York HEC ile başlayan yurtdışı yapılanması devam etmiş, A.B.D. dışında; Kıbrıs, Almanya, Avusturya ve Mısır'da şubeleri açılmıştır. Ekonomik imkansızlıklarla çıkılan yolda gelinen nokta gerçekten ilham vericiydi. Çocukların fiziksel, bilişsel, sosyal gelişimlerinin en iyi şekilde çağın gereklerine uygun olarak sağlanmasına gayret edilmiştir. Çocuk Esirgeme Kurumu'nun çeşitli şubelerinde farklı hizmetlerde de bulunuldu. Kütüphaneler, okuma odaları, sinemalar, gündüz bakım evleri, muayenahaneler, şefkat yurtları bunlardan bazılarıydı. Bunların yanı sıra, kurum çeşitli illerde bulunan doğumhanelerle, ekonomik güçlük yaşayan ya da hizmete ulaşma konusunda zorlanan vatandaşlara hizmet verdi. Bir başka dikkat çekici nokta da kurumun Ankara'da Çocuk Bakıcı Mektebi olmasıdır. Çocuk Gelişimi bölümü Türkiye'de henüz akademik olarak okutulmuyorken sertifikalı bakıcılar burada eğitim görürdü.

60 Darbesi'nden sonra kurum, kamu yararına dernek statüsü olma özelliğini sürdürdü ama idare heyeti Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından atandı. Darbenin komutanı Cemal Gürsel ise kurumun fahri başkanı kabul edildi. 12 Eylül 1980 Darbesi, kurum adına çok daha büyük bir yıkımı beraberinde getirdi. Bu darbenin öncesinde devlet tarafından yapılan yardımlar oldukça azalmış ve bununla birlikte kurum borçlanmaya ve ekonomik zorluklar çekmeye başlamıştı. Bu borçlar mecliste bazı milletvekillerince dile getirilmiş, kurumun artık yük haline geldiği ifade edilmeye başlanmıştı. Darbe sonrası ekonomik sıkıntıları giderek artan kurum, kapanış sürecine girdi. 1981'de Resmi gazetede yayınlanan kararla yurt dışındaki bütün şubeleriyle birlikte feshedildi ve mülklerine el konuldu. 1983 yılında yayınlanan Sosyal Hizmet Kanunu ile birlikte Çocuk Esirgeme Kurumu, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na bağlı kamu tüzel kişiliği olan bir kurum haline geldi. O günden günümüze çok sayıda isim değişikliği görüyoruz. Çocuk Esirgeme Kurumu 1991'de Başbakanlığa bağlanırken, 2011'deki Kanun hükmünde kararname ile yetkileri sona erdirilerek, o zaman kurulan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na devredildi. 2018 yılında ise çok farklı çalışma alanları olan iki bakanlık birleştirilerek Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmet Bakanlığı adını aldı. 21 Haziran 2021'de Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı adını aldı.

Çocuk Esirgeme Kurumu'nun üye sayısı tahminen yüz bin civarıydı. İnsanlar kendi ceplerinden düzenli olarak verdikleri aidatların karşılığını, ülkede nerede korunmaya ve bakıma muhtaç çocuk varsa, onlara en iyi hizmetin götürüldüğünün güvencesiyle alıyorlardı. Sonrasında uluslararası örgütlülüğe ulaşan cemiyetin kapatıldığı güne kadar geldiği noktanın, dünya üzerinde

fazla örneği yoktur. Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu kamu yararına çalışan dernek olması itibariyle özel hukuka tabi iken, kurumun kamulaştırılması, kayyum atanması ve sonraki süreçte bakanlıklara bağlanması hukuki bir hatadır. Günümüzdeki bakanlık sistemi, çeşitli konularda sıkıntı ve eksiklik yaşayan çocukların ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığı gibi, üretilen politikalar günü kurtarmaktan öteye gitmemektedir. Sistem bu denli kısırken, onu ayakta tutan, sosyal hizmet uzmanları ve diğer meslek elemanlarının emekleridir.

Giderek bugüne geliyoruz. Bugünün çocuklarının yarının yetişkinleri olacağı gerçeğini göz ardı ederek geleceğimiz olan çocukların bakımından elini eteğini çeken iktidar, liyakatsiz atamalarla ve işe alımlarla bir suçlular ordusunu kendi eliyle yaratmış oluyor. Sonra da gelsin bebek ölüm çeteleri... Bir avuç namuslu insan işlerin biraz olsun yoluna girmesi için çabalayıp dursun. Bu namuslu insanlar sayesinde kurumlardaki bu çarpık gidişten haberdar oluyoruz.

Peki, toplumun geri kalanı ne mi yapsın? Bebekler ölmesin, kurumlar doğru düzgün işini yapsın diye ses çıkartmaya, itiraz etmeye devam etsin. ‘Etkisi olmuyor,’ diye yılgınlığa düşmesin. Bizimki gibi toplumlarda bol bol sesini çıkararak ve her seferinde de daha da yükselterek ancak haklar elde edilebiliyor. Mademki bu ülkeyi terk etmedik, yaşanabilir bir ülke için mücadeleyle devam. ‘Çocuk Esirgeme Kurumu’nu en etkin biçimiyle geri istiyoruz çünkü bütün çocuklar değerlidir ve onları biz erişkinler dünyaya getiriyoruz dolayısıyla onlara borcumuz var.

Kaynakça

- 1) Tarımeri, N. (2018) TÜRKİYE “ÇOCUK ESİRGEME KURUMU”.
- 2) Sarıkaya, M. (2007) Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi (34)
- 3) tr.wikipedia.org/wiki/Çocuk_Hizmetleri_Genel_Müdürlüğü
- 4) <https://ailevecalisma.gov.tr/chgm/hakkimizda/tarihce>
- 5) Kroniko - Caner Devrim Akçam

21 Ekim 2024

ZORUNLU SEÇMELİ KADIN DERSLERİ GÜÇ ve GÜZELLİK

YAZAN: Ayşe Gülçin İLHAN

aysegulcinilhan@gmail.com

Üniversitedeyken seçmeli dersleri almanın zorunlu olduğunu öğrendiğimde çok gülmüştüm, yüksekten bir hicivle anlatmıştım sağa sola Aziz Nesin misâli. Hem bana seçme hakkı vererek güya özgürleştirip, sonra şunları seçmek zorundasın diyip kısıtlama getirmek. Yürü ama benim bildiğim

yoldan. Çok tuhafıma gitmişti lâkin itirazsız kabule geçtik çünkü zorundaydık. Seçtiğimiz dersler zor değildi, sadece seçmeli derslerin emr'i vâki seçimi zor gelmişti bize...

Şimdilerde bir kavram daha var, aslında son yılların en bilindik iltifat klişesi: “Güçlü Kadın!”

Güç sözcüğünün Latince kökeninde en açıklanabilir hali: “-ebilmek” yani bir şeyi yapabilmek, yapabilmek için gereken enerji bütününü sağlamak. “Güçlü” ise “gücü olan, güce sahip” olarak açıklanıyor tdk’da.

Biri bana “güçlü kadınsın” dediğinde hoşuma giderdi önceleri, tebessümlü bir teşekkür eder karşımdakini abâd ederdim. Halbuki bir kadının ille de güçlü olmak gibi bir misyonu olmamalıydı. “Adamlığı kimselere bırakmayız!” diyen kadınlar topluluğu yerine; aklına fikrine ve zikrine değer verilen, ara sıra da olsa yüküne omuz verilen, hani bir şarkı vardı orada dediği gibi:

“Sen üzülme ben varım!”dan hareketle her koşulda yanıdayım deyip elinden tutulan mutlu kadınlar topluluğu yaratmak zor olmamalıydı, ne dersiniz böyle şeyler mümkün müdür halâ? Güçlünün derken yüküne yük katmak yerine “güçlüyüz” diye bir destek çoğulu eklemek mi ne dersiniz?

Hiçbir şey demezsiniz çünkü kavramları başkasına atfetmek sizi sorumluluktan kurtarır. Kadın güçlü taraf olunca erkeğe o gücü övüp gölgesinde dinlenmek kalır. Tıpkı Deliliğe Övgü gibi...

Erk dünyasının son yıllardaki en akıllıca kamu yararı icadı denebilir buna. Yani “zor ama siz güçlü olmayı seçin, biz de ara sıra överiz sizi güçlü kadın der sıvazlarız o geniş omuzlarınızı, sizler de iltifat sanmaya devam edersiniz. Biz ne yaparsak yapalım siz güçlü olun. Biz yalan söyleriz, aldatırız, çocukları size bırakır ortalıktan kayıplara karışırız. Döveriz de söveriz de severiz de. Verdiğimiz sözlerden dönebilir, sıkıya gelince kaçır; hatta karşınızda “sen daha güçlüsün!” diyerek hüngür hüngür ağlayabiliriz.” İşte tüm bunlar zorunlu seçmeliye dahil...

İlk zorunlu seçmeli dersimiz toplumun iltifat saydığı, çoğu kadının henüz farkında olmadığı ve maalesef çoğumuzun “güçlü kadın” imajınasyonunu korumak uğruna güç sendromu yaşayan kadınlar topluluğu haline getirildiği ve buna mecbur bırakıldığı yadsınamaz bir gerçek; “Sen güçlü kadınsın!”

Aslında bu iyi bir şey gibi dikte edilip, dile yerleştirilerek dayatma dediğimiz şeyin tam karşılığı oluyor ve bu güçlü halin tek başına ve her geçen gün içi boşaltılmış kavramlardan biri olarak hiçbir tarafa huzur ve mutluluk getirmediği de tecrübelerle sabitleniyor.

Şimdi örnekler verilebilir tarihteki kadın gücünden yahut güçlü kadınlar olarak tanımlanan kadınlardan bahsedebiliriz. Babası kral, kardeşi prens ve sonunda kraliçedir bazısı. Ya da orduları arkasına almış halkından destek görmüş kadın İmparatoriçeler. Bir zamanlar yedi düvele hükmetmiş kadın hükümdarlar. Okurken bile gurur duyduğumuz hemcinslerimiz. Güç zaten onlarlaydı, güç ya

mirastı yahut bir tür ganimet. Hiç kimse onlara sen güçlüsün demedi, güçlendirdi, arkasında durdu, inandı ve süreçte o güçle sınamaya da cesaret edemedi.

Konuya bu açıdan bakıldığında günümüz kadını hiçbir tarihi karakterle karşılaştırılmayacak kadar çok daha üst güce ait tanımlaması yapılabilir. Kimlik arayışı, varlık ispatı ve var olma çabasının ötesinde insan olma ve yaşadığı hayatın hakkını vermeliyken kendi hakkına muhtaç ediliyor çoğu zaman. Kim tarafından? Kadına işine geldiğince güç atfeden yüce erk tarafından...

Eğitim durumu, kariyeri, dini inancı, siyasi görüşü hatta yaşadığı coğrafya ve ailesel aktarımları ne olursa olsun konunun geldiği noktada erk alemi (işlerine geldiği ölçüde ve kendi belirledikleri sınırlar içinde) sen güçlü kadınsın deyip işin sorumluluk gerektiren tarafından ustalıkla sıyrılıyor.

Demem o ki

Kadınlar tuhaf varlıklardır, neyin nasıl ve ne zaman olması ve olmaması gerektiğini çok iyi bilirler ve hissederler. Güçlüyüz doğru ve artık mutlu olma zamanı çünkü kadınların mutlu olmak da gelir ellerinden...

(İkinci ders bir dahaki bölümde güzellik üzerine)

Ocak 2024

HAK MI HUKUK MU LÜTUF MU?

EVİLİLİKTE MAL REJİMLERİ

YAZAN: Avukat Zehra Birsen YAMAK

zehrabirsenyamak@hotmail.com

Umudun Kadınları Dergisinin Değerli Okurları:

Derginin bu sayısının “Hak mı, Hukuk mu, Lütuf mu” köşesinde, 1 Ocak 2002 tarihinde yürürlüğe giren, 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunuyla düzenlenmiş bulunan “Evlilikte Mal Rejimleri” konusunda bilgi vermeye çalışacağım.

5 kitaptan oluşan Türk Medeni Kanunumuzun 2nci kitabı Aile hukukuna ayrılıyor. Evlilik Hukuku adı verilen kısmın dördüncü bölümünde “Eşler Arasındaki Mal Rejimine” yer veriliyor. Kanuna göre; eşler evlenmeden önce veya evlenmeden sonra mal rejimi sözleşmesi yapabiliyorlar. Türk Medeni Kanunu, eşler arasında; edinilmiş mallara katılma rejiminin uygulanmasını asıl olarak kabul ediyor ve eşlerin dilerlerse diğer mal rejimlerinden birini seçebileceklerini söylüyor. Bu ifadeden anlıyoruz ki, eşler; “biz herhangi bir mal rejimine girmeyi istemiyoruz, evliliğimize mal

rejimi uygulanmasın” demek hakkına sahip değiller”, evlenen eşler arasında mutlaka bir mal rejimi uygulanacağı kaçınılmaz oluyor.

Öncelikle, mal rejimine uygulanacak genel hükümleri görelim:

Mal rejimi sözleşmesi, ancak ayırt etme gücüne sahip olanlar tarafından yapılabilir, eğer eşler veya eşlerden biri küçük veya kısıtlı ise yasal temsilcilerinin rızasını almak zorunda kalıyorlar.

Mal rejimi sözleşmesi, noterde düzenleme veya onaylama şeklinde yapılabilir, ancak, taraflar evlenme başvurusu sırasında hangi mal rejimini seçtiklerini yazılı olarak da bildirebiliyorlar. Noterin düzenlemesi, noterdeki sözlü beyanlarınızın noter tarafından yazılarak bir belge oluşturulması, onaylama ise sizin tarafınızdan yazılmış bir belgenin noter tarafından onaylanması şeklinde oluyor.

Mal rejimi sözleşmesinin taraflarca ve gerektiğinde yasal temsilcilerince imzalanması zorunluluğu getiriliyor. Ayrıca eşler, her zaman yeni bir mal rejimi sözleşmesiyle, içinde bulundukları mal rejimlerini değiştirip başka bir mal rejimini kabul edebiliyorlar.

Şimdi mal rejimlerinin neler olduğunu, eşlerin seçeceği mal rejiminin eşlere sağlayacağı hakları, getireceği yükümlülükleri görelim:

Türk Medeni Kanunu, eşlerin üç tür mal rejiminden birini seçebileceklerini kabul ediyor.

1-Edinilmiş Mallara Katılma,

2-Mal Ayrılığı,

3- Mal Ortaklığı.

EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA:

Edinilmiş mallara katılma rejimi, evlilik tarihinden itibaren edinilen mallar ile eşlerden her birinin kişisel mallarını kapsıyor. Evlilik tarihinden önce eşlerin sahip oldukları mallar edinilmiş mal kapsamına girmiyor.

Edinilmiş mal, her eşin bu mal rejiminin devamı süresince karşılığını vererek elde ettiği malvarlığı değerleri oluyor. Örneğin; bir eşe bir mal bağışlansa, bu malı eş, bedelini ödenmeden elde ettiğinden, aile birliğinin edinilmiş malı olarak sayılmıyor ve bu nedenle evlilik birliği sona erdiğinde bu mal eşler arasında paylaştırılmıyor. Kısacası bu tür mallar eşin karşılığını vermeden kazandığı mallar sayılıyor, bu mallar için aile birliğinden bir para harcanmadığından edinilmiş mal kategorisine dahil edilmiyor.

Edinilmiş mal olarak sayılanlar şunlardır:

A-Eşin çalışmasının karşılığı olan edinimler,

B-Sosyal güvenlik kurumlarının yaptığı ödemeler,

C-Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar,

D-Kişisel mallarının gelirleri,

E-Edinilmiş malların yerine geçen değerler.

Eşlerin kişisel malları neleri içeriyor, kişisel mal denince ne anlamamız gerekiyor;

Eşlerden birinin yalnız kişisel kullanımına yarayan eşya, örneğin; cinsiyete bağlı olarak sadece kadınların veya sadece erkeklerin kullanabileceği eşyaları,

Mal rejiminin başlangıcında eşlerden birine ait bulunan veya bir eşin sonradan miras yoluyla ya da herhangi bir şekilde karşılıksız kazanma yoluyla bedelini ödemededen elde ettiği malvarlığı değerleri ve manevî tazminat alacaklarını anlamamız gerekiyor.

Kişisel mallar yerine geçen değerler ise;

Eşler, dilerlerse, mal rejimi sözleşmesiyle, bir mesleğin icrası veya işletmenin faaliyeti sebebiyle doğan edinilmiş mallara dahil olması gereken malvarlığı değerlerinin kişisel mal sayılacağını kabul edebiliyorlar, bunun tam aksine, dilerlerse eşler, mal rejimi sözleşmesiyle kişisel malların gelirlerinin edinilmiş mallara dahil olmayacağını da kararlaştırabiliyorlar.

Eşler; edinilmiş malları yasal sınırlar çerçevesinde yönetebiliyorlar fakat diğerinin rızası olmadan bir eş paylı mülkiyet halinde olan mallar üzerinde herhangi bir işlemde bulunamıyor, buna rağmen eşler paylı mülkiyetleri üzerinde birinin rızası olmadan diğerinin tasarrufta bulunabileceği konusunda anlaşma yapabiliyorlar. Bu rejimde eşler, kendi borçlarından bütün malvarlıklarıyla sorumlu oluyorlar.

Eşlerden birinin ölümü veya başka bir mal rejimini kabul etmeleri halinde edinilmiş mallara katılma rejimi sona eriyor.

Boşanan eşler arasında bu mal varlığı davanın açıldığı tarihten itibaren sona eriyor ve her eş diğer eşte bulunan mallarını geri alıyor. Paylı mülkiyetleri varsa eşlerden biri, diğerine düşen payı ödemek suretiyle, haklı bir sebebe dayanarak o malın kendisine özgülenmesini isteyebiliyor.

Eşlerden biri, karşılığını almaksızın, bir malın değer artışına katkıda bulunmuşsa, bu katkıyı kattığı değer oranında geri alabiliyor. Örneğin; emeğinin karşılığını almadan bir malı aileye kazandıran eş, malın paylaşılması sırasında emeğinin karşılığını isteyebiliyor.

Eğer bir mal evlilik birliği sona ermeden, daha önce elden çıkarılmışsa, evliliğin bittiği anda o mal eşler üzerinde değilse, diğer eşe ödenecek hakkaniyete uygun bir alacağı mahkeme hâkimi belirleyebiliyor. Eşler; yazılı bir anlaşma ile değer artışından pay almamayı kararlaştırabilecekleri gibi, pay alma oranını da değiştirebiliyorlar.

Eşlerin kişisel malları ile edinilmiş malları, mal rejiminin sona ermesi anındaki durumuna göre değerlendiriliyor.

Kişisel mallar ile edinilmiş mallar arasında mahkemece denkleştirme yapılıyor.

Bir eşin kişisel mallara ilişkin borçları edinilmiş mallardan veya edinilmiş mallara ilişkin borçları kişisel mallarından ödenmiş ise, tasfiye sırasında denkleştirme istenebilir.

Sağ kalan eş, eski yaşantısını devam ettirebilmek için, ölen eşine ait olup birlikte yaşadıkları konut üzerinde kendisine katılma alacağına mahsup edilmek, yetmez ise bedel eklenmek suretiyle intifa veya oturma hakkı tanınmasını isteyebilir; intifa hakkı tanındığı zaman o malı kiraya verebilir, her türlü yararlanmayı yapabilir, intifa veya oturma hakkı kendisine tanınan eş, diğer mirasçılar tarafından bu maldan tahliye edilemiyor. Mal rejimi sözleşmesiyle kabul edilen başka düzenlemeler de geçerli oluyor.

Sağ kalan eş, aynı koşullar altında ev eşyası üzerinde kendisine mülkiyet hakkı tanınmasını isteyebilir.

Dava hakkı, alacaklı eş veya mirasçılarının haklarının zedelendiğini öğrendikleri tarihten başlayarak bir yıl ve her halde mal rejiminin sona ermesinin üzerinden beş yıl geçmekle düşüyor.

Edinilmiş mallara katılma rejimi, ülkemizde çoğu eş tarafından ayrıntılarıyla bilinmediğinden, bu konuda açılan davalar mahkemelerde bir hayli uzadığından tarafların kafasını karıştırıcı bir rejim olarak algılanıyor ve gerçekten eşleri ve mirasçıları, ayrıca alacaklıları da bir hayli rahatsız ettiğinden evlenecek kişilere pek tavsiye edilmiyor. Benim de şahsi katimin bu doğrultuda olduğunu açıklamakta bir sakınca görmüyorum.

MAL AYRILIĞI:

Bu rejimde eşlerden her biri, yasal sınırlar içerisinde kendi mal varlığı üzerinde yönetim, yararlanma ve işlem yapma hakkını koruyor, ispat etme, borçlardan sorumluluk ve paylı mülkün özgülenmesi konularında paylaşımlı mal ayrılığı rejimine ilişkin hükümler uygulanıyor. O halde paylaşımlı mal ayrılığından da söz etmem gerekecektir.

Paylaşımlı Mal Ayrılığı:

Bu rejimde de eşlerden her biri, yasal sınırlar içerisinde kendi malvarlığı üzerinde yönetim, yararlanma ve tasarruf haklarını koruyor ancak belirli bir malın eşlerden birine ait olduğunu iddia eden kimse, iddiasını ispat etmekle yükümlü oluyor ve eşlerden hangisine ait olduğu ispat edilemeyen mallar onların paylı mülkiyetinde sayılıyor.

Eşlerden her biri, yine kendi borçlarından bütün malvarlığıyla sorumlu oluyor.

Bu mal rejimi de eşlerden birinin ölümü veya başka bir mal rejiminin kabulüyle sona eriyor. Bu konuda bir mahkeme kararı varsa, mal rejimi, açılmış bulunan dava tarihinden itibaren sona ermiş kabul ediliyor.

Paylaşımlı mal ayrılığı rejini sona erince, her eş, diğer eşte bulunan malını geri alıyor. Üstün yararı olduğunu ispat eden eş, karşılığını diğer eşe vermek suretiyle malın tamamının kendisine özgülenmesini mahkemeden isteyebilir.

Bir eş, paylaşırma dışı kalmış bir mala, karşılık almadan katkı sağlamışsa, bu malın değeri diğer eş tarafından ödenme yapılmadan artmışsa, malın değerini yükselten eşe, mahkeme, diğer eşin uygun bir karşılık ödemesine hükmedebiliyor.

Manevî tazminat alacakları, miras yoluyla edinilen mallar, saçlar arası veya ölüme bağlı tasarruflarla edinilen mallar eşler arasında paylaşırılmıyor çünkü bu mallarda diğer eşin herhangi bir ödemesi yani katkısı bulunmuyor.

Bir eş, diğer eşin payını azaltmak maksadıyla, karşılığını almadan başkalarına mal kazandırmışsa mahkeme bunu göz önünde bulunduruyor ve hâkim uygun bir denkleştirme yapabiliyor. Örneğin; bir eş, evlilik birliği sona erdirildiğine, paylaşılmasın diye akrabalarına veya nasılsa sonradan güvendiğim kişiler malı bana geri verir düşüncesiyle karşılığını almadan mal bağışlamışsa hâkim bu durumu göz önüne alıyor. Mal rejiminin sona ermesinden bir yıl öncesine kadar bir eş, karşılık almadan başka birine mal kazandırmışsa, mahkeme bu işlemin, diğer eşin payının azaltılması kastıyla yapıldığını varsayıyor. Hatta eş, bu konudaki mahkeme kararını, karşılıksız kazanmadan yararlanan kişiye dava ihbar edilmiş olması şartıyla, o kişiye karşı da ileri sürebiliyor yani bağışı kabul edip malı alan kişinin de malı geri vermesini isteyebiliyor.

Bořanma davası, zina veya cana kast nedeniyle ačılarak sonuçlanmış ise, hâkim, kusurlu eşin payının hakkaniyete uygun bir şekilde azaltılmasına veya kaldırılmasına karar verebiliyor.

Paylaştırmalar mal olarak yapıılıyor fakat buna imkân olmayan hallerde, eşin diğerine ödeyeceği bedel, malların tasfiye halindeki sürüm değerine göre hesaplanıyor. Evlilik boşanma ile sona ermişse aile konutundaki eşyalar hakkında eşler anlaşma yapabiliyor, aksi takdirde hâkim; olayın özelliklerini, eşlerin ekonomik ve sosyal durumlarını ve varsa çocukların menfaatlerini göz önünde bulundurarak bu hakka hangisinin sahip olacağına kendiliğinden karar veriyor.

Eşlerden birinin ölümü hâlinde, paylaşma konusu olan mallar arasında ev eşyası veya eşlerin birlikte yaşadıkları konut varsa; sağ kalan eş, bunlar üzerinde kendisine miras ve paylaşmadan doğan hakkına mahsup edilmek ve yetmezse bir bedel eklenmek suretiyle mülkiyet hakkı tanınmasını isteyebiliyor.

Haklı sebeplerin varlığı hâlinde, sağ kalan eşin veya ölenin diğer yasal mirasçılarından birinin istemi üzerine, mülkiyet yerine intifa veya oturma hakkı tanınmasına da karar verilebiliyor.

MAL ORTAKLIğI:

Mal ortaklığı rejimi, ortaklık malları ile eşlerin kişisel mallarını kapsıyor.

Bu ortaklık rejimi de üç tür olabiliyor:

A-Genel mal ortaklığı,

B-Sınırlı mal ortaklığı,

C-Edinilmiş mallarda ortaklık.

Genel mal ortaklığında eşlerin kanun gereğince kişisel mal sayılanlar dışındaki malları ile gelirleri ortaklık mallarını oluşturuyor ve hiçbir eş, ortaklık payı üzerinde tek başına tasarruf hakkına sahip olamıyor.

Edinilmiş mal sözleşmesiyle sadece edinilmiş mallardan oluşan bir ortaklık kabul edebiliyorlar, kişisel malların geliri de bu ortaklığa dahil oluyor. Bunların haricinde eşler mal rejimi sözleşmesiyle belirli malvarlığı değerlerini veya türlerini, özellikle taşınmaz malları, bir eşin kazancını, bir meslek veya sanat icrası için kullandığı malları ortaklık dışında tutabiliyorlar ve aksine sözleşmede öngörülmedikçe bu malların gelirleri ortaklığa dahil olmuyor.

Eşlerin sadece kendi kullanabileceği malları ve manevi tazminat alacakları kanun gereğince kişisel mal olarak sayılıyor.

Bir eş malının kişisel olduğunu ispatlayamadığı takdirde o mal varlığı değeri ortaklık malı sayılıyor. Olağan sınırlar dahilinde her eş, ortaklık mallarını yönetebiliyor. Olağanüstü durumlarda eşler birlikte hareket etmek ya da diğerinin rızasını almak zorunda kalıyor.

Eşlerden biri, diğerinin rızası ile ortaklık mallarını kullanarak bir meslek veya sanat icra ettiği takdirde bu konudaki bütün işlemleri tek başına yapabiliyor.

Eşlerden biri, diğerinin rızası olmaksızın ortaklık mallarına girecek olan bir mirası ret edemiyor, tereke borca batıksa mirası kabul edemiyor.

Eşler; evlilik birliğini temsil veya ortaklık mallarını yönetme yetkisine dayanarak yapılan borçlardan, ortaklık mallarını veya ortaklık mallarına giren gelirleri kullanarak bir meslek veya sanatın icra edilmesi nedeniyle yapılan borçlardan, diğer eş için de kişisel sorumluluk doğuran borçlardan, kişisel mal yanında ortaklık mallarının da sorumlu olacağı hususunda eşlerin üçüncü kişilerle anlaşarak yaptığı borçlardan kısacası burada saydığım bu tür borçlardan kişisel malları ve ortaklık mallarıyla sorumlu oluyor.

Her eş, diğer bütün borçlardan kendi kişisel mallarıyla ve ortaklık mallarının değerinin yarısı kadarıyla sorumlu tutuluyor.

Bu mal rejimi de eşlerden birinin ölümü, diğer bir mal rejiminin kabul edilmesi veya eşlerden biri hakkında iflâsın açılmasıyla son buluyor. Evlilik mahkeme kararıyla son bulduğu takdirde, mal rejimi de davanın açıldığı tarihten itibaren sona ermiş kabul ediliyor. Bu mal rejiminin sona ermesi halinde her eş kendi kişisel malı sayılacak olanları ortaklık mallarından geri alıyor.

Eşlerin birlikte yaşadıkları konut veya ev eşyası ortaklık mallarına dahil ise, sağ kalan eş, payına mahsuben bunların mülkiyetinin kendisine verilmesini isteyebiliyor ve haklı sebeplerin varlığı hâlinde, sağ kalan eş veya ölenin diğer yasal mirasçılarının istemiyle bunlar üzerinde mülkiyet yerine intifa veya oturma hakkı tanınabiliyor.

Mal ortaklığı rejiminin ölüm dışındaki bir sebeple son bulması hâlinde, eşlerden her biri, üstün bir yararının varlığını ispat etmek suretiyle aynı istemleri ileri sürebiliyor ve bir eş, üstün bir yararının varlığını ispat etmek suretiyle diğer malvarlığı değerlerinin de payına mahsuben kendisine verilmesini isteyebiliyor.

Değerli Okuyucularımız; evlenmeye karar verdiğimizde, genellikle, evliliğimizin ilerleyen yıllarında ne gibi maddi sorunlarla karşılaşacağımızı düşünmeyiz, evlilik birliğini bir ticaret şirketi olarak görmeyiz fakat harcama veya biriktirme yönünde aynı fikri taşımayan bir eş sayesinde, onca yıl çalışıp elde ettiğimiz maddiyatın bir anda elimizden çıktığını görünce çok üzülürüz. Mal rejiminin tasfiyesi konusunda açtığımız davaların yıllarca uzadığını görünce bu konuda bilinçli bir seçim yapmadığımızı anlarız. Örneğin; yıllarca çalışıp sosyal güvenlik primlerini ödeyip emekli olduğumuzda tarafımıza ödenen kıdem tazminatının, ayrıldığımız eşle paylaşılması pek hoşumuza gitmiyor.

Bir kadın hukukçu olarak okurlarımıza mal ayrılığı rejimini seçmelerini öneriyorum, her eşin malı kendine kalsın, alacakları da borçları da kendine ait olsun demek bana daha anlamlı geliyor çünkü edinilmiş mallar konusu mahkemelerde fazlasıyla uzuyor. Bu nedenle evlilik kararı verdiğimizde, bu birliktelik devam ettiği sürece ya da evliliğin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde nelere sahip olacağımızı ya da neleri kaybedeceğimizi öngören bu mal rejimlerinden birini bilinçli olarak seçmeniz dileklerimle. Kalın Sağlıcakla.

18 Ekim 2024

HANGİMİZ DAHA SALAKMIŞIZ?

YAZAN: Fatma Işık KAYA (Fadime)

fadime.62@gmail.com

“Ben çocukken çok salaktım.

Edip Akbayram'ın ismini Edi zannederdim. Yani o, benim için Edi Pakbayramdı. Ablama, “Nasıl olup da koca bir günü canın sıkılmadan evde oturarak geçiriyorsun?” demiştim. Büyüyünce insanın canı sokakta oynamak istemez ki cevabını vermişti. Uzunca bir süre büyüüp büyümediğimi anlamak için kendime, “Canım sokakta oynamayı istiyor mu?” diye sormuştum. Annem erkeğin cinsel organını pipi kadınınkini kutu olarak tanımlamıştı. O zamanlar TRT’de Cenk Koray’ın sunduğu Tele Kutu diye bir yarışma vardı. Yarışmacılar, “Hayır Cenk Bey, ben kutumu açmak istiyorum.” deyince koşarak odadan kaçardım.

Sabahları kalktığımda aklımın hala yerinde olup olmadığını anlamak için 2+2, 3+4 gibi toplama işlemleri yapardım. Sonuçlar doğru olunca da çok sevinirdim. Dedemle parka gittiğimiz bir gün TRT’ciler çekim için oradaydı. Beni oynarken çektiler. Yayın günü bizim aile, jeneriğinde gözüktüğüm çocuk programını izlemek için televizyon başına geçti. Kendimi ekranda görünce, “Beni niye parkta unuttunuz?” diye gözyaşlarına boğulmuştum.

Geri vites kavramım yoktu. Şoför, kolunu koltuğa atıp arkaya doğru bakınca araba otomatikman geri geri gidiyor zannederdim. Benden büyük kuzenlerim dondurmacıların dondurma külahlarının sivri kısmıyla kulaklarını karıştırdığını söylemişti, inanmışım. Hala daha külahların sivri kısımlarını yemem, çöpe atarım. Babaannem bir gün gelirse, sevdiğim dizilerin olmadığı bir gün gelsin istiyordum.

Ağabeyimle Karaoğlancılık oynardık. O Karaoğlan olurdu, beni de Bizans askeri yapardı. Sonra evire çevire döverdi. Çok mühim bir şey yaptığımı sandığım için canım yansa bile hiç sesimi çıkarmazdım. Yeşil ve siyah zeytinin ayrı ağaçlarda yetiştiğini sanırdım. Bulmacalardaki “annenin erkek kardeşi” kısmına dayımın beş harfli ismini sığdırmaya çalışırdım.

Anaokulunda patates baskısı yapmayı öğrenmiştik. O kadar hoşuma gitmişti ki, evde duvarlara, masa örtülerine filan basmışım. Ancak sanat merakım annemin yeni aldığı beyaz eteğe patatesi yapıştırmamla son bulmuştu. Hem gönlünü almak hem de el koyduğu patateslerime kavuşmak için dâhiyane bir fikirle öğretmenimin yanına gittim. Annem yazısını patatese oyduktum. Sevinçle eve gelerek soyundum. Renkli boyalara batırdığım patatesi vücudumun her tarafına bastım. Sonra da annemin karşısına geçtim. Beni o halde görünce ağlamaya başlamıştı.

Madonna ile Maradona’yı kardeş zannederdim. Kendi kendime, “Bunların babası ne şanslı be. Bir çocuğu futbolun kralı, biri müziğin kraliçesi derdim.” Birinden özür dilediğim zaman, Allah’ın bana bir özür vereceğini sanırdım. Sakat olacağımı düşünüp hemen dilediğim özrü geri alırdım.

Kurban bayramında toplanan derilerden uçak yapıldığını sanırdım. Uçakların dış yüzeyi bu derilerle kaplandığı için Türk Hava Kurumu’nun topladığını düşünüyordum. Uçak kaçırma filmlerinde silahla ateş edildiğinde “Ayyy! Deri delindi!” derdim.

“Gil” diye konuşanları fakir zannederdim. Annem banyodan çıktıktan sonra babamın söylediği, “Sıhhatler olsun.” lafını “Saatler olsun.” diye anlardım. Bunun da “Banyoda amma çok kaldın.” gibi bir şey demek olduğunu sanıp, babamın anneme kızdığını düşünürdüm. Annemin buna karşın niye sadece, “Sağ ol.” dediğini merak ederdim. “Ne kibar kadın.” derdim.”

Cem Yılmaz.

Benim çocukluğumdaki salaklıklarımın yanında Cem Yılmaz’ın yaptıklarına salaklık mı denir yaa? Okuyunca neler hissedeceksiniz çok merak ediyorum.

Doğma, büyüme, yaşlanma kavramım yoktu. İnsanların hep bulundukları yaşlarda olduklarına ve daima öyle kalacaklarına inanırdım. Rahmetli annem bebekliğimi anlattığında, "Ben hiç bebek olmadım ki" demiştim. Babamla çocukluklarından söz ettiklerinde çok yadırgar, onları oldukları halleriyle ama boyları minicik olarak canlandırabilirdim hayâlimde.

Gökyüzünü camdan sanırdım. İyice yükselsek parmağımızla tik tik tik vuracağımızı düşünür, kuşların, uçakların nasıl olup da çarparak tuzla buz etmediklerine şaşar kalırdım.

Van'daydık. Cevdet Sunay gelecek" dediler. Tüm çocuklar başımızı göğe kaldırıp Cumhurbaşkanı'nı getirecek uçağı beklemeye başladık. Uçağı Cevdet Sunay kullanıyor sanmış, alçaktan uçağına ve onu çok yakından göreceğime inanmışım.

Bizim evde yaşanan her olayın komşu evlerde de aynı şekilde yaşandığını düşünürdüm.

Dedem vefat ettiğinde R harfini söyleyemeyen arkadaşım Selma'nın; "Üzülme. Allah sana bi tane daha dede veyiy." sözüne inanmış ama bir türlü akıl erdirememiştim yeni bir dedenin nasıl geleceğine. Nedense aileme de soramamış, günlerce kafamda evirip çevirip durmuş, bir sonuca varamayarak unutup gitmişim.

Peygamberimizi sinekkaydı traşlı, modern saç kesimli, takım elbiseli olarak canlandırırdım gözümde.

Babam Atatürk ve kurtuluş savaşımızı anlattığında Ata'mızın "Düşmaan. Gel sana bir şey söyleyeceğim." diyerek kandırıp, hepsini teker teker öldürdüğünü, bu olayların asfalt yolların ortasında yaşandığını sanmışım uzun bir süre.

Biz iki kardeşiz. İkimizin arasında bir kız kardeşim oldu. Babamın görevi dolayısıyla bulunduğumuz Van'dan anneannemlerin yaşadığı İzmir'e gelmiştik Annemin ve bebeğin sağlığı için. Doktorların ihmali yüzünden onu kaybettik. Çok üzüldük ve sarsıldık elbette. Türk milleti her şeyi bir şekilde dine ve Allah'a havale ederek teselli arar. "Allah verdi, Allah aldı." dedi ailem. Benim gözümün önüne uzun elbiseli, orta uzunlukta, hafif dalgalı saçlı bir kadının kucağına aldığı çıplak bebeği götürmesi gelirdi.

Yüzünü bile göremediğim kız kardeşimi kaybettikten bir yıl sonra annem bana dünyalar tatlısı bir oğlan kardeş armağan etti. Bebeğin karnından nasıl çıktığını sorduğumda rahmetli annem: "Karnım açıldı, ebe bebeği çıkardı, sonra ilâç koydu, kapandı" demişti. Çocuk aklımla inanmışım tabii. Annemin karnının klozet kapağı gibi açılıp kapandığını düşünmüştüm iyi mi?

O yıllarda radyoda sabahın erken saatlerinde Halk Hikâyeleri adlı bir program olur, efsaneler ya da çok eskilerden gerçek yaşanmışlıklar kısa oyunlar hâlinde yayınlanırdı. Onlardan birinde çocuğu olmayan bir kadına kocası oyuncak bebek alıyor ve kadının sonsuz sevgisi sonucu bebek canlanıyordu. Ben de oyuncak bebeklerimden ya da hayvanlarımdan biri canlansın diye her gece uyumadan önce dua etmeye başlamışım.

Boş ilâç kutularından birini elimde tutup, onun sihirli olması için de hayli dua etmişliğim vardır. Kutu sihirli olunca, bir güzel ovuşturacağım, içinden balerinlerin giydiği tütüler gibi kabarık kırmızı ya da mavi elbiseli, mini minnacık bir peri kızı çıkacak, elindeki minicik sihirli değneği ile bir dokunuşta ne istersem yerine getirecekti.

Babam bana bir düdük almıştı. Uzun, alt kısmında da akordeon gibi, bir yerlere hafifçe vurunca ses çıkaran parçası vardı. O sesi duymaya bayıldığımdan oraya buraya vururken düdük kırılmış, ikiye ayrılan parçaların uçlarına dokununca elime yapışkan bir şey gelmişti. O günden sonra insanların da bir yerleri kırıldığında, kırılan yerin tıpkı düdüğüm gibi ikiye ayrıldığını ve ayrılan yerlerde yapışkan bir şeyler hatta daha da ileri giderek bunun bir çeşit bal olduğunu düşünmeye başlamıştım.

Gelelim yanlış anladığım sözlere.

Zeki Müren Zeki Miren'di.

Dışişleri bakanlığı değil dı şışleri bakanlığıydı. Aklıma örgü şışleri gelirdi.

Radyoda spiker sayın dinleyiciler derdi. Ben "Sangini niyniyciler" anlardım.

Kur'an okunurken: "Eüzübillahimine şeytanirracim" sözü

"Eüzübillahimineşşeyguvanguvadin"di.

Babam her yemekten sonra; "Allah bereket versin. Allah olmayanlara da versin" derdi.

Ben ise; "Allah bereket versin. Allah'ım mennara da versin" anlardım.

Bir de şarkıların, türkülerin sözlerini yanlış anlamam vardı ki evlere şenlik.

"Al şu mumu eline yak demedim mi?"

"Kasaturayı beline tak demedim mi?"

"Akşama yolun uzak kal demedim mi?"

Türküsünün sözleri:

"Al çubuğu eline, at demedim mi?"

"Tasasurayı beline tak demedim mi?"

"Akşama yolunuza kal demedim mi?" idi.

Babama "tasasura ne demek" diye de sormuştum.

Çok sevdiğim mehter marşı.

"Sen böyle yürürken tuğla, sancakla,"

"Türk'ün savaşları geliyor akla."

Benim anladığım:

"Sen söyle, lülünde kuvak vakvakvak",

"Üstün savaşların resi dovaştan."

Yörük Ali türküsünün "Yörük de Ali'yi sorarsan Efelerin seçmesi" sözleri, "Görünce Ali'yi ne dersin?"di.

"Gözleri aşka gülen taze söğüt dalısın" benim kulaklarımda; "gözleri aşka gülen tazesı üt dalısın" olarak yankılanırdı.

Şarkının devamındaki "Sensiz elem bana yar", "sen size lembana yar"dı.

Bir reklam cıngılı vardı. Güney sanayii. O Güney pazarıydı.

Bir kumaş reklamının cıngılı:

"Evli, bekâr nişanlı, herkese Tavşanlı."

"Sevdim mişen mişende, herkese Perşembe." idi.

"Ata'm sen rahat uyu,

Yolcusuyuz biz hürriyetin.

Ata'm sen rahat uyu,

Bekçisiyiz cumhuriyetin." diyen o güzelim marşı;

"Ata'm senhatuyu" diye bas bas bağırarak söyledim.

Cem Yılmaz yazımı okusa "Beterin beteri var. Haline şükret dostum." şarkısını büyük bir mutlulukla, keyifle seslendirmez mi bu şartlarda?

Elinizi vicdanınıza koyup söyleyin. Çocukken hangimiz daha salakmışız?

18-Eylül-2024-Çarşamba

ARI KOVANI

ANORMAL KÂŞİFE

SÖYLEŞİYİ YAPAN: Şule SEPİN İÇLİ

sulesepin06@gmail.com

KONUK: Esmâ GÖKALP

Şule: Umudun Kadınları Dergisinin sevgili izleyicileri, 'Arı Kovanı' köşemizde farklı bir konuğumuz var, Esmâ Gökâlp. Biz Esmâ'yı kendi sözcükleriyle tanımak istiyoruz.

Esmâ: 37 yaşındayım. Karabüklüyüm. Edebiyat öğretmeni olarak çalışıyorum. Öğretmenlikte onuncu yılım. Aynı zamanda amatör olarak sürdürdüğüm bir youtube kanalım var.

Şule: Görme durumun nedir?

Esmâ: Işık algısından biraz fazla, açık renk, koyu renk, onları fark ediyorum. Çok işime yarayan bir görmem yok.

Şule: Senin en belirgin uğraşlarından biri, bir youtube kanalının olması. Bu fikir nasıl oluştu, neler yapıyorsun? Bu süreçleri biraz anlatır mısın?

Esma: Bundan yaklaşık üç buçuk yıl önce Mardin’de çalışıyordum. Orada yaklaşık beş yıl çalıştım. Çalıştığım okul kırsal bir bölgedeydi. Bir zaman sonra öğrenciler talep etmedikleri için kendi kendime bir körelme fark ettim. Bana dönüşü olan bir şey yapmam lazım diye düşündüm. O sıralarda gezi videolarına sarmıştım. Kendim de zaten gezmeyi severim. “Acaba bir youtube kanalı açabilir miyim, kendim yapabilir miyim?” diye bir fikir oluştu. Para kazanma durumu, ne tür yöntemler kullanılıyor, nasıl oluyor konularını araştırmaya başladım. Bunlar bana çok yabancı gelen terimlerdi. İşin içine girmeyince anlayabileceğim şeyler değildi. Eski videolarımdan bir-iki tanesini yükledim kanalıma. Kendime kanal ismi arıyorum. Arkadaşlarıma fikir soruyorum. Onlar da “Ebedi Yatçının kendincesi’ gibi bir isim buldular. Edebiyatçı değil ebedi yatçı, sürekli yatan anlamında. Kanalın ismini koyduk böylece. Yükleğim videolarımın süreklilik arz etmesi gerekiyordu. Arkadaşlarımla birlikte Mardin’in farklı yerlerini çekiyoruz. Bu kez de farklı bir sıkıntı ortaya çıktı. Video yüklemeyi, nasıl düzenleme yapılır bilmiyordum. Birkaç video programı söylendi. Kullanmaya çalıştığım da bunların erişilebilir olmadıklarını fark ettim. Ya bırakacaktım ya da başkalarından yardım alacaktım. Başkalarından yardım almayı denemeye çalıştım. Bir süre sonra olmadı bu. Çünkü insanlar uğraşmak istemiyorlar. Sıkıcı gelebiliyor. Zor da bir işmiş gerçekten. Kısa kısa videoları çekiyorsun, birleştiriyorsun, bir kompozisyon oluşturman lazım. Kardeşimi, kuzenimi ve arkadaşlarımı seferber ettim. Bu işi bir şekilde öğrenmem gerektiğini anladım. İlk, Safranbolu videomu yükledim. Ayfondaki İ Movy programını kurcaladım. Bu uygulamayı çözmek için 24 saat uğraştım. Yapıyorum olmuyor. Sonunda tek başıma bir videoyu oluşturabildim.

Şule: Şu an videoları yine başkası aracılığıyla mı çekiyorsun? Yoksa onun da bir formülünü buldun mu?

Esma: Yüzde 70 işe yarayan bir sistem buldum. Küçük aksiyon kameraları var. Aparatı göğsümüze ya da kafamızın üzerine takabiliyoruz. Yürüdüğüm zaman karşımda, sağımda, solumda ne varsa çekiyor belli bir açıyla da olsa. Bunları düzenlerken gören birine ihtiyaç duyuyoruz çünkü yürürken 1 60 olan boyum için göğsümdeki kameranın aldığı açı uygun olmayabiliyor. Diyelim karşınızdaki uzun boylu, kişinin yarısını alıyor mesela. Kuşkulandığım yerleri gören birine göstererek düzenleme yapmam gerekiyor. Önce telefonla çekim yapıyordum. Telefonun açısı daha dar, onu farklı şekillerde tutmanız gerekiyor. Eliniz kayabilir, uygun şekilde tutamayabilirsiniz. Bu anlamda aksiyon kameraları çok mükemmel.

Şule: Aksiyon kamerasını otururken kullanabiliyor musun? O zaman daha net çekiyor mu?

Esma: Çekiyor. Altında bir tripotu var. DJI markasını kullanıyorum. Bir de aynı standartta olan Go Pro var. Gören birinin yardımıyla onu belli bir uzaklığa koyup ayarlamanız lazım.

Öğrendiğim kadarıyla, kamera yüzünüze ne kadar yakınsa, sizi o kadar da kötü gösteriyormuş. Bu yüzden daha uzaktan çekim yapmak lazım.

Şule: Görme engelliler kendi mesleki alanlarında da video çekmeye ihtiyaç duyuyorlar. Bu aparatın fiyatı ne kadar acaba?

Esma: İki yıl önce Malezya'dan almıştım. O zaman on bin liraya denk geldi Türk parası olarak. Şu anda yeni modelleri de çıktı. 20 bin lira civarında diye tahmin ediyorum.

Şule: Kaç abonen var?

Esma: Şu an 1060'a yaklaştım. Youtube'dan para kazanabilmek için izlenme sayısı önemli. Bir yıl içerisinde 1000 abone, abonelik bir yıla bağlı değil. Bir yılda 4000 saat izlenmeniz gerekiyor. Youtube'un şartı bu. Bu süreyi tamamlamaya çalışıyorum.

Şule: Ne kadar sürede bir video çekip koyuyorsun?

Esma: İlk başlarda haftada bir yapıyordum, o zamanlar çok hevesliydim. Bir buçuk yıldır süreyi seyrelttim çünkü kendi işime de zaman ayırmam gerekiyor. 15 güne, sonra bir aya, şimdi de 2 ayda bire doğru gidiyoruz.

Şule: Video kanalının ismi ne?

Esma: Anormal Kâşife.

Şule: Gezi yaparak, çevre illere giderek gezi videoları çektiğin için mi vakit bulamıyorsun?

Esma: İki defa yurt dışına gittim. Normalde gidecektim, video kaydı da yaptım. Bazı youtuberlar video çekmek için gidiyorlar. İş kaynaklı durumlar hem de izlenme süresinin düşük olması hevesimi kaçırdı. Gezi videolarını koymak gerekiyor ama her zaman gezemeyeceğim için arkadaşım Eylem'le bir sohbet etmiştik, onu çekmiştim. Görme engellilere dair bazı paylaşımlar da yapıyorum.

Şule: Ne kadar süreli videolar çekiyorsun? Şort video şeklinde, bir dakikalık mı?

Esma: Şu ana kadar en uzun videom 52 dakika. Uzun videoların içinden kısa kesitler alarak şort videosu olarak paylaşıyoruz, abone sayısını artırmak ve izlenmek için .

Şule: Üç yıldır dergi çıkarıyoruz. Abonemiz hala 500 civarında. Abone sayısını artırmak için başka neler yapılabilir acaba?

Esma: Uzun videonuzun içinden dikkat çekici kısa bir kesit alıp şort videosu yapıyorsunuz. Youtube kanalına gelen yeni bir özellik var. İlgili video kısmına uzun videoyu ekliyorsunuz. Youtube sizi orada yönlendiriyor. Short videosunu izleyip merak edenler, ilgili videoyu tıklayarak asıl videoyu izleyebiliyorlar. Bu şekilde izlenme sürenizi artırmış oluyorsunuz.

Şule: Videoyu kanala yüklerken öyle bir seçenek görünmüyor.

Esma: Yüklerken göremezsiniz. Şort videosunu izlerken görürsünüz.

Şule: Bunu nasıl yüklüyorsun? Oluştur seçeneğinde var mı?

Esma: Oluştur kısmının içinde şort video seçeneği var. Canlı video, video oluştur seçeneklerinin yanında. Şort videosunu oluştururken dikkat etmeniz gereken süreler var. Eğer videonuz 15 saniyeden uzunsa, onu da belirtmeniz gerekiyor. İşaretlemezseniz, videonuzun sadece 15 saniyesi yayımlanmış oluyor.

Şule: Bu videoları hala İMovie’de mi yapıyorsun?

Esma: Hayır, Eylem arkadaşım sağ olsun bana Riper programını öğretti. Bilgisayarda yapıyorum. O çok daha pratik. Çok daha kısa zamanda ve çok daha kaliteli olarak yapabiliyorum. Telefonda düzenleme yaparken, o kadar uğraştırıcı bir şeymiş ki bunu Riper öğrendikten sonra fark ettim. Videoyu izlemeye başlıyorsunuz. Bir yerini beğenmediniz. Hemen işaretle tık tık siliyoruz. Telefondaki programda videoyu kesme biçme işlemini yapamıyoruz.

Şule: Farklı resimleri, sese göre eşleştirebiliyor musun?

Esma: Yapabiliyorum. Diyelim ki İstanbul’a gittik, Sultanahmet camisine bir gezi yaptık. Çekilen resimler arasından gören birine seçim yaptırıyorum. Güzel resimleri farklı bir albüm yapıyorum. Bu Ayfon için geçerli yalnız. Albümün içinde daha fazla seçeneği var. Oradan video anısını oynat seçeneğini buluyorsunuz. Resimler video haline gelmiş oluyor. O videoyu alıp kendi videoma ekliyorum.

Şule: 5 dakikalık bir videoya farklı resimleri bilgisayardan yükleyebiliyorsun o zaman.

Esma: Evet, Riper’den her türlü ses ve resim ayarlarını yapabiliyoruz.

Şule: Edebiyat öğretmenisin ama yazmakla değil de gezmekle ilgilisin sanırım. Okur musun?

Esma: Okumayı çok çok severim. Özellikle farklı ülkelerin romanlarını okumaya bayılırım. Bana çok şey katar. Gezi kitaplarını da çok severim. Edebiyatın şiir kısmıyla değil, sosyoloji kısmıyla ilgileniyorum. Genelde edebiyat deyince, çoğunun aklına şiir gelir. Bana “Şu şairi biliyor musun?” diyen çok oluyor.

Şule: Edebiyat öğretmenlerinden dergimize yazmasını istiyoruz biz de. Hangi ilde yaşıyorsun?

Esma: Eskişehir’de.

Şule: özellikle youtube kanalı konusunda hayallerin neler?

Esma: Hayallerimi gezi kanalları tetikliyor. 6 yıl boyunca Malezya’ya gitmeyi hayal ettim. Herkes, “Malezya ne alaka? Nasıl gideceksin, ne yapacaksın?” diye sordu. İlk başta çok ciddi korkularım vardı. Hep bir yol arkadaşım olsun, onunla birlikte gitmeyi bekledim. İşim daha kolay olacaktı. Ama olmadı arkadaşım. Tek başıma Malezya’ya gittim. Benim için çok ciddi bir dönüm noktasıydı. En büyük hayalim gerçekleşti. Bundan sonra bana aşırı bir özgüven geldi. Dedim ki “Tek başıma da olsam, farklı ülkelere giderim.” Emekliliğime üç buçuk yıl kaldı. Başka sıkıntılar

olmazsa, emekli ikramiyesiyle gezmek istiyorum. Amerika, Avrupa değil, gelişmemiş ülkeleri gezmek istiyorum.

Şule: O zaman yabancı dilin de var.

Esma: Çok mükemmel olmasa da kendimi idare edecek kadar biliyorum.

Şule: Tek başına nasıl geziyorsun? Bu tür ortamlar görme gerektirmiyor mu?

Esma: Yerli bir rehber buldum. Türkiye’den götürmek çok maliyetli oluyor. Rehber aracılığıyla geziyorum.

Şule: Gezmeyi bu kadar sevdiğine göre, bağımsız hareketinin olup olmadığını sormamıza gerek yok.

Esma: Uzun zaman yalnız yaşadım, şimdi ailemle yaşıyorum. Kendi işimi kendim görecektim kadar bağımsız hareketim var.

Şule: Müzikle ilgili misin?

Esma: Daha çok etnik ve enstrümental müzikleri severim. Bir ara piyano çalıyordum. Liseyi Karabük’te okudum. Orası küçük bir şehir. İmkanlar kısıtlıydı ve çok sevdiğim piyanoyu maalesef bıraktım.

Şule: Farklı bir yüzü tanıyoruz. Çok ilginç, pek çok kadına örnek olacak bir yüzün. Eklemek istediğin bir mesajın var mı?

Esma: Öncelikle bana kendimi tanıtmaya fırsatını verdiğiniz için çok teşekkür ederim. Görmeyen bir kadın olarak bizim çok daha fazla çekincelerimiz var, bu doğru. Ama bu mücadele edilemeyecek, baş edilemeyecek bir durum değil. Kendi açımdan bakacak olursam, benim çok fazla tabum vardı. ‘Başıma o mu gelir, bu mu gelir? Nasıl olur? Yaptığım doğru mudur, yanlış mıdır?’ gibi. Korkularımın üstüne gittikçe ben güçlendiğimi hissettim. Özellikle kör bir kadın olarak korkularımıza yenilmek yerine, onları tedbir alabileceğimiz duygular olarak görürsek, sanırım çok daha fazla şeyi başarabiliriz. Akıllıca hareket ettiğimiz zaman korkmayız. Sizin de farklı hayalleriniz vardır. Her şey mükemmel olmak zorunda değil. Videolarımı izlerken, pek çok hatalarımın olduğunu görebiliyorum. İnsanlar olmadığını söyleyerek eleştiriyor. Bunlar molalimi kısa süreli bozsa da pes ettirmiyor. Çünkü ben görmeyen bir insanım, yapabildiğim bu kadar. Bir sonrakine daha iyisini yapabilirim, bunun için mücadele edebilirim. Hayat felsefem bu. Sizin de hayat felsefeniz bu olsun. Benden size tavsiye. Mükemmellik peşinde koşmanın ya da korkularımıza esir olmanın bize hiçbir faydası yok diye düşünüyorum.

Şule: Dergimize umut vaat eden mesajlar iletin. Çok teşekkür ediyoruz.

Sevgili Umudun Kadınları izleyicilerimiz, bir Arı Kovanı köşemiz burada sona eriyor. Başka bir Arı Kovanında bakalım kimleri ağırlayacağız. Böylesi ilginç bir alanda belki de kendini geliştirmek isteyen arkadaşlar olur. İyi bakın kendinize, umutla kalın.

RÜZGÂRLA GELENLER

YAZAN: Emine KAMÇI

eminekamci@hotmail.com

Küçük odanın penceresi açık. Çocukluğumun ve genç kızlığımın küçük odası.

İçeriye dolan serin rüzgâr, odanın her köşesini gezindikten sonra koridora yollanıyor yaramaz bir çocuk gibi. Bana çağırırdıklarından habersiz, bir içeri, bir dışarı dolanıp duruyor evin her yerinde.

Hemen pencerenin dışındaki küçük bahçe, benim ve kardeşlerimin oyun alanıydı genellikle. Bazen evde kimseler yokken bütün arkadaşlarımı, bir bir duvardan atlatıp ardından da kendimi bırakıvermek suretiyle bahçeye doluştuğumuzu anımsıyorum.

Fakat o günlerde bu bahçe, bol güneş alan, rengarenk çiçeklerin duvar diplerine, pencere önlerine sıralandığı şirin bir yerdi. Oysa bahçe duvarının yükseltilmesiyle, tamamen değilse de kısmen bir gölge düşmüştü bu renkliliğe.

Bu günlerde az da olsa, yine güneş doğuyor bu bahçeye; eskisi kadar olmasa da yine çiçek var ama sanki bir şeyler eksilmiş. Sanırım bahçeye çöken kasvet, yüreklerimizi de örtmüş ister istemez.

Evet, yüreklerimiz örtülmüş örtülmesine de asıl gölge, gözlerimdeydi bana kalırsa. Bu gölge ki onca renk cümbüşünü alıp götürmüştü ta ötelere. İşte şimdi bana kalan yalnızca düşlerimdi; bir de onlardaki pırıltılar. Gölgeler, isteseler de dokunamaz, yok edemezdi onları.

Bir kumrunun ötüşüyle düşüncelerimden sıyrılıp ayağa kalktım. Aklıma, bir zamanlar annemin bulgur taneleriyle bu kuşları beslediği geldi ve hemen mutfağa koşup bir avuç bulgurla geri döndüm. Vakit kaybetmeden bahçe kapısını açtım; elimdeki bulgur taneciklerini karşıya, çiçeklere doğru fırlattım. Gözümdeki gölge yüzünden kumruların gelip gelmediklerini görmedim ama geleceklerinden emindim.

Çiçekliğin önünde dikilip durmaktayken ansızın beyaz bir imgenin canlandığını duyumsadın. “Zavallı tavşancık;” diye mırıldanırken buldum kendimi.

Bu eve yeni taşındığımız yıllardı. Küçük bir kızdım; yine şimdiki gibi hayvanları çok seviyordum. Bu kez de iki beyaz tavşan beslemeye karar vermiştik ev halkı olarak. O iki şirin minik

tavşanı memlekettten getirmiştik. Bahçedeki çiçeklerin yanı sıra onlar da bu bahçenin birer süsüydü o günlerde.

Yine bir sabah iki yavru tavşanı gezinmeleri için bahçeye çıkarmış, biz de ailecek kahvaltıya oturmuştuk. Yemeğin sonrasında iki kardeşim hemen bahçeye çıkmış, ardından da ağlayarak koşa koşa içeriye dönmüşlerdi. Bizse ne olduğunu anlamadan şaşkınlıkla onlara bakakalmıştık. Çünkü kardeşlerim yalnızca ağlıyor, ağızlarından tek söz çıkmıyordu. Sonunda ne olup bittiğini anlamak için annem bahçeye gittiğinde bulmacayı çözmüştü. Tavşanlardan biri çiçek saksılarının bibinde hareketsiz bir şekilde yatıyor, başındaysa kocaman bir kedi dikiliyordu. Annemi görür görmez oradan uzaklaşmıştı ama olanlar da olmuştu. Tavşanın cansız bedenini ortadan kaldırıp diğer yavruyu da içeri almıştık. Minik tavşanı kucaktan kucağa dolaştırırken hayvancığın titremekte olduğunu fark ettik. Öyle ki hıçkırarak ağladığını sanmıştık.

Yavru tavşan aylar sonra büyüüp yetişkin bir hale gelince kapıları, eşyaları kemirmeye başlamıştı. Bu durumun önünü alamayınca biz de onu hayvanat bahçesine götürmek zorunda kalmıştık.

Bir rüzgârın esintisi yine beni nerelere savurmuştu? Belki de şöyle mi demeliydim: Rüzgâr odama dolarken geçmişin o rengârenk güzelliklerini, dahası zenginliklerini beraberinde taşımıştı.

10 Ekim 2024

BUGÜN NE YİYELİM

TAVUKLU KREMALI MAKARNA

YAZAN: Rahime SÖYLEMEZ ÇETİN

rahimecetin35@hotmail.com

Merhaba sevgili okurlar. Sizlere büyük küçük Herkesin severek tüketeceği çok nefis bir makarna tarifiyle geldim. Yemek yapmaya zamanı olmayanlar için hem çok pratik hem de doyurucu, tavuklu kremalı makarna tarifinin hazırlanışı şöyle:

Tencereye üç yemek kaşığı sıvı yağını alalım; üzerine, jülyen veya küp küp doğramış olduğumuz 500 gr. tavukgöğsünü ilave edelim. Tavuğu suyunu salıp çekinceye kadar kavuralım. Sonra da bir adet ince ince doğramış olduğumuz soğanı ekleyelim ve iki 3 dakika daha kavuralım. Bu arada başka bir tencereye kaynar suyu, yarım paket makarnayı ekleyelim ve haşlayalım. Bunun için istediğimiz makarna çeşitlerini kullanabiliriz. Kavurulmakta olan tavuğun içine bir adet krema ekleyip iki 3 dakika daha kavuralım; yarım çay kaşığı karabiber, iki çay kaşığı kekik, iki çay kaşığı

köri, yeteri kadar tuz atalım ve güzelce karıştıralım. Haşlayıp suyunu süzdürdüğümüz makarnayı da ekledikten sonra iyice karıştıralım ve üzerine rendelenmiş kaşar peynir serpererek ocağı kapatalım.

Deneyecek herkese şimdiden afiyet olsun.

Başka paylaşımlarda görüşmek umuduyla.

13 Ekim 2024

SANATIN KADIN SESLERİ EKİM

HAZIRLAYAN: Selvet BAYRAKTAR TOKAT

selvetbayraktarr@hotmail.com

Merhabalar değerli Umudun Kadınları dostları. Sanata ve kadına dair ne varsa yine buluşturuyoruz sizleri. Haydi, bakalım başlıklarla başlayalım.

Adıyaman Belediyesi'nden kadınların gözüyle deprem belgeseli projesi

Aydilge 30 yıl önce tacize uğradığını açıkladı: 'Lütfen çaresiz hissetmeyin'

Altın Portakal'da Nur Sürer ve Binnur Kaya'dan 'İstanbul Sözleşmesi' çağrısı

Demet Evgar'ın da yer aldığı 'Afife oyununun prömiyeri yapıldı

Gök Kubbe' oyunu İstanbul'da: Kadınların gücü ve adalet arayışı

Depremde kaybettiği ablasıyla ortak hayalini sanat atölyesi açarak gerçekleştirdi

Demet Evgar'dan Sağlık Bakanlığı'nın 'normal doğum' kamu spotuna tepki: 'Kalbim sıkışarak izledim'

Adıyaman Belediyesi'nden kadınların gözüyle deprem belgeseli projesi

Adıyaman Belediyesi, 6 Şubat depremlerinin kadınların yaşamlarına etkilerini konu alan '04.17 Belgesel Film Atölyesi' projesine başladı. Proje kapsamında 15 kadın, belgesel yapımının çeşitli aşamalarında eğitim alarak depremin ardından kadınların yaşadığı travmaları kayıt altına alacak ve kadınların kendi gözlerinden anlatacak bir belgesel çekecek. Proje kapsamında kadınlarla bir araya gelen Adıyaman Belediye Başkanı Abdurrahman Tutdere, çekilecek olan belgeselin tarihe not düşmek ve depremin etkilerine dair farkındalık yaratmak açısından önemli olduğunu vurguladı. Belgesel projesinin aynı zamanda deprem şehitlerine vefa olacağını da dile getirdi.

“Yapacağımız bu çekimleri izleyenler 100 yıl, belki 200 yıl sonra bile diyecek ki, filanca tarihte bu topraklarda böyle yaşanmış aman ha dikkat. Bir de yitirdiğimiz canlarımıza olan saygımız, şurada kefensiz toprağa verdiğimiz 10 bine yakın deprem şehidinin de hatıralarına sahip çıkmak adına da önemli. Adıyaman'ın kadınları güçlüdür, biz hep beraberiz, birlikteyiz, hep beraber de bu şehri yeniden güzel, yaşanabilir bir kent haline getireceğiz.”

Projenin katılımcılarından Hülya Aydemir, "Depremde iki çocuğumu, eşimi ve sağ bacağımı kaybettim. Size gerçekten çok teşekkür ediyorum, ayağa kalkma nedenlerimden birisi bu proje oldu" dedi. Diğer katılımcılardan Tülay Açık ise "Depremde 7 saat çocuklarımla beraber enkaz altında kaldım. Çocuklarım sağ ama kendi ailemden çok kaybım var. Toplum olarak çok geri planda kaldık. Bu enkazdan çıkana kadar, Gölcük olsun diğer depremlerle ilgili herhangi bir araştırmaya hiç girmedim, belgesel izlemedim. Bu projenin çok yararlı olacağına inanıyorum" diye konuştu.

Danışmanlığını belgesel yönetmeni ve sinema tarihi yazarı Burçak Evren'in, koordinatörlüğünü gazeteci Selma Kara'nın yapacağı belgeselin galası, depremin ikinci yıldönümü olan 6 Şubat 2025'te yapılacaktır.

Aydilge 30 yıl önce tacize uğradığını açıkladı: 'Lütfen çaresiz hissetmeyin'

Türkiye her gün yeni kadın cinayeti, istismar ve taciz haberleriyle sarsılırken şarkıcı Aydilge'den dikkat çeken bir açıklama geldi.

Aydilge, 15 yaşındayken 17 yaşında bir erkek tarafından tacize maruz bırakıldığını açıkladı.

30 yıl sonra maruz bırakıldığı tacizi ilk kez kamuoyuyla paylaşan Aydilge, benzer durumları yaşayanlara seslenerek seslerini yükseltmeleri çağrısında bulundu. Aydilge, yaşadıklarını şu sözlerle anlattı:

"Ben 15 yaşındayken, 17 yaşında bir çocuk tarafından tacize uğradım. Yazlık bir yerde, kumsalın biraz daha sakın bir köşesinde kendi kendime otururken, pat diye yanıma oturup, yaklaşmak istedi. İzin vermedim. İttirdi kaktırdı. Sonra Bileğimden tutup, 'korkma ya, sadece keleşimi göstereceğim' dedi. Ben, önce normal uçan bildiğimiz keleş sandım ama cebinden kesici alet olan keleş denilen şeyi çıkarıp, iğrenç bir sırıtışla sallamaya başladı.

Şanslıydım, bir şekilde fırlayıp kaçtım oradan insanların arasına karıştım ama kaskatı donup kalabilirdim de. Kalbim o kadar hızlı atıyordu ki, inanm şü yaşımnda bile size bunu anlatırken kalbim hızlanıyor ve o çocuğun yüzündeki pis sırıtış aklıma geliyor. Ertesi gün ise korkunç bir şeyle karşılaştım. Evimizin önündeki çöp konteynırının önünde, öldürölmüş kedi yavruları vardı. O görüntü gözümün önünden asla gitmiyor. Bakın o kişi mi yaptı bilmiyorum ama biri yaptı. Yapabildi, yapıyorlar. Kadınların, çocukların, hayvanların uğradığı vahşet o kadar aynı kaynaktan besleniyor ki... Bu bir paket aslında, onu yapan diğerlerini de yapabiliyor. Caydırıcı yasalar şart evet, ama el birliğıyle toplumsal farkındalık ve dönüşüm de şart. 'Göster amcalara oğlum pipini' diye övünölmediğı, 'ya benimsin ya kara toprağın' sözünün romantik değıl, cinayet olarak göröldüğü bir dönüşüm... El ele... Benim yaşadığımdan çok daha kötülerini yaşayanlar var ise aranızda, 'anlatsam ne değışecek ki' diye lütfen çaresiz hissetmeyin, susmayın, yardım isteyin.

Altın Portakal'da Nur Sürer ve Binnur Kaya'dan 'İstanbul Sözleşmesi' çağırısı

Bu yıl 61. kez düzenlenen Antalya Film Festivali'nin kapanış gecesinde en iyiler ödülleri kavuştu.

Şebnem Dönmez'in başarılı sunumu ile güç kattığı törende En İyi Kadın Oyuncu Ödülü sinema ve dizi dünyamızın iki değerli ismine Nur Sürer ve Binnur Kaya'ya verildi. Ödülü jüri üyesi Gökçe Bahadır şu sözlerle açıkladı:

“Öyle iki kadın vardı ki, biz o iki kadına da ödül vermeyi çok istedik. O yüzden bu salda İki ödülümüz olacak. Toplumumuzda çok farklı yerlerden gelen iki kadını çok farklı şekillerde temsil eden iki hikâyenin iki güçlü kadını öyle kadınlar ki ve öyle performanslar ki gerçekten ödüllendirmek istedik. Ayşe filmindeki performansı ile Binnur Kaya ve Mukadderat'taki oyunculuğuyla Nur Sürer...” 45 yıllık sanat hayatında beraber çalıştığı yönetmenleri anan Nur Sürer ödülünü değersizleştirilmeye çalışıldığını belirttiği Yılmaz Güney'e ithaf etti.

Binnur Kaya da “Böyle bir ödül Nur Sürer gibi hayran olduğumuz bir sanatçıyla paylaşmak ayrıca çok onur verici, çok teşekkür ederiz. Hayatını sevdiklerine adayan ve hayatını göz göre göre kaybeden tüm kadınların adına almak isterim ödülü... Kadınlar seslerini çıkardılar, birlik oldular. Bağırıyorlar yardım istediler ve bu duyuldu. Duyulmamasına imkân yok. Aynı zamanda görüldü. Görülmemesine imkân yok. Artık daha ne yapılabilir, kadınlar yapmaları gerekeni yaptı. Şimdi konuşmak değil eyleme geçmek zamanı... Yapılması gerekeni yapması gerekenlerden bekliyoruz acil bir şekilde...” derken; Nur Sürer “İstanbul Sözleşmesi yaşatır” sözleriyle başarılı oyuncunun sözlerini tamamladı.

Binnur Kaya ayrıca “İstanbul sözleşmesi kadını, çocuğu, aileyi, erkeği, insanı koruyan bir sözleşme... İstanbul'da imzalandığı için ve ilk imzalayan ülke olduğumuz için adı İstanbul Sözleşmesi... Keşke sahip çıkabilsek... Çok teşekkürler...” diye konuştu. Daha sonra “En iyi film” kategorisindeki ödülü almak için tekrardan ekibiyle sahneye çıkan Nur Sürer, sözlerini “Çocuklardan elinizi çekin, kadınlardan elinizi çekin, hayvanlardan elinizi çekin, ağaçlardan elinizi çekin” diyerek tamamladı.

Demet Evgar'ın da yer aldığı Afife oyununun prömiyeri yapıldı

Tiyatro sahnesine çıkan ilk Müslüman kadın olarak cesur kadınlara ilham kaynağı olan Afife Jale'nin hayatından ilham alınarak hazırlanan "Afife" oyunu görücüye çıktı. Biletleri satışa çıkar çıkmaz tükenen oyunun galasına ünlü yağdı. Oyunun başrol oyuncusu Demet Evgar, duayen tiyatrocusu Haldun Dormen'e teşekkür etti. Selin Cankı Ceylan'ın yazdığı, Tuluğ Tırpan'ın müziklerini yaptığı oyunda Demet Evgar'a Tilbe Saran, Necip Memili, Bora Akkaş, İdil Sivritepe ve birçok oyuncu eşlik etti.

Haldun Dormen, Cem Yılmaz, Serkan Keskin, Hatice Aslan, Hande Ataizi, Ayşegül Aldinç, Enis Arıkan, Nilperi Şahinkaya, Uraz Kaygıaroğlu, Selin Şekerci, Bige Önal, Alina Boz, Selen

Öztürk, Ecem Özkaya, Hasibe Eren, Elit Andaç Çam, Koray Candemir, Yağızcan Konyalı, Pelin Akil, Anıl Altan, Buse Arslan gibi birçok ünlü ismin katıldığı prömiyerin sonunda ekip dakikalarca ayakta alkışlandı.

Büyük ilgi gören, kadının sahneye çıkmasına, göz önünde olmasına yasak koyan düzene başkaldırının çağdaş bir yorumu olan “Afife” oyunu 4-5-13-14 Kasım’da yeniden tiyatro severlerin karşısında olacak.

Gök Kubbe' oyunu İstanbul'da: Kadınların gücü ve adalet arayışı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları, Lucy Kirkwood’un yazdığı ve daha önce Londra ile New York’ta sahnelenen “Gök Kubbe” adlı oyunu İstanbul seyircisiyle buluşturuyor. Ali Gökmen Altuğ'un yönetmenliğinde sahnelenen bu güçlü yapım, kadın dayanışması, adalet ve toplumsal cinsiyet rolleri üzerine derin bir sorgulama sunuyor. “Gök Kubbe”, jüri üyesi 12 kadının, bir cinayete karışan Sally’nin hamile olup olmadığını belirlemeye çalışmasını konu alıyor. Sally, cinayet anında yanında olduğu adamın asılmasına rağmen hamile olduğunu iddia ettiği için asılmaktan kurtulmuş, mahkeme 12 kadından oluşan bir jürinin Sally’nin durumunu kendi tecrübelerine dayanarak değerlendirmesini istemiştir. Kadınlar, Sally'nin hayatı üzerinde adil bir karar vermeye çalışırken, kendi geçmişleri, yaşadıkları zorluklar ve kadın olmanın ne anlama geldiği üzerine derin bir içsel yolculuğa çıkıyorlar. Ancak başka bir kadının hayatı üzerine karar vermek, hiç de kolay olmayacaktır. Sally, toplumun dayattığı kalıplardan sıyrılan, sıra dışı ve cesur bir karakter olarak öne çıkıyor. Oyun, Sally’nin hamilelik iddiası üzerinden kadınların yargılandığı bir dünyayı gözler önüne sererken, kadınların sahip olduğu gücü ve iradeyi sorguluyor. Yönetmen Ali Gökmen Altuğ, Sally'nin karakterini ve oyunun genel dinamiğini şöyle ifade ediyor: “Gök Kubbe’deki kadınlar, çamaşır yıkamaktan, ütü yapmaktan kafalarını kaldırıp gökyüzüne bakmaya fırsat bulamayan kişiler. Sally ise ‘Gökyüzüne baktım’ diyen bir karakter olarak, hayal gücü ve sıra dışı davranışlarıyla diğerlerinden farklı bir yerde duruyor.”

Dramaturgisini Sinem Özlek’in, müziğini Emrah Can Yaylı’nın yaptığı oyunun dekor tasarımını Barış Dinçel, kostüm tasarımını Gamze Kuş, ışık tasarımını Mustafa Türkoğlu üstleniyor. Sahne hareket düzeni Senem Oluz’a, video tasarım ise Enes Altuğ Avşar’a ait. Oyunun dikkat çeken kadrosunda ise Ada Alize Ertem, Aslıhan Kandemir, Betül Kızılok Bavli, Eylül Soğukçay, Fatma İnan ve birçok başarılı oyuncu yer alıyor.

“Gök Kubbe”, 16 Ekim 2024 Çarşamba günü saat 20.30’da Üsküdar Musahipzade Celal Sahnesi’nde ilk gösterimini yaptı. Oyun ilerleyen tarihlerde de seyirciyle buluşmaya devam edecek.

Depremde kaybettiği ablasıyla ortak hayalini sanat atölyesi açarak gerçekleştirdi

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Resim İş Eğitimi Bölümünden mezun ve aynı bölümde yüksek lisans öğrencisi olan 28 yaşındaki yasemin Arslan, 6 Şubat 2023'te meydana gelen

depremlerde Hatay'da yaşıyan ablası Gülhan, eniştesi Bekir ve 1 buçuk yaşındaki yeğeni Buğrahan'ı kaybetti.

Depremın ardından 6 gün sonra yakınlarının cenazesine ulaşabilen Arslan, defin işleminin ardından yüksek lisans eğitimi için Burdur'a döndü.

Üniversite eğitime kadar kendisinden 9 yaş büyük edebiyat öğretmeni ablasıyla yaşıyan Arslan'ı ablasının ölümü derinden sarstı.

Bir süre psikolojik destek de alan Arslan, eğitimi sürdürmek ve hayata güçlü tutunmak için ablasıyla ortak hayalleri olan sanat atölyesini açtı.

Kafe konseptindeki atölyesinde seramik ve resim sanatını öğrenmek isteyenlere eğitimler veren Arslan, ablasının kendisine öğrettiği gibi insanlara faydalı olmaya çalışıyor. Kaybettiği ablasıyla ortak hayalini gerçekleştiren Yasemin Arslan, atölyesine "Gölce" ismini verdiğini, ablasının "Gölce" ismini vermeyi istediği çocuğuna hamileyken depreme yakalandığını söyledi.

Daha önce Kovid-19 salgınında abisini de kaybettiğini belirten Arslan, ablasının yardımsever, insanların hayatına dokunan bir öğretmen olduğunu ifade etti.

Arslan, Osmaniye'de yaşıyan anne ve babasının sağ olduğunu ancak depremden önce ablasının eğitim hayatına devam ederken kendisini küçük yaşta yanına aldığını vurgulayarak, "Daha sonra Şanlıurfa'ya atanınca birlikte yaşamaya devam ettik. Ben o sırada üniversiteye hazırlandım. Burdur'u kazanınca yollarımız ayrıldı. Ablam benim için anne, baba, eş, dost, her şeydi. Ablam gibi bir eğitimcinin kardeşi olmak, her şeyden önce anne baba hissini bir abladan yani görevi olmayan bir kişiden yaşamış olmanın bana verdiği çok büyük avantajlar oldu. Bana çok güzel bir hayat sundu. Şu an bu kadar şey yapabildiysem, böyle bir stüdyoyu açabildiysem, bu kadar insana dokunabildiysem ve eğitimi tamamlayabiliyorsam tamamen onun sayesinde." ifadelerini kullandı.

Ablasını kaybettikten sonra 4 ay normal hayatına devam edemediğine değinen Arslan, şöyle konuştu:

"Hala tamamen aşmış değilim ama bunu aşmak için çok fazla çaba sarf ediyorum. Burdur'daki insanların da sosyalleşebileceği bir atölye olsun istedim. Üç ay oldu burayı açalı. Her şeyini kendim yaptım. Burası bana çok iyi geliyor aynı şekilde çok iyi dönüşler aldım. Seramik ve resim üzerine atölye çalışmaları yapıyoruz. Haftanın belirli günlerinde eğitimler yapıyoruz. Aynı zamanda insanlar istedikleri zaman buraya gelip çaylarını, kahvelerini içip keyifli vakit geçirebiliyor. Ürettiğim ürünlerin e-ticaretini de yapıyorum. Duvar çizimleri, tasarımları yapabiliyorum. Beklediğimden daha çok ilgi gördü. Güzel dönüşler aldım, ben de çok mutlu oluyorum. Yakında resim sergisi de açmak istiyorum."

Atölyedeki resim eğitimlerine düzenli katılan Eda Nur Sevim de kentte yaşayanlar ve özellikle öğrenciler için güzel bir mekân olduğunu dile getirerek, "Bir kadın girişimci olarak Yasemin hanım, enerjisiyle bizleri motive ediyor. Haftada 2 gün de seramik yapıyoruz." dedi.

Atölyedeki derslere katılan Duygu Emre de sanat atölyesinde yeni insanlarla tanışarak sosyalleşebildiğini anlattı.

Demet Evgar'dan Sağlık Bakanlığı'nın 'normal doğum' kamu spotuna tepki: 'Kalbim sıkışarak izledim'

Sağlık Bakanlığı, son dönemde artan sezaryen doğumlara karşı olarak, “Sağlıklı olan normal doğumdur” temalı bir kamu spotu yayınladı.

“Annecim başardık” başlığıyla yayınlanan bu video, sosyal medyada geniş yankı uyandırdı.

Bakanlık, bu kamu spotunda normal doğumun anne ve bebek arasındaki sağlıklı bağ için önemli olduğunu vurguladı ve sezaryenin tıbbi zorunluluk olmadıkça tercih edilmemesi gerektiğini ifade etti. Ancak söz konusu videodaki sahneler ve ifadeler tepki çekti. Ünlü oyuncu Demet Evgar da kamu spotuna sert tepki gösterdi.

“Kalbim sıkışarak izledim” diyerek başladığı eleştirisinde, kamu spotunun korku filmi niteliğinde olduğunu ve anne adaylarının korkularını körüklediğini ifade etti.

Evgar, vajinal doğum yapmak isteyen birçok kadının sezaryene zorlandığını ya da korkularından dolayı bu yolu seçtiğini belirtti. Ancak, kamu spotunun kadınların endişelerini gidermekten uzak olduğunu, aksine tüm sorumluluğu kadına yüklediğini söyledi. Evgar, doğum süreçlerinde ebelerin yeterince rol almadığını ve birçok doktorun anneleri gereksiz yere sezaryene teşvik ettiğini belirterek, bu girişimlerin sağlıklı bir altyapı olmadan başarılı olamayacağını vurguladı.

“Bu denli önemli girişimlerin altyapıyı oluşturmadan hedeflediği yere ulaşması imkansızdır” diyerek kamu spotunun eksikliklerine dikkat çekti. Demet Evgar, 20 saat süren doğum sancıları sonrası sezaryenle doğum yapmak zorunda kaldığını ve bu süreçte bebeğiyle sağlıklı bir bağ kurabildiğini anlattı.

“Bu da kadının suçu” şeklinde yansıtılan kamu spotunu izlerken zorlandığını ifade eden Evgar, kadınların üzerinde baskı yaratan bu tarz içeriklerin kaldırılmasını istedi. “Vajinal doğum” yapmayı destekleyen biri olduğunu belirten oyuncu, kamu spotunun daha hedefe yönelik ve nitelikli bir şekilde hazırlanması gerektiğini söyledi.

Evgar, paylaşımında şu ifadeleri kullandı:

"Doğru ve ideal olanı anlatmanın yolu bu mudur?"

Birçok kadın vajinal doğumu içsel olarak ister. Ancak ya sezaryen olmak zorunda kalır ya doktoru tarafından sezaryene yönlendirilir ya da korku ve endişelerinden dolayı sezaryeni seçer.

Fakat izlediğimiz bu film, annenin korku ve endişelerini giderecek veya doktorları yönlendirecek nitelikte değildir. Aksine, korku ve paniği körükleyen, hatta tüm sorumluluğu yine anneye, kadına yükleyen görüntülerle dolu.

Bu denli önemli girişimlerin altyapıyı oluşturmada hedeflediği yere ulaşması imkansızdır. Zira doğumlara alınmayan ebeler, normal seyrinde ilerleyen hamileliklerde bile olmadık sebeplerle anneleri sezaryene teşvik eden doktorların hikayeleri de gerçeklerimizden biridir. Bu durumla sahada mücadele eden doktorlar ve ebelerle yürütülecek bir süreç, çok daha hedefe yönelik olacaktır.

Özetle:

'Bu da kadının suçu, bu da kadının hatası, bu da kadının yanlış seçimi' şeklinde yansıtılan bu kamu spotunu kalbim sıkışarak izledim. Kızımın, 20 saat doğum sancısından sonra mecburen sezaryene alınmak zorunda kaldığım bir doğum hikayemiz var. Doğduğu andan itibaren kucağımdaydı ve emmeye başladı. Elbette 'vajinal doğum' yapmak ve sonrasında bu konforlu deneyimi yaşamak isterdim. (Bu arada 'normal anormal doğum' değil; tıbbi adı 'vajinal doğumdur.) Bu yazıyı, 'vajinal doğumu' destekleyen biri olarak yazıyorum. Bu korku filmi niteliğindeki kamu spotu daha fazla kadını yaralamadan kaldırılmalı ve yerine hedefe yönelik, nitelikli ve nicelikli bir film çekilmelidir.”

Gelecek sayımızda yine dopdolu bir sanatın kadın sesleri köşesinde görüşebilmek dileğiyle, umutla kalın.

21 Ekim 2024

SELVİ BOYLUM AL YAZMALIM

ÖYKÜ

BEN

YAZAN: Selami ERFİDAN

selamierfidan@gmail.com

Gece soğuk ve sessizdi. Karanlık gökyüzünün altında, benliğimin üç farklı yüzü bir arada duruyordu: bronz, gümüş ve altın. Ben, bir gölge gibi uzaktan onları izliyordum. Bir mesele vardı, yapılması gereken ama anlaşmazlık çıkmıştı. Bronz halim, her zamanki gibi inatçı ve öfkeliydi. Fevri tavırları, etrafına yayılan bir alev gibi kontrolsüzce büyüyordu.

“Yapmayacağım!” diye kükredi bronz. “Bu iş senin işin gümüş! Kendin yap!”

Gümüş, daha sakin ama kararlı bir ses tonuyla cevap verdi. “Bu işi senin yapman gerekiyor. Ben değilim bu yükün taşıyıcısı.”

İnatlaşma büyüyordu. Bronzun gözleri alev aldı ve öfkeyle gümüşe doğru bir adım attı. Gümüş, sakin duruşunu bozmadan karşısında dikildi. Ortada duran altın ise, olan biteni anlamaya çalışıyor, iki tarafı da sakinleştirmek için gözlerini kısarak bakıyordu.

“Ne oluyor burada?” diye sordu altın, sesinde merak ve sabırsızlık karışımı bir durum vardı.

Bronz, hırsla konuşmaya başladı. “Gümüş hiçbir şey yapmıyor! Beni de kendi işine karıştırmaya çalışıyor!”

Gümüş, bronzun sözlerini küçümseyen bir bakışla dinledi. Bronzun sert, kaba hakaretleri giderek artıyordu. Bir anda, gümüş kendini tutamayıp bronzun üzerine yürüdü.

Altın hızla araya girmeye çalıştı, barışı korumak için bir hamle yaptı. Ama bronz, altının elini itip ona da saldırmak için harekete geçti. Bu sefer gümüş daha da sinirlendi. “Bırak şunu, bir güzel benzeteyim!” diye bağırdı.

Altın, bir an duraksadı, ardından gümüşe döndü. “Ona karşı zayıfsın, onunla başa çıkamazsın,” dedi sakin ama uyarıcı bir sesle. Ancak bronzun saldırganlığı bu sefer altına döndü. Refleksle hareket eden altın, bronzun bacağına yakaladı ve kendi etrafında hızla döndürdü. Bronz, bir rüzgâr gibi havada savrulup uçtu ve birkaç metre ötedeki duvara çarpıp yere yığıldı.

Gümüş, merakla adım attı. “Ne oldu? Öldü mü yoksa?” diye sordu. Fakat altın, elini kaldırıp gümüşü durdurdu. “Merak etme,” dedi gülümseyerek. “O kolay kolay ölmez.”

Bronz, sert bir şekilde yere düştü, ama hâlâ yaşıyordu. Altın, gözleriyle onu izledi, derin bir nefes aldı. Bir an için ortalık sakinleşmiş gibiydi. Gümüş ise hala bronzla öfkeyle bakıyordu.

“Onu böyle bırakmak olmaz,” dedi gümüş, sesi hırçın ve huzursuzdu. “Bir ders almalı, yoksa her seferinde bize zarar vermeye çalışacak.”

Altın, gözlerini gümüşe çevirdi. “Şiddet, şiddeti doğurur. Onu daha fazla kışkırtmamalıyız.”

Gümüş, sinirli bir kahkaha attı. “O zaten kışkırtılmış durumda. Bunu görmüyor musun? Her fırsatta saldırıyor, kaos yaratıyor.”

Altın, bir adım attı ve bronzun yanına yaklaştı. Hâlâ hareketsizdi, ama derin derin nefes alıp verdiği görülüyordu. “Bronz, en ilkel halimiz. Onu tamamen bastırmak çözüm değil. Bir yolunu bulmalıyız...”

“Bunu nasıl yapacağız?” diye sordu gümüş. “Daha fazla güçlenmesine izin verirsek her şeyi mahveder.”

Altın, hafif bir gülümsemeyle cevap verdi. “Her şey dengede. Bronz, gücümüz. Gümüş ise aklımız. Ama her ikisi de kontrolsüz olduğunda, dengesiz bir yaşam süreriz.”

Gümüş bir an sustu. Altın'ın sözleri, onun içindeki bir şeye dokunmuş gibiydi. Fakat yine de şüpheyile konuştu: “O zaman ne yapacağız? Bizi yönetmesine izin veremeyiz.”

Altın, bronz doğru eğildi ve yavaşça onun üzerine elini koydu. Bronz bir an irkildi ama sonra yeniden hareketsiz kaldı. “Onu dinlemeliyiz,” dedi altın sessizce. “Öfkesini, hırsını anlamalıyız. Belki de onun bize anlatmaya çalıştığı bir şey var.”

Gümüş, sabırsızlıkla izliyordu. “Öfke ve hırs sadece yok eder.”

“Hayır,” dedi altın sakinlikle. “O da bizim bir parçamız. Yanlış yönlendirildiğinde yok eder, ama doğru yönlendirildiğinde güç verir.”

Bir süre sessizlik oldu. Gümüş, altının sözleri üzerine öylece düşündü. Altın'ın bronzu sakinleştirmeye çalışması, içlerinde bir şeyleri tetiklemiş gibiydi. Bronz, yavaşça gözlerini açtı. Hâlâ içinde öfke vardı, ama bu kez bir farklılık hissediliyordu. Altın'ın bakışı onun üzerindeydi, ama bu bakış ne bir tehdit ne de bir aşağılamaydı.

“Ne istiyorsun?” diye sordu altın, bronzun gözlerinin içine bakarak.

Bronz, bir an sessiz kaldı, sanki kendi duygularını anlamaya çalışıyordu. “Güç,” dedi sonunda. “Güç istiyorum. Kontrolü elime almak istiyorum.”

Altın başını salladı. “Ama yalnızca güç yeterli değil. Eğer dengen yoksa güç seni yıkıma sürükler.”

Bronz, altının sözlerini düşünürken gümüş sessizce izlemeye devam etti. İçinde hala şüphe vardı, ama belki de altının denge arayışına katılmak için bir fırsattı. Gümüş bir adım attı ve altının yanına geldi.

“Eğer denge arıyorsak,” dedi gümüş, “O zaman her birimiz, kendi rolümüzü anlamalıyız. Sadece bronzu kontrol etmek değil, onu anlamak da bizim görevimiz.”

Altın, gümüşe döndü ve hafif bir gülümsemeyle başını salladı. “Evet. İşte gerçek çözüm bu.”

Bronz derin bir nefes aldı, ama hâlâ gözlerinde bir öfke kıvılcımı vardı. İçinde kontrol edemediği bir enerji dolup taşıyordu. “Peki,” dedi sessizce, “Ama ben nasıl dengede kalacağım? Bu öfke... İçimdeki bu ateş... Beni sürekli ileri itiyor.”

Altın, bronz yaklaştı. “Bu ateş seni güçlü kılıyor, ama aynı zamanda seni yakma potansiyeline de sahip. Bunun farkında olmalısın. Gücün, seni yıkıma sürüklemekten nasıl kullanacağını öğrenmelisin.”

Gümüş ise hâlâ temkinliydi. “Peki, bu dengeyi nasıl bulacağız? Bronzu serbest bıraktığımızda ya kontrolden çıkarsa?”

Altın, gümüşe dönüp onu yatıştırıcı bir bakışla. “Her şey bir süreç. Bu, anında gerçekleşecek bir şey değil. Hepimiz dengeyi bulana kadar bu yolu birlikte yürüyeceğiz.”

Gümüş derin bir nefes aldı ve başını salladı. “O halde, deneyeceğiz.” Bu, içindeki mantığın ve korkularının geçici bir uzlaşısıydı, ama en azından bir başlangıçtı.

Altın, tekrar bronzla döndü. “Kalk,” dedi yumuşak bir sesle. “Bu sefer birlikte ilerleyeceğiz.”

Bronz, yavaşça doğruldu. Vücudu hâlâ gücünü hissettiren bir enerjiyle doluydu. Ayağa kalkarken, bir an için gözleri altınla buluştu. O gözlerde öfke vardı, ama bu sefer, altında bir merak da yatıyordu. “Bana ne yapmam gerektiğini söyleyin. Hangi yol doğru?”

Altın, derin bir nefes alarak cevap verdi. “Öfkeni bastırmamalısın. Onu kabul etmeli ve yönlendirmelisin. Sana zarar vermesini engelleyip, onu bir araç olarak kullanmayı öğrenmelisin.”

Gümüş, bu sözleri dikkatle dinledi. “Peki, bunu nasıl yapacak? Öfkeyi yönlendirmek kolay bir şey değil.”

Altın, bronzla yaklaşarak elini onun omzuna koydu. “Öfke, bir yangın gibidir. Eğer onu kontrol etmezsen, her şeyi yok eder. Ama eğer onu doğru bir şekilde yönlendirirsen, güçlü bir ışık ve sıcaklık yaratabilir.”

Bronz, altının bu sözlerini dikkatle dinledi. İlk kez, öfkesinin bir araç olabileceğini düşünüyordu. Ama içindeki şüphe de kaybolmamıştı. “Peki ya yine kontrolden çıkarsam?”

Altın hafifçe gülümsedi. “O zaman biz senin yanındayız. Bunu birlikte öğreneceğiz.”

Bu sözler bronzla rahatlatmış gibiydi. İçindeki öfkeyi tamamen kontrol edemese de artık yalnız olmadığını hissediyordu. Bu, ilk adım olabilirdi.

Gümüş, bronzun bu yeni hali karşısında bir adım öne çıktı. “Eğer altın bu kadar emin konuşuyorsa, demek ki denemeye değer. Ama bu süreçte sabırlı olmalısın.”

Bronz, gümüşe baktı ve başını salladı. “Sabır...” diye mırıldandı. “Bu bana yabancı bir kavram.”

Altın, iki elemente de bakarak derin bir nefes aldı. “Hepimiz birer parça taşıyoruz. Senin öfken, senin gücün; gümüşün ise mantığı. Ama dengede kalırsak, her şeyin mümkün olduğunu göreceğiz.”

Bir an için üçü de durdu. Ortalık sessizdi, ama bu sessizlik bir anlaşma, bir kabul ediş sessizliği idi. Her biri, kendi içinde bir yolculuğa çıkmaya hazırlanıyordu. Bu, sadece bronzun değil, her birinin içsel çatışmalarının çözümüne dair bir yolculuktu.

Fakat o anda, yer hafifçe titredi. Uzaktan gelen bir ses duyuldu, derin ve tehditkâr bir ses. Üçü de aynı anda başlarını kaldırdı, sesi dinlediler. Uzaklardan yaklaşan bir tehlikenin ayak sesleriydi sanki.

Gümüş, kaşlarını çatı. “Bu neydi?”

Altın, etrafa baktı, sonra bronzun gözlerinin içine dik dik baktı. “Sanırım dışarıdan gelen bir tehdit var. İçimizdeki dengeyi bulmaya çalışırken, dışarıdaki dünya da bize karşı harekete geçiyor olabilir.”

Bronz, bu sefer öfkesini kontrol altında tutarak konuştu. “O halde, bu sefer birlikte savaşıcağız.”

Altın ve gümüş başlarını salladılar. Dengeyi bulmak için hem içsel hem de dışsal mücadele vermeleri gerekecekti. Ve şimdi, bu yolculuk, yeni bir boyuta taşınmıştı.

Yerden gelen titreşimler gittikçe artıyordu. Uzaklardan gelen bu derin ses, daha yakına, daha tehditkâr bir biçimde yaklaşıyordu. Bronz, gümüş ve altın, bu ani tehlike karşısında içsel çatışmalarını bir kenara bırakmak zorundaydılar. Şimdi tek bir amaçları vardı: karşılarına çıkan bu bilinmeyen tehditle yüzleşmek.

Bronz, her zamanki fevri haliyle öne atıldı. “Ne geliyorsa gelsin! Onunla savaşırım!” diye kükredi.

Gümüş, bronzun bu çıkışına kaşlarını çatarak yanıt verdi. “Sabırlı olmalısın. Ne olduğunu bile bilmiyoruz. Öyle körü körüne saldırmak bizi yenilgiye götürebilir.”

Altın ise durumu sakın bir şekilde gözlemliyordu. O, her zaman olduğu gibi dengeli bir bakış açısına sahipti. “Ne olduğunu anlamalıyız. Bu tehlike sadece dışsal değil, belki de içsel çatışmalarımızla da bağlantılıdır.”

Tam o sırada, titreşimler daha da şiddetlendi ve topraktan devasa bir varlık yükseldi. Yeryüzü yarılrken içinden çıkan bu figür, sert taş ve demirden yapılmış gibi görünüyordu. Gövdesi kasvetli, gözleri ise ateşle parlıyordu. Ağır adımlarla ilerledi ve her adımında yer sarsılıyordu.

“Bu... Bir element değil,” diye fısıldadı gümüş. “Bu, kaostan doğan bir yaratık.”

Bronz, öfkeli bir şekilde dişlerini sıktı. “O halde onunla savaşalım! Harekete geçmeliyiz!”

Altın, elini bronzun omzuna koyarak onu sakinleştirmeye çalıştı. “Bu yaratık, içimizdeki dengesizliklerin bir yansıması olabilir. Eğer onu alt etmek istiyorsak, kendi içsel çatışmalarımızı çözmeliyiz.”

Bronz, bir an duraksadı. “İçimdeki öfkeyi nasıl kontrol edeceğim? Şu an ona saldırmak istiyorum.”

Gümüş, adım attı. “Öfkeni kullanabilirsin, ama düşünmeden hareket edersen yine kaybederiz. Sabırla beklemeli ve stratejiyle hareket etmelisin.”

Altın, ikisine de bakarak kararlı bir sesle konuştu. “Şimdi birlikte hareket etmeliyiz. Bronz, senin gücüne ihtiyacımız var. Ama gümüşün rehberliğiyle, doğru bir şekilde bu gücü yönlendirmeliyiz. Ben ise bu dengeyi koruyacağım.”

Bronz, derin bir nefes aldı. Bu sefer öfkelerini dizginlemeye çalışıyordu. Gümüş'ün mantığına kulak veriyor, altının dinginliğine güveniyordu. İlk kez, birlikte hareket etmenin önemini gerçekten hissediyordu.

Devasa yaratık üzerlerine doğru ilerlemeye başladı. Her adımında yer sarsılıyor, gökyüzü kararıyordu. Gümüş, hızlıca bir strateji düşünmeye başladı. “Bu yaratık, güçle hareket ediyor. Eğer onun hareketlerini tahmin edebilirsek, onu etkisiz hale getirebiliriz. Bronz, gücünü tam zamanında kullanmalısın. Altın, sen de doğru anı belirleyeceksin.”

Bronz, sabırsızca başını salladı. “Tamam. Sadece işaretini ver.”

Altın, yaratığa dikkatle baktı. Yaratık, tamamen yıkıcı bir enerjiden oluşuyordu, ama bu enerjiyi yönlendirmek mümkündü. “Gümüş, sen yaratığın zayıf noktasını bul. Bronz, gücünü tam olarak oraya yönlendir.”

Gümüş, yaratığı gözleriyle taramaya başladı. Her hareketini izliyordu. “Orada!” dedi sonunda, yaratığın gövdesindeki bir çatlağı işaret ederek. “Orası zayıf noktası. Eğer oraya saldırırsak, dengesini kaybedecek.”

Altın, bronzla dönüp başıyla onayladı. “Şimdi!”

Bronz, tüm gücüyle ileri atıldı. Öfkesi hâlâ içinde yanıyordu, ama bu kez öfkelerini kontrol ediyordu. Gümüş'ün gösterdiği noktaya doğru hızla ilerledi ve yumruğunu yaratığın zayıf noktasına indirdi. Yaratık, bronzun saldırısıyla sendeledi ve geri çekildi.

Gümüş, bu fırsatı değerlendirdi. “Bir daha saldır!”

Altın ise her iki elemente de rehberlik ediyordu. “Devam edin! Yaratığın dengesi bozuluyor!”

Bronz, tekrar saldırıya geçti, bu kez daha kontrollü ama daha güçlüydü. Yaratık geri çekilmeye başladı, ama yine de tamamen yok olmamıştı. Son bir hamle yapmak istiyordu.

Altın, yaratığın zayıflığını fark etti. “Bu son darbeyi beraber yapmalıyız. Hep birlikte!”

Gümüş ve bronz, altına bakarak başlarını salladılar. Üçü bir araya geldiler ve aynı anda, tüm güçlerini yaratığa yönlendirdiler. Yaratık, bu birleşik güce karşı koyamadı ve devasa bir patlamayla yok oldu. Yerin titremesi sona erdi, gökyüzü tekrar açıldı.

Üçü de derin nefesler alarak birbirlerine baktılar. İlk kez hem dışsal hem de içsel bir mücadeleyi birlikte kazanmışlardı.

Altın, sakın bir sesle konuştu. “Gördünüz mü? Birlikte hareket edersek, her türlü tehdidin üstesinden gelebiliriz. Hem içimizdeki kaosu hem de dışımızdaki tehlikeleri yenebiliriz.”

Bronz, başını sallayarak gülümsedi. “Evet, öfkem bir araç oldu. Ama kontrol ettiğimde daha güçlü olduğumu fark ettim.”

Gümüş de hafifçe gülümsedi. “Mantık ve güç dengede olduğunda, her şey mümkün.”

YÜREĞİMİZDEN TAŞANLAR

ŞİİR

VAZGEÇTİM

YAZAN: Ayşe Gülçin İLHAN

aysegulcinilhan@gmail.com

Eskiden kalma bir Isfahan şarkı çaldı, işte o gün bu şehirden vazgeçtim..

Bin yıl beklemiş bir zeytin ağacıydım

Dallarımdan yaprak dökcek kadar argın

Nefes alamadığım gökyüzünden geçer gibi vazgeçtim...

Usanmadan gözlerime nöbet yazdığım bilmem kaçınıcı yılda,

O kapıyı soğuk bir Mart sabahı kapayıverdim ansızın,

Sevgilinin üşüttüğü soğuk nefesi keserek vazgeçtim...

Sonra çay demledim, çiçekleri öptüm aklımda bir yer yokmuşçasına

Boş kavanozları dizelediğim raflara

Başka renklerin hayalini kurdum ilk kez

Yüreğimi hafifletirken ağlamadım artık

Adını silerken birkaç yerden

Üzülmedim eskisi gibi,

Usulca vazgeçtim...

Hüzzam şarkıların sesini kısıtım hatta kapatmaya ant içtim

Bahar ya hani günlerden de Cumartesi

Elime konmuş uğur böceğine niyetler tutmadım o gün ilk kez,

Muradım olur mu diye umutlanmayıp uçurdum kırmızı kanatları boşluğa

Serimce vazgeçtim...

Çaresiz kalıp cananından ayrılan anne gibi

Vatanını teslim eden mağlup asker gibi

Müebbet mecbur sessiz, çaresiz bir suçsuz gibi

Okulun son günüymüş,

En çok sevdiğim arkadaşın babasının tayini çıkmış da ayrılığın kederi çökmüş gibi

İçten içe bir yasla vazgeçtim...

Eski şiirlerde, bir öyküde yahut bir şarkıda bıraktım

Gelecek şiirlerden çıkarıp, başucumdan indirdim

Ömrü bu kadarmış aşkımızın derken bir şarkı çaldı hiç beklemezken:

Bekledim de gelmedin

Gözyaşımı silmedin diye serzenirken

Demek ki sevmemiş deyip içimden

Senden vazgeçtim sevdiğim usulünce biçimden...

Kalbim hafıfledi

Sanki bir yağmur bulutu kalktı göğsümden

Bir hiçi sevebilen yüreğimi öpüp bir fanusa koydum

Yorduğum için özür diledim kendimden

Kutladım ellerimi ve o güzel gözlerimi
Yıllardır üstünde kalmış aşkımı alıverdim senden
Büyük geldi sana zaten uymamıştı kılığına derken,
Gülümsedim aynaya ve senden vazgeçtim...

Çok sevmenin sonu mu
Yazgı mı
Kul mu Tanrı mı demeden
Son seferini yapan son trene binip senden vazgeçtim...
13.04.2021

UMUT ŞARKILARI

ELLERİ KOLLARI KINALI BEBEK

SÖZ: Şehrazat

MÜZİK: Şehrazat, Kemali SÖYLEMEZOĞLU, Reşat RONY, Uzay HEPARİ, Levent
GÜNDÜZ

DÜZENLEME: Uzay HEPARİ

SESLENDİREN: Demet SAĞIROĞLU

<https://www.youtube.com/watch?v=xm0cYWnFGsQ>

ELLERİ KOLLARI KINALI BEBEK

Kul oldum, yol oldum
Gözden düştüm ah pul oldum
Kul oldum, yol oldum
Gözden düştüm ah pul oldum

Avuttunuz yalanlarla
Ninnilerle, masallarla
Şu vefasız insanların
Günahları boynuna

Avuttunuz yalanlarla
Ninnilerle, masallarla
Şu vefasız insanların
Günahları boynuna

Elleri kolları kınalı bebek
Yüreği doğuştan yaralı bebek
Elleri kolları kınalı bebek
Büyüdün ah artık uyan a bebek, uyan

Kul oldum, yol oldum
Gözden düştüm ah pul oldum
Kul oldum, yol oldum
Gözden düştüm ah pul oldum

Avuttunuz yalanlarla
Ninnilerle, masallarla
Şu vefasız insanların
Günahları boynuna
Avuttunuz yalanlarla
Ninnilerle, masallarla
Şu vefasız insanların
Günahları boynuna

Elleri kolları kınalı bebek
Yüreği doğuştan yaralı bebek
Elleri kolları kınalı bebek
Büyüdün ah artık uyan a bebek
Elleri kolları kınalı bebek
Yüreği doğuştan yaralı bebek
Elleri kolları kınalı bebek
Büyüdün ah artık uyan a bebek, uyan